

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว)

ปริญญา

อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว

อนุรักษ์วิทยา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ
ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่

Local National Park Conservation Committee's Opinions Toward
The Outreach Programme of Obluang National Park, Chiang Mai

นามผู้วิจัย นางสาวสุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชนันท์ เอ็มพันธ์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์วิพัทธ์ จินตนา, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชนันท์ เอ็มพันธ์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ
ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่

Local National Park Conservation Committee's Opinions Toward The Outreach Programme of
Obluang National Park, Chiang Mai

โดย

นางสาวสุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว)

พ.ศ. 2554

สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์ 2554: ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ปรินญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว) สาขาอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยว ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชนันท์ เอ็มพันธุ์, Ph.D. 174 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการที่อาศัยอยู่ในและโดยรอบอุทยานแห่งชาติออบหลวง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจำนวน 170 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test และ F-test กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่ดำเนินการ โดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง ประกอบด้วย 1) การประชาสัมพันธ์ 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น และ 3) การบริการซึ่งเป็นกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมต่างๆตามแต่ประชาชนร้องขอ ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.02 จากคะแนนเต็ม 5 โดยเห็นด้วยด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด คือ 4.29 และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมน้อยที่สุด คือ 3.78 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 4 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ($F=3.971$; $p\text{-value}=0.021$) รายได้ ($F=4.091$; $p\text{-value}=0.018$) สาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯ ($F=2.583$; $p\text{-value}=0.039$) และระยะเวลาของการเป็นคณะกรรมการฯ ($F=2.532$; $p\text{-value}=0.023$)

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Suttinee Pornpunpaibool 2011: Local National Park Conservation Committee's Opinions Toward The Outreach Programme of Obluang National Park, Chiang Mai. Master of Science (Parks, Recreation, and Tourism), Major Field: Parks, Recreation, and Tourism, Department of Conservation. Thesis Advisor: Assistant Professor Dachanee Emphandhu, Ph.D. 174 pages.

The objectives of this research were to study types of the outreach programs provided by Obluang National Park, opinions of Local National Park Conservation Committee (LNPCC) on the outreach programs provided by Obluang National Park, and factors related to the opinions on the outreach program. Questionnaire was employed with simple random sampling technique to collect data from 170 members of the LNPCC living in and around Obluang National Park. Data was analysed by descriptive statistics, t-test and F-test for hypothesis testing at statistical significance level of .05.

The results showed that the outreach programme of Obluang National Park had 3 components 1) the public relations, 2) the participation of local people, and 3) the services provided to help and facilitate local people welfare upon requested during public relation and people participation tasks. Majority of LNPCC tended to agree with the outreach programme at high level with average score of 4.02 out of 5. The LNPCC also ranked the highest score at 4.29 on roles of the LNPCC on outreach programme and the lowest on the outreach programme steps and process at score 3.78. For the hypothesis testing, the results showed that there were 4 variables that constituted differences in LNPCC' opinions toward the outreach programme of Obluang National Park. Those variables included age ($F=3.971$; $Sig=0.021$), income ($F=4.091$; $Sig=0.018$), reason of being the LPCC ($F=2.853$; $Sig=0.039$), and length of being the LNPCC ($F=2.532$; $Sig=0.023$).

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ครรชนี เอ็มพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. วิพัทธ์ จินตนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่
คอยให้คำแนะนำ ตลอดจนปรับแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ขอบขอบคุณอาจารย์ทุก
ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และอบรมสั่งสอนในด้านวิชาการและจริยธรรมเสมอมา

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง ผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้านทุกหมู่บ้าน
และคนแปลกหน้าทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกันเอง ตลอดจนให้ความร่วมมือในระหว่าง
การเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอบคุณอาจารย์เรณูภา กลับสุขที่คอยให้คำปรึกษา ขอบคุณคุณชิสะที่ให้โอกาสได้เก็บ
ข้อมูลชุมชนครั้งแรก ขอบคุณคุณดวงรัตน์ที่คอยให้กำลังใจตลอดมา ขอบคุณหทัยรัตน์ ปภาดา
สิริรัตน์ ลัดดาวัลย์ อัญชัญ รมณ ศิรดา เพื่อนรุ่น 9 ทุกคน ที่เป็นกำลังใจ และแรงงานสำคัญในการ
เก็บข้อมูล ขอบคุณครอบครัวอุทยาน นันทนาการ และการท่องเที่ยวที่เป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน
ทำงาน ขอบคุณชลดา ที่สละเวลาช่วยเก็บข้อมูล ขอบคุณมณฑิธร สำหรับกำลังใจเสมอมา และ
ขอบคุณเพื่อนๆเกษตรเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกคนที่เป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นให้ตั้งใจทำงาน
ขอบคุณคุณทิพากร และคุณพรนภา ที่เป็นผู้สนับสนุนเงินทุนหลักอย่างเป็นทางการในการเรียน
และเก็บข้อมูลภาคสนาม

สุดท้ายนี้ ขอมอบความดีและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แก่คุณพ่อทินกร
พรพันธุ์ไพบูลย์ และคุณแม่สุภาณี พรพันธุ์ไพบูลย์ สำหรับทุกอย่างในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ
สั่งสอนและอบรมเลี้ยงดู และให้โอกาสตลอดจนให้การสนับสนุนด้านการศึกษาตลอดมา

สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์

มีนาคม 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(5)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	3
การตรวจเอกสาร	4
อุปกรณ์และวิธีการ	51
อุปกรณ์	51
วิธีการ	51
ผลและวิจารณ์	58
สรุปและข้อเสนอแนะ	145
สรุป	145
ข้อเสนอแนะ	148
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	151
ภาคผนวก	156
ภาคผนวก ก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	157
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถาม	167
ภาคผนวก ค ค่าความยากของคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	171
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	174

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	วัตถุประสงค์ทั่วไปของการสื่อสารของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร	14
2	ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวง หรือพื้นที่คาบเกี่ยว	26
3	กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ตามโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อ การจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน	30
4	รายชื่อหมู่บ้านตัวอย่างในการเก็บข้อมูล และจำนวนคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	53
5	ลักษณะพื้นฐานทางสังคมประชากรของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการ อนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	68
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	74
7	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	77
8	ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	78
9	จำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	78
10	ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ เกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง	81
11	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามอายุ	93
12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	95
13	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามระดับการศึกษา	98
14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	100
15	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามรายได้	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	105
17	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามสถานภาพทางสังคม	107
18	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม	110
19	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามสาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	113
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	117
21	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	121
22	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	126
23	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	129
24	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม	134
25	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม	140

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	สรุปตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อ การอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	141
ตารางผนวกที่		
ข1	ผลการทดสอบค่าความเชื่อถือ (reliability) ของคำถามความคิดเห็นของ คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง	168
ค1	ค่าความยากง่ายของคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	172

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีพื้นฐานของงานมวลชนสัมพันธ์	15
2	แผนที่อุทยานแห่งชาติอบหลวง	22
3	กรอบแนวคิดในการวิจัย	32
4	ขั้นตอนการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ โดยอุทยานแห่งชาติอบหลวง ภายใต้ โครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่าง ยั่งยืน งบประมาณปี 2544-2551	47
5	การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้โครงการนำร่องการพัฒนาการมี ส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน	64

ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรม
มวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่

Local National Park Conservation Committee's Opinions Toward The Outreach
Programme of Obluang National Park, Chiang Mai

คำนำ

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ระบุว่าอุทยานแห่งชาติหมายถึง ที่ดินซึ่งได้รับการกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ โดยที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่น่าสนใจ และไม่ได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง ทั้งนี้การกำหนดดังกล่าวก็เพื่อให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติ เพื่อสงวนไว้ให้เป็นแหล่งการศึกษา และสำหรับใช้ประโยชน์ในด้านการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2551) แต่ในความเป็นจริงอุทยานแห่งชาติบางแห่งที่ได้ดำเนินการประกาศจัดตั้งนั้น ได้มีราษฎรดั้งเดิมอาศัยอยู่ โดยมีชีวิตความเป็นอยู่อยู่กับป่า และพึ่งพิงทรัพยากรในป่า ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง อีกทั้งยังก่อให้เกิดความขัดแย้งกับการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งอุทยานแห่งชาติตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เช่น การตัดไม้ การบุกรุกพื้นที่ การเก็บหาของป่าและการลักลอบล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานฯ เป็นต้น ซึ่งอุทยานแห่งชาติออบหลวงมีชุมชนอาศัยอยู่ในและพื้นที่คาบเกี่ยวทั้งสิ้น 39 หมู่บ้าน โดยประกอบด้วยหมู่บ้านที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จำนวน 5 หมู่บ้าน และหมู่บ้านที่อยู่โดยรอบอุทยานฯ 34 หมู่บ้าน (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534) ชุมชนเหล่านี้อาศัยอยู่ในป่า และอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งกับการดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ปัจจุบัน รัฐได้มีการปรับแนวคิดในการพัฒนาประเทศจากการพัฒนาแบบแยกส่วน เป็นการพัฒนาแบบองค์รวม โดยยึดเอาคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา คือให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2551) ซึ่งการพัฒนาโดยยึดเอาคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนานี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดี ระหว่างเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ และราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และ

พื้นที่คาบเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติ ผ่านทางการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ (กรมตำรวจ, 2541) โดยรูปแบบกิจกรรมที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เช่น กิจกรรมการลงพื้นที่เยี่ยมเยียน การจัดอบรม การจัดค่ายพักแรม จัดประชุม การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวบ้านทั้งในและโดยรอบอุทยานแห่งชาติ และมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างอุทยานแห่งชาติและชุมชนเป็นสำคัญ (สุทธิณี, 2551)

อุทยานแห่งชาติออบหลวงได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มาตั้งแต่ก่อน พ.ศ. 2544 เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยเฉพาะในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในปัจจุบัน คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่อุทยานแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการอุทยานแห่งชาติ ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ว่ามีวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมอย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความคิดเห็นนั้น ซึ่งผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ให้มีรูปแบบและลักษณะที่ถูกต้องเหมาะสมตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนท้องถิ่นมากขึ้น ก่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม อีกทั้งยังส่งผลถึงความสำเร็จในการจัดการอุทยานแห่งชาติอีกด้วย โดยการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์นั้นไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนท้องถิ่น อันเกิดจากความเข้าใจในปัญหา และความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง
3. เพื่อศึกษาปัจจัย (ภูมิหลังของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ) ที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

นิยามศัพท์

เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านงานมวลชนสัมพันธ์อยู่ในอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการสื่อสารที่เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ได้กระทำ เพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในและโดยรอบอุทยานแห่งชาติออบหลวง ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ มีความเข้าใจ ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำเนินงานต่างๆของอุทยานฯ เพื่อประโยชน์ในการจัดการอุทยานแห่งชาติ

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ หมายถึง ตัวแทนของประชาชนท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการพิจารณาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยานและประชาชนท้องถิ่น กำกับดูแลการใช้ประโยชน์นั้นของประชาชนท้องถิ่นให้เป็นไปตามข้อตกลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นปัญหา และความรู้ความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ และเป็นตัวแทนของประชาชนท้องถิ่นในการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

การตรวจเอกสาร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่อนุรักษ์ในประเทศไทย
4. พื้นที่ศึกษา: อุทยานแห่งชาติออบหลวง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

มวลชนสัมพันธ์ หมายถึง งานที่ได้กระทำเพื่อให้กลุ่มมวลชนหรือชุมชนต่างๆ เกิดการรวมตัวกัน มีความสัมพันธ์ผูกพันเกี่ยวข้องต่อกัน ร่วมมือประสานการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือ และสนับสนุนการปฏิบัติงาน และเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างครบวงจร ตั้งแต่การฝึกอบรม การจัดตั้งกลุ่ม การควบคุม เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย (กรมตำรวจ, 2541) ส่วน สราวุธ (2535) กล่าวว่า มวลชนสัมพันธ์ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องผูกพันกัน มีแนวคิดไปในทางเดียวกัน และสามารถรวมกำลังกันดำเนินงานกิจกรรมใดๆเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

งานมวลชนสัมพันธ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคม และกระบวนการปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานต่างๆ โดยหากไม่มีความสัมพันธ์ หรือมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีแล้วจะก่อให้เกิดผลเสียหลายประการ (กรมตำรวจ, 2541)

ลักษณะงานมวลชนสัมพันธ์

งานมวลชนสัมพันธ์มีแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจในปัญหา และเข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินงานต่างๆ โดยมีเป้าหมายสุดท้าย คือ เพื่อให้เกิดความสงบสุขภายในสังคม ลักษณะของงานมวลชนสัมพันธ์คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกัน โดยจุดเริ่มต้นของงานมวลชนสัมพันธ์ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ประการ (กรมตำรวจ, 2541) คือ

1. การประชาสัมพันธ์ เพื่อมุ่งสร้างความมั่นใจในสมรรถภาพของตัวบุคลากร เครื่องมือ เครื่องใช้ และความตั้งใจในการดำเนินงาน และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่างๆ
3. การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความคุ้นเคยในการทำงานร่วมกัน
2. การให้บริการประชาชน เป็นการกระชับความสัมพันธ์ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น โดยสามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ ทั้งการนำบริการต่างๆไปสู่ชุมชน การให้ความช่วยเหลือ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

จากลักษณะของงานมวลชนสัมพันธ์ทั้ง 3 ส่วน จึงเห็นได้ว่า ในทุกๆลักษณะงานนั้น สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมทั้งสิ้น ซึ่งลักษณะต่างๆนี้เองที่เป็นส่วนสำคัญอันจะนำไปสู่การจัดการอุทยานแห่งชาติให้ประสบผลสำเร็จ

ทฤษฎีพื้นฐานของงานมวลชนสัมพันธ์

งานมวลชนสัมพันธ์ประกอบด้วยทฤษฎีพื้นฐาน 3 ทฤษฎีคือ

1. ทฤษฎีความขัดแย้ง (conflict theory)

ความขัดแย้ง หมายถึง ความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมาย หรือวิธีการ หรือทั้งสองอย่าง แต่เป็นการพึงพาอาศัยในทางลบ ไปด้วยกันไม่ได้ในเรื่องราวเกี่ยวกับความต้องการ (Raven and Rubin, 1976) ความขัดแย้งเป็นปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรหรือระหว่างประเทศ ตั้งแต่ 2 ฝ่าย หรือมากกว่า 2 ฝ่ายขึ้นไป โดยที่ฝ่ายหนึ่งพยายามที่จะ ป้องกันผลประโยชน์บางอย่างในขณะที่อีกฝ่ายพยายามต่อต้าน (Katz and Kahn, 1978) และเสริมยศ (2534) กล่าวถึงความขัดแย้ง ว่าเป็นกระบวนการทางสังคม โดยเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสองฝ่ายมี จุดมุ่งหมาย ค่านิยม ที่แตกต่างกัน ไปด้วยกันไม่ได้ ซึ่งเกิดจากความแตกต่างเนื่องจากการรับรู้

สรุปได้ว่า ความขัดแย้ง หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่ลงรอยกัน หรือพฤติกรรมที่ไปด้วยกัน ไม่ได้ระหว่างฝ่ายต่างๆที่มีความสนใจแตกต่างกัน หรือบุคคลที่มีค่านิยม แนวคิด วิธีการ เป้าหมาย แตกต่างกัน แต่จำเป็นต้องติดต่อ หรือทำงานร่วมกัน หรืออยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน โดยความ แตกต่างนี้ไม่สอดคล้องกัน หรือไปด้วยกันไม่ได้

ได้มีผู้กล่าวถึง สาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในหลายประการด้วยกัน ดังนี้

อารี (2539) กล่าวว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สามารถสรุปได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1) สาเหตุส่วนบุคคล เช่น การรับรู้ ทศนคติ ความสนใจ บุคลิกภาพ อารมณ์ ค่านิยม อุดมคติ และความต้องการ

2) สาเหตุทางสังคม เช่น เพศ การศึกษา ความเชื่อ วัฒนธรรม ค่านิยมทางสังคม เศรษฐกิจ อำนาจหน้าที่ และการเมือง

3) สาเหตุทางกายภาพ โดยเฉพาะด้านวัตถุ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจน
ทรัพยากรธรรมชาติ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

เสริมศักดิ์ (2534) กล่าวว่า สาเหตุของความขัดแย้งเกิดขึ้นเนื่องจาก สาเหตุ 4 ประการ คือ
ความกลัว การใช้กำลัง ความเป็นธรรม และทุน ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1) ความกลัว (fear) เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของความขัดแย้ง ความกลัวเป็น
แรงผลักดันทำให้เกิดสิ่งต่างๆ ความขัดแย้งที่รุนแรงเกิดขึ้นเพราะความกลัวจะถูกหลบหลีกผู้คัดค้าน กลัว
ขายหน้า ความกลัวที่จะต้องเจรจา ซึ่งเป็นผลทำให้ความขัดแย้งไม่สิ้นสุด ความกลัวทำให้คนขาด
เหตุผล การรับรู้ผิดพลาด การทำให้การสื่อสารบิดเบือน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้น

2) การใช้กำลัง (force) การใช้กำลังเป็นการจุดระเบิดของความขัดแย้งที่รุนแรง โดยรวม
ถึงกำลังกาย การใช้อาวุธ กำลังทางคุณธรรม และกำลังทางอารมณ์ด้วย โดยกำลังทำให้เกิดความ
เจ็บปวด และเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้ง

3) ความเป็นธรรม (fair) เมื่อบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์การรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็น
ธรรม ความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น โดยความเป็นธรรมเกิดจากความพอใจ การรับรู้เกี่ยวกับความเป็น
ธรรมเป็นจิตวิสัย ต่างคนต่างความคิดเห็นยากที่จะหามาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายได้

4) ทุน (fund) หมายถึง ทรัพยากรการบริหาร ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการ
จัดการ ดังนั้นจึงมีการแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อันจะนำมาใช้อย่าง
เพียงพอที่จะช่วยให้ตน หรือหน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้ การแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่ง
ทรัพยากรจึงเป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้ง

เงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สรุปได้ดังนี้ (อารี, 2539)

- 1) ความไม่เสมอภาคในการจัดสรร แบ่งปันผลประโยชน์
- 2) การมีเป้าหมายและค่านิยมที่แตกต่างกัน ไม่สามารถแบ่งปันกันได้
- 3) ความไม่พอใจในบทบาทและการใช้อำนาจของแต่ละฝ่าย

4) การติดต่อสื่อสารที่มีอุปสรรค เช่น ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน เป็นต้น

5) การรับรู้ในนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ไม่ตรงกัน

กระบวนการเกิดความขัดแย้ง สามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ขั้นตอน (เสริมศักดิ์, 2534) ดังนี้

1) สถานภาพณ์ก่อนการเกิดความขัดแย้ง เป็นลักษณะของสภาพการณ์ที่อาจปราศจากความขัดแย้ง แต่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง

2) ความขัดแย้งที่รับรู้ได้ เป็นการรับรู้สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นของฝ่ายต่างๆว่ามีความขัดแย้งเกิดขึ้น

3) ความขัดแย้งที่รู้สึกได้ เป็นความรู้สึกของบุคคลว่าเกิดความขัดแย้งขึ้น โดยอาจมีความรู้สึกว่าคุณถูกคาม ถูกเกลียดชัง กลัว หรือไม่ไว้วางใจ

4) พฤติกรรมที่ปรากฏ เป็นการแสดงออกของบุคคลเพื่อรับรู้ หรือรู้สึกว่ามีความขัดแย้งเกิดขึ้น อาจแสดงความก้าวร้าว การแข่งขัน การโต้เถียง หรือการแก้ปัญหา

5) การแก้ปัญหาหรือระงับความขัดแย้ง เป็นการทำให้ความขัดแย้งสิ้นสุดลง อาจโดยให้ทุกฝ่ายตกลงกัน

6) ผลจากการแก้ปัญหา เป็นผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแก้ปัญหาคือความขัดแย้งแล้ว

Worchel and Cooper (1983) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มหรือการขยายตัวของความขัดแย้งประกอบด้วย 4 ปัจจัย ดังนี้

1) การข่มขู่ การข่มขู่เกิดขึ้นเพื่อจะแสดงให้เห็นว่าฝ่ายตนเข้มแข็ง โดยการข่มขู่จะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งได้ตอบกลับมา ทำให้เกิดความเครียด เป็นการเพิ่มความขัดแย้งขึ้นอีก เหตุผลสำคัญของการใช้การข่มขู่ คือ เพื่อการรักษาหน้า โดยหากยอมแพ้ในการขัดแย้งก็จะทำให้อีกฝ่ายรู้สึกว่าอีกฝ่าย

เข้มแข็งกว่า ซึ่งบางคนจะมีความรู้สึกว่าการยอมแพ้เป็นการทำลายเกียรติยศของตนเอง ดังนั้น โดยมากจึงไม่เกิดการยอมแพ้และตอบสนองด้วยการข่มขู่เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น

2) การรับรู้ การรับรู้ที่ลำเอียงสนับสนุนให้เกิดความขัดแย้งมากยิ่งขึ้น โดยการรับรู้ต่อสถานการณ์ความขัดแย้งหรือสถานการณ์ความขัดแย้งที่แต่ละฝ่ายมองเห็นเป็นตัวกำหนดความขัดแย้งมากกว่าสถานการณ์ที่เป็นจริง ซึ่งหากแต่ละฝ่ายรับรู้ว่ายฝ่ายตรงข้ามเป็นคู่แข่งกัน ก็จะก่อให้เกิดความขัดแย้งที่ขยายตัวและรุนแรงขึ้น

3) ความไว้วางใจ ความไว้วางใจเป็นความคาดหวังว่าจะได้รับในสิ่งที่เป็นประโยชน์มากกว่าโทษ เกี่ยวข้องกับการกระทำที่เป็นการแสดงอาการเมตตากรุณา ดังนั้นหากไม่ไว้วางใจกันก็ยากที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ โดยการไม่ไว้วางใจนำไปสู่การรับรู้ว่าคุณ หรือกลุ่มนั้นๆจะไม่ซื่อ หักหลัง หรือข่มขู่ ซึ่งจะก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจมากขึ้น

4) การสื่อสาร การไม่สื่อสารกันทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ เนื่องจากการสื่อสารจะช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเจตนาและความหมายของพฤติกรรมที่แสดงออกด้วย ซึ่งจะช่วยให้ช่วยลดระดับความขัดแย้งต่อกันได้ แต่ในทางกลับกัน การสื่อสารที่บิดเบือนเพื่อประโยชน์ส่วนตนก็ส่งผลให้ความขัดแย้งขยายตัวเพิ่มขึ้น

2. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (intergroup relation theory)

กลุ่ม หมายถึง บุคคลมากกว่า 2 คนขึ้นไป ที่มีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน (ศักดิ์ไทย, 2545) และสิทธิโชค (2546) กล่าวว่า กลุ่ม หมายถึง การรวมตัวของคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แล้วมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาหนึ่ง มีบรรทัดฐานร่วมกัน และมีเอกลักษณ์เดียวกัน โดยคนเหล่านี้มีการรับรู้ในตนเองว่า พวกเขาขึ้นต่อกันในอันที่จะปฏิบัติการเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของเขาเหล่านั้น ปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มได้แก่สิ่งที่อยู่รอบๆตัวทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต ซึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กลุ่มพัฒนา และดำรงอยู่ได้

กลุ่มสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มที่เป็นทางการ (formal group) ซึ่งหมายถึงกลุ่มที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากผู้มีอำนาจ มีกฎระเบียบในการยอมรับอย่าง

ถูกต้อง และกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ (informal group) คือ กลุ่มที่มีการรวมตัวกันขึ้นตามธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งสิทธิโชค (2546) กล่าวว่า กลุ่มที่ไม่เป็นทางการมีความสำคัญมาก เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มประเภทนี้มีการตอบสนองความต้องการหลายอย่าง เช่น ความรัก ความห่วงใย เป็นต้น กลุ่มชนิดนี้สามารถควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มให้คล้อยตามบรรทัดฐานของกลุ่มได้ โดยถ้ากลุ่มที่ไม่เป็นทางการไม่ให้ความร่วมมือแก่การทำงานขององค์กรแล้ว การดำเนินงานขององค์กรก็จะไม่ราบเรียบเท่าที่ควร

โครงสร้างของกลุ่ม ความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นก่อให้เกิดแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆของกลุ่ม (สิทธิโชค, 2546) ดังนี้

- 1) พันธกิจของกลุ่ม หมายถึง วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายในการดำรงอยู่ของกลุ่ม ที่กลุ่มจะต้องพยายามทำให้บรรลุให้ได้
- 2) สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งทางสังคม ตำแหน่งในกลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกันซึ่งมีความแตกต่างกันอยู่แล้ว
- 3) บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ครอบครองอยู่
- 4) ปทัสถาน หมายถึง กฎเกณฑ์ที่สมาชิกกลุ่มพึงปฏิบัติตามเพื่อจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นไปโดยราบรื่น และผู้ที่ทำตามปทัสถานจะได้รับการยอมรับจากกลุ่มด้วย
- 5) การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล

การเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ทำให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง เนื่องจากพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้จากภายนอก หรือสังเกตเห็นไม่ได้ ล้วนแต่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มที่มนุษย์เป็นสมาชิกอยู่ทั้งสิ้น (สิทธิโชค, 2546) เนื่องจากกลุ่มจะใช้อิทธิพลกระตุ้นสมาชิกในกลุ่มโดยการกดดันโดยตรงจากสังคม หรือได้แก่ การใช้บรรทัดฐานเป็นเกณฑ์ให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติตาม ส่วนพฤติกรรมภายในนั้น กลุ่มมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็น และความเชื่อของสมาชิกในกลุ่มได้

นอกจากกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นสมาชิกในกลุ่มแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มก็มีอิทธิพลต่อบุคคลที่เป็นสมาชิกในกลุ่มอีกด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น กรณีการทะเลาะเบาะแว้งกันระหว่าง 2 กลุ่ม เพียงตนเองเป็นสมาชิกของกลุ่มซึ่งมีความขัดแย้งกับอีกกลุ่ม หากพบสมาชิกในกลุ่มนั้นก็ทำร้ายสมาชิกของกลุ่มนั้นๆ ได้ โดยจากงานวิจัยของ Sherif (1966) พบว่าเมื่อมีศัตรูอยู่ภายนอกกลุ่มจะยิ่งทำให้บุคคลในกลุ่มมีความรักใคร่ และสามัคคีกันมากขึ้น เพื่อร่วมมือกันต่อสู้กับศัตรูนอกกลุ่ม และการที่ลดความขัดแย้งระหว่าง 2 กลุ่มลงได้ คือการได้หันหน้าเข้าหากันเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และได้ประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้เกิดความร่วมมือ และการใกล้ชิด มีปฏิสัมพันธ์ และมีการทำงานร่วมกัน ทำให้สามารถลดปัญหาความขัดแย้งนั้นๆลงได้

3. ทฤษฎีการสื่อสาร (communication theory)

ลัทธินา (1954) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการในอันที่จะถ่ายทอดข่าวสาร (message) ซึ่งได้แก่ความรู้สึกนึกคิด หรือเรื่องราวจากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร (source) ผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่ง (channel) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับสาร (receiver)

การสื่อสารเป็นศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์อื่นๆ หลายแขนง โดยตามธรรมชาติ การสื่อสารมีลักษณะที่แตกต่างกัน เป็นการพยายามที่จะก่อให้เกิดการร่วมมือกัน และความคล้ายคลึงกันของทั้งสองฝ่าย คือผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งอาจหมายถึงความพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือการเอาชนะ หรือชักจูงใจบุคคลอีกฝ่ายที่กำลังสื่อสารด้วย รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร การสั่งสอน การถ่ายทอดวัฒนธรรมระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร (กิตติมา, 2548) ดังนี้

1) การสื่อสารในลักษณะของการส่งถ่ายทอดข้อมูล (transaction nature) การสื่อสารในมิติของการส่ง การรับ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสาร โดยองค์ประกอบแต่ละตัวในกระบวนการสื่อสารจะมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ผู้ส่งสารเป็นตัวเร้า (stimuli) ที่ส่งสารคือสิ่งเร้าออกไปเพื่อให้เกิดการตอบสนอง (response) จากผู้รับสารในรูปแบบต่างๆ โดยผู้รับสารจะตอบโต้หรือส่งปฏิกิริยาตอบกลับมายังผู้ส่งสารในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

2) การสื่อสารในลักษณะของความสัมพันธ์ (affective nature) การสื่อสารไม่อาจเกิดขึ้นได้หากไม่มีคนรับรู้สิ่งที่บุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสารแสดงออกไป เป็นการมองการสื่อสารโดยเน้นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของบุคคล การแสดงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ต่างๆ ให้ฝ่ายหนึ่งได้รับรู้ และให้ความสำคัญต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกระบวนการสื่อสารเป็นสำคัญ

3) การสื่อสารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นบุคคล (personal nature) การสื่อสารในแง่นี้ให้ความสำคัญในตัววัตถุประสงค์ของการสื่อสาร โดยมองว่าการสื่อสาร คือ ความพยายามของบุคคลที่ต้องการก่อให้เกิด หรือสร้างความหมายร่วมกันให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร การสื่อสารในมิตินี้มุ่งเน้นเรื่องประสบการณ์ ทักษะ และอารมณ์ของแต่ละบุคคลที่ทำการสื่อสารซึ่งจะมีผลต่อการสื่อสารที่จะเกิดขึ้น

4) การสื่อสารในแง่ของการเป็นเครื่องมือ (instrument nature) การสื่อสารเป็นเครื่องมือของมนุษย์ที่นำมาใช้เพื่อให้ตัวเองบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์แต่ละคนมีเป้าหมายที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์

องค์ประกอบของการสื่อสารประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ผู้ส่งสาร (sender) สาร (message) ช่องทางการสื่อสาร (channel) และผู้รับสาร (receiver) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (กิติมา, 2548)

1) ผู้ส่งสาร (sender) เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการสื่อสาร ซึ่งผู้ส่งสารหมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความคิดความต้องการ มีความตั้งใจที่จะส่งข้อมูลข่าวสาร อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ทักษะ และอื่นๆ ไปยังผู้รับสาร เพื่อก่อให้เกิดผลต่อผู้รับสาร โดยผู้ส่งสารจะเป็นผู้เลือกข้อมูลข่าวสารที่จะส่งหรือถ่ายทอด เลือกวิธีการ และช่องทางที่จะทำให้สารนั้นไปถึงผู้รับสาร รวมทั้งการเลือกและกำหนดตัวผู้รับสารเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ Mc Croskey (1987) กล่าวว่า มีปัจจัย 5 ประการที่จะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ส่งสาร คือ ความสามารถ บุคลิก ความสุขุมรอบคอบ การเป็นที่ยอมรับในสังคม และการเป็นคนเปิดเผย ซึ่งเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่ผู้ส่งสารพึงมีเพื่อการประสบความสำเร็จในการสื่อสาร

2) สาร (message) หมายถึง เรื่องราวที่มีความหมายและถูกแสดงออกมาโดยอาศัยภาษา หรือสัญลักษณ์ที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ โดยสารจะเป็นตัวช่วยให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ต่อความหมายและมีการตอบสนองต่อความหมายที่ได้รับ

3) ช่องทางการสื่อสาร (channel media) หมายถึง พาหนะที่จะนำพาข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งหมายถึงประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของมนุษย์ คือ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การสัมผัส และการลิ้มรส นอกจากนี้ยังอาจหมายถึงคลื่นแสง คลื่นเสียงและอากาศที่อยู่รอบๆตัวด้วย โดยสามารถแบ่งสื่อออกได้ตามเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

- เกณฑ์ที่เป็นสื่อบุคคล โดยพิจารณาว่าสื่อนั้นใช้บุคคลหรือไม่ สามารถแบ่งได้เป็นสื่อบุคคล (personal media) คือ การใช้บุคคลเป็นผู้นำในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆไปยังผู้รับสาร และ สื่อมวลชน ซึ่งหมายถึงสื่อที่ไม่ใช่บุคคลโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- เกณฑ์การมีส่วนร่วมในการสื่อของผู้รับสาร พิจารณาถึงระดับการมีส่วนร่วมกับสื่อของผู้รับสาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สื่อร้อน คือ สื่อที่ผู้รับเข้าไปมีบทบาท มีส่วนร่วมกับสื่อได้น้อย และสื่อเย็น คือ สื่อที่ผู้รับสารสามารถเข้าไปมีบทบาท มีส่วนร่วมกับสื่อได้มาก คือผู้รับสารต้องใช้ความพยายามในการรับรู้และทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารมาก

4) ผู้รับสาร (receiver) ผู้รับสารมีความสำคัญในการสื่อสารเนื่องจากผู้รับสารจะเป็นผู้เลือกรับสาร ตีความและทำความเข้าใจต่อข่าวสารที่ได้รับมา โดยสามารถพิจารณาแบ่งประเภทของผู้รับสารได้จากจำนวนของผู้รับสาร ดังนี้ ผู้รับสารบุคคลเดียว ซึ่งมักเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล การเป็นผู้รับสารคนเดียวจะทำให้ความรู้สึกในการตัดสินใจเรื่องต่างๆในการสื่อสารเป็นอิสระ และผู้รับสารเป็นกลุ่ม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารร่วมกันหลายคน ทำให้รับความคิด ความเชื่อของผู้รับสารคนอื่นๆเข้ามามีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตีความของผู้รับสารกลุ่มนั้นได้

วัตถุประสงค์ของการสื่อสารสามารถพิจารณาได้จากประเด็นของจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของการสื่อสารของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร	วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร
1. เพื่อแจ้งให้ทราบ ผู้ส่งสารต้องการบอกเล่า หรือแจ้งเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นให้กับผู้รับสาร	1. เพื่อทราบ ผู้รับสารต้องการทราบเรื่องราวหรือติดตามข้อมูล เหตุการณ์ ข่าวสารที่เกิดขึ้น
2. เพื่อการศึกษา ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องบางเรื่อง	2. เพื่อเรียนรู้ ผู้รับสารต้องการจะรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ต่างๆ
3. เพื่อชักจูง ผู้ส่งสารเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ หรือพฤติกรรม	3. เพื่อตัดสินใจ ผู้รับสารต้องการข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจ
4. เพื่อสร้างความบันเทิง ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารเกิดความสนุกสนาน รื่นเริงบันเทิงใจ	4. เพื่อความสนุกสนาน ผู้รับสารต้องการมีความสุข และผ่อนคลาย

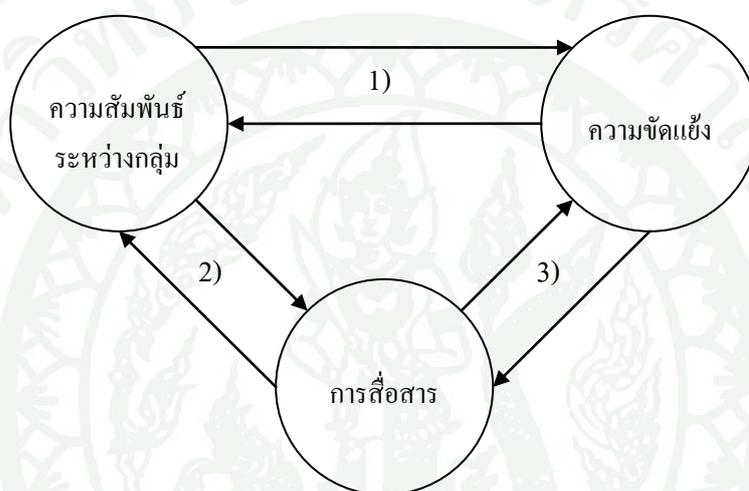
ที่มา: กิติมา (2548)

พิจารณาวัตถุประสงค์ของการสื่อสารในลักษณะเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น หรือด้านการพัฒนา โดยแบ่งเป็น วัตถุประสงค์ 3 ประการ (Roger, 1976) ดังนี้

- วัตถุประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงความรู้ (knowledge change) คือ การต้องการเปลี่ยนแปลงผู้รับสารในด้านความรู้และความจำ (cognitive domain)
- วัตถุประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ คือ ความต้องการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก (affective domain) หรือหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางบุคลิกภาพภายใน
- วัตถุประสงค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (performance change) คือ ต้องการเปลี่ยนแปลงในด้านการกระทำของบุคคลซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้

การสื่อสารจะประสบความสำเร็จได้นั้นไม่จำเป็นจะต้องประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ เพียงวัตถุประสงค์เดียว แต่วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร กับผู้ส่งสารควรมีความสอดคล้อง หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากทฤษฎีพื้นฐานของงานมวลชนสัมพันธ์นั้น จะเห็นได้ว่า ทั้ง 3 ทฤษฎีมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน (ภาพที่ 1) ดังนี้

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีพื้นฐานของงานมวลชนสัมพันธ์

1) ความขัดแย้งส่งผลถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นในทางบวก หรือลบ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมตอบสนองต่อความขัดแย้งที่ได้แสดงออกมา ในทางกลับกันทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ บทบาท หน้าที่ของกลุ่มที่แตกต่างกันจะนำมาสู่ความไม่เข้าใจ ความไม่ไว้วางใจ ซึ่งจะนำมาสู่การเกิดความขัดแย้งเช่นเดียวกัน

2) ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม อาศัยการสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนข่าวสารทั้งภายใน และระหว่างกลุ่ม และการสื่อสารก็ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันนำไปสู่ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เช่นเดียวกัน

3) การสื่อสารที่ไม่ชัดเจน อาจทำให้เกิดความไม่เข้าใจ และนำไปสู่ความขัดแย้งได้ และในทางกลับกัน การสื่อสารผ่านทางรูปแบบต่างๆก็ช่วยในการลดความขัดแย้งได้

การดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจในทฤษฎีพื้นฐาน ทั้ง 3 ทฤษฎี ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ เป็นการประสานความสัมพันธ์ระหว่าง เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ และประชาชนท้องถิ่น ให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยลดปัญหา ความขัดแย้ง โดยผ่านกระบวนการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ณัฐสุชา (2543) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ความเชื่อของ บุคคล หรือกลุ่มต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการเขียน พูด ที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งอาจ เป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้

สรณ (2549) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งความคิดเห็นนี้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับทัศนคติค่อนข้างมาก แต่จะ ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ กล่าวคือ บุคคลที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่จำเป็นต้องมีความรู้ หรือการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวก็ได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของทัศนคติ ซึ่งความคิดเห็นนี้จะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสิ่งเร้าและสถานการณ์

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดง ออกไปในแนวทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ และไม่สามารถสรุปได้ว่าถูกหรือผิด

ความคิดเห็นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (Remmers *et al.*, 1965) ดังนี้

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ซึ่งทราบ ทิศทางได้ เช่น ทิศทางบวกสุดได้แก่ ความรักจนหลง และทิศทางลบสุด ได้แก่ การรังเกียจมาก โดย ความคิดเห็นนี้จะเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ เป็นความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดจากความรู้ ความเข้าใจต่อสิ่งนั้นๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ทำให้ชอบ และยอมรับ ส่วนความรู้ความ เข้าใจในทางที่ไม่ดี ทำให้ ไม่ชอบ รังเกียจ และไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นของบุคคลแต่ละบุคคลจะมีการแสดงออกที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างของปัจจัยพื้นฐานที่แต่ละบุคคลได้รับ โดยสามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ หมายถึง อวัยวะต่างๆของบุคคลที่ทำให้รับรู้ ความผิดปกติของอวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัส ซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นที่ผิดพลาดต่อสิ่งเร้าภายนอก (Oskamp, 1977)
2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล หมายถึง การที่บุคคลได้รับประสบการณ์ด้วยตนเอง กระทำด้วยตนเอง หรือ ได้พบเห็น คู่ขนาน ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง และการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น โดยไม่ได้พบเห็นข้อเท็จจริง ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ภายนอก ซึ่งประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีการเรียนรู้และเข้าใจ เกิดเป็นความคิดเห็นต่อประสบการณ์นั้นๆที่แตกต่างกัน (Foster,1952; Oskamp, 1977)
3. กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การที่บุคคลเจริญเติบโตและมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มและสังคมใดก็จะมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันกับกลุ่มและสังคมนั้นๆเนื่องจากต้องยอมรับหรือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้นๆ โดยกลุ่มมีส่วนผลักดันให้บุคคลมีการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วย ซึ่งรวมถึงการได้รับอิทธิพลจากการอบรมสั่งสอน และการเลี้ยงดูจากผู้ปกครอง ทั้งทางตรงและทางอ้อม และวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มหรือสังคมนั้นๆด้วย (ชาติชาย, 2529; เฉชฤทธิ์, 2540; Oskamp, 1977)
4. การศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาซึ่งมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น เพราะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล (ชาติชาย, 2529; เฉชฤทธิ์, 2540)
5. สื่อมวลชน หมายถึง สื่อต่างๆที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความคิดเห็นแก่บุคคลได้ทั้งทางบวกและทางลบ(ชาติชาย, 2529; Oskamp, 1977)

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนท้องถิ่นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ในด้านต่างๆ เช่น ด้านขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน ด้านเนื้อหาสาระ และด้านสาระประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นเอง โดยการศึกษาความคิดเห็นนั้นเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย หรือปรับปรุงแก้ไขในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเกิดวิธีการและกระบวนการที่ถูกต้องในการดำเนินงานต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่อนุรักษ์ในประเทศไทย

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ระบุว่าอุทยานแห่งชาติ หมายถึง ที่ดินซึ่งรวมความทั้งพื้นที่ดินทั่วไป ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเล ที่ได้รับการกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ลักษณะที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่น่าสนใจ และไม่ได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวง การเมือง ทั้งนี้การกำหนดดังกล่าวก็เพื่อให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติ เพื่อสงวนไว้ให้เป็นแหล่งการศึกษา และความรื่นรมย์ของประชาชนสืบไป

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (2551) ระบุว่า วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติมี 3 ประการ คือ

1. เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมอย่างถาวรตลอดไปหรือเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพธรรมชาติ
2. เพื่อรักษาพื้นที่ที่มีความสวยงามเป็นพิเศษเอาไว้สำหรับใช้ประโยชน์ในด้านการพักผ่อนหย่อนใจ และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว
3. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านธรรมชาติวิทยา

การจัดการอุทยานแห่งชาติให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ต้องอาศัยกฎหมายเข้ามาควบคุม เพื่อให้เกิดแนวทางและการปฏิบัติร่วมกัน นั่นคือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 นอกจากนี้ยังมีกฎหมายอีกหลายฉบับที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการอุทยานแห่งชาติ เช่น

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

ปัญหาในการจัดการอุทยานแห่งชาติที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และการพึ่งพิงทรัพยากรในเขตอุทยานแห่งชาติของประชาชนท้องถิ่นซึ่งขัดกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 หมวด (2540) กล่าวว่า อุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่อนุรักษ์ที่ผู้ที่ใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นประชาชนท้องถิ่น และส่วนหนึ่งเป็นประชากรจากถิ่นอื่นเข้ามาร่วมใช้ประโยชน์ เช่น การแผ้วถางป่าเพื่อใช้ที่ดินในการเกษตรกรรม การตัดฟันไม้เพื่อนำมาใช้สอย การล่าสัตว์เพื่อบริโภค ทำให้เกิดปัญหาการทำลายสภาพแวดล้อมของพื้นที่อนุรักษ์ ดังนั้น การป้องกันรักษาสภาพพื้นที่อนุรักษ์และทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไปจึงเป็นปัญหาในการดำเนินการมาโดยตลอด

การจัดการเกี่ยวกับชนพื้นเมืองในพื้นที่อนุรักษ์เป็นปัญหาสำคัญในหลายประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย รวมทั้งประเทศไทยด้วย โดยอุทยานแห่งชาติในประเทศไทยมีกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองรักษาสภาพธรรมชาติที่มีอยู่ให้คงอยู่ในสภาพเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 16 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปดำเนินการใดๆ หลายประการ ตั้งแต่ห้ามยึดถือครอบครองที่ดิน ห้ามตัดฟันไม้ ห้ามล่าสัตว์ ฯลฯ ดังนั้นการที่ผู้ใดเข้าไปตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติย่อมมีความผิดตามกฎหมายข้างต้น ในพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆหลายแห่งในประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่ประชาชนท้องถิ่นอาศัยอยู่เพื่อการดำรงชีพ มีการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่รอบๆตัว มีกิจกรรมต่างๆมากมายซึ่งขัดต่อกฎหมายในการอนุรักษ์ทั้งสิ้น

สำหรับการดำเนินการแก้ไขปัญหามชนพื้นเมืองในพื้นที่อนุรักษ์ของประเทศไทยที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วนั้น คือ การอพยพชนประชาชนท้องถิ่นออกนอกพื้นที่ เช่น อุทยานแห่งชาติแม่ฮ่องสอน และอุทยานแห่งชาติคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อนุรักษ์จากชนพื้นเมืองได้อย่างสิ้นเชิง แต่ปัญหา คือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และที่ทำกิน ที่อยู่อาศัยที่จะรองรับผู้อพยพ ตลอดจนสาธารณูปโภคต่างๆ และเกิดเป็นปัญหาสังคมตามมาอีกมากมาย

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการเรียกร้องให้รัฐบาลเพิกถอนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ราษฎรได้เข้าไปทำกินมากมายหลายแห่ง โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเพิกถอนพื้นที่ทำกินของราษฎรที่อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ สามารถทำได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนพื้นที่ออกไปจากเขตอุทยานแห่งชาติ โดยต้องมีการสำรวจรังวัดจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่แน่นอนแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาไว้ ด้วยวิธีนี้จะทำให้ปัญหาการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 หดหายไป เนื่องจากถูกกันออกไปอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติแล้ว แต่ก็ไม่ได้เป็นการรับรองว่าราษฎรเหล่านี้จะไม่บุกรุกอุทยานแห่งชาติอีก นอกจากนี้จะมีมาตรการในการป้องกันพื้นที่อุทยานแห่งชาติส่วนที่มีแนวเขตติดต่อกับชุมชนที่ถูกเพิกถอนออกไปจากเขตอุทยานแห่งชาติ มีฉะนั้นปัญหาการบุกรุกอุทยานแห่งชาติก็จะยังคงมีต่อไปอย่างไม่รู้ที่สิ้นสุด วิธีการนี้ได้รับการเรียกร้องจากประชาชนให้นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น แต่วิธีนี้ก็เพียงทางเลือกหนึ่งที่กฎหมายเปิดช่องไว้ให้สามารถทำได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล (ชวลิต, 2540)

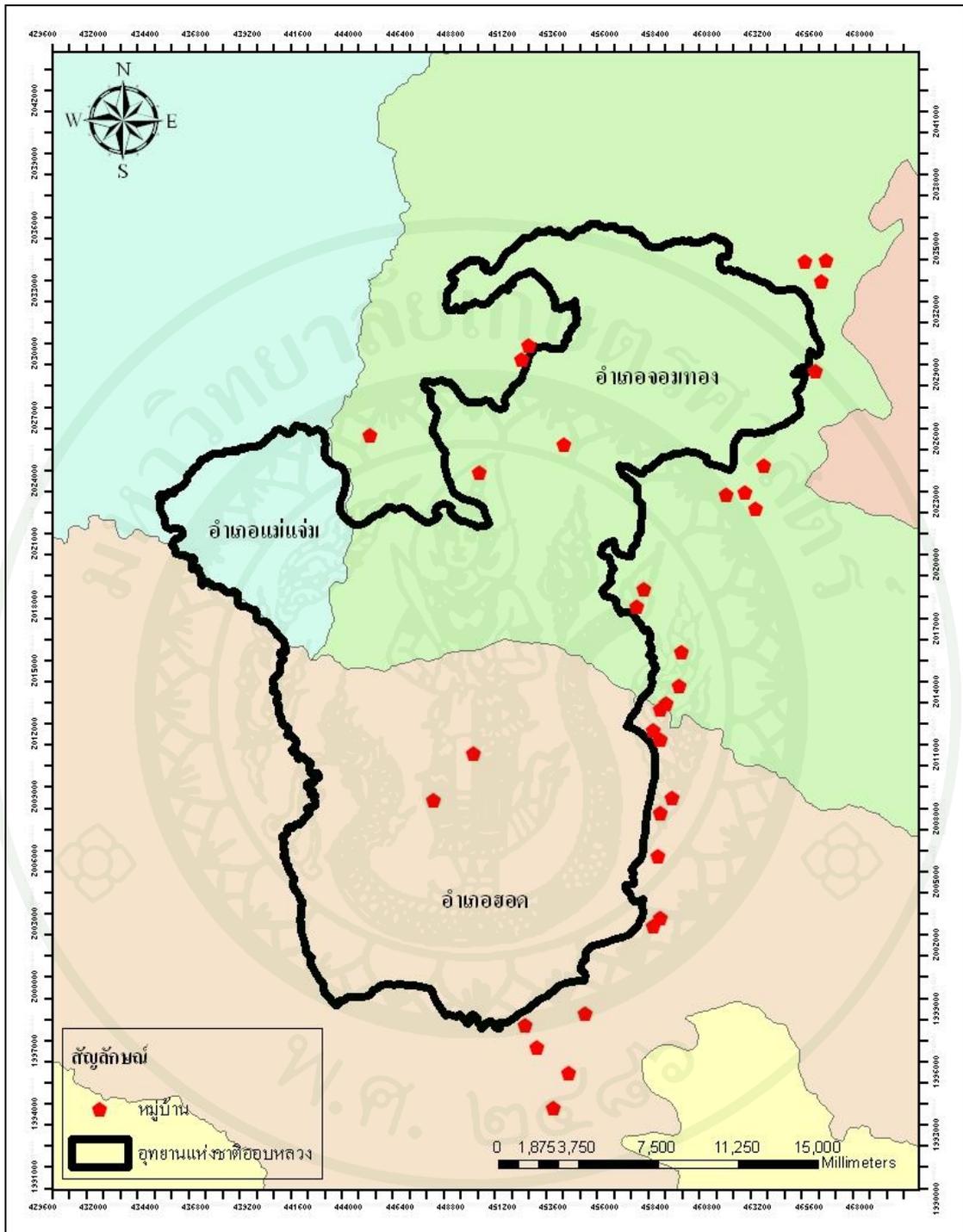
สิทธิฉัฐ (2550) ได้เสนอแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติไว้หลายแนวทาง แนวทางที่หนึ่งคือการเชื่อมั่นต่อบทบาทของรัฐ อาศัยหลักการทางนิเวศวิทยาและกฎหมายที่เข้มข้น แนวทางที่สองคือ การให้น้ำหนักกับสิทธิชุมชน กฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้ชุมชนมีสิทธิ อำนาจ หรือมีส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติผ่านการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเข้าจัดการในพื้นที่ ซึ่งแนวทางที่หนึ่งและสองเป็นแนวทางที่ตรงข้ามกันและยังไม่มีจุดที่สามารถประสานกันได้

แนวทางที่สาม คือการให้ความสนใจกับเงื่อนไขของการปฏิบัติทั้งในส่วนของรัฐและชุมชน ว่าเพราะเหตุใดการดำเนินงานโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมบางพื้นที่จึงประสบความสำเร็จ สามารถลดข้อขัดแย้งลง และมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ดีขึ้น แต่บางพื้นที่กลับให้ผลตรงข้าม แนวทางสุดท้ายเป็นแนวทางที่พยายามหลีกเลี่ยงปัญหาและข้อจำกัดที่ผ่านมา โดยเน้นผลในแต่ละพื้นที่ที่มีบริบทและเงื่อนไขที่แตกต่างกัน นั่นคือ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วม โดยมีแนวคิดและหลักการสำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม คือให้คนกับป่าสามารถอยู่ร่วมกันได้ ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยทรัพยากรที่ต้องอนุรักษ์ และพื้นที่จะมีการจัดการร่วมกันโดยผสมผสานระหว่างวิธีการที่มีความละเอียดอ่อนของท้องถิ่นกับวิธีทางวิทยาศาสตร์และกฎหมาย ตามลำดับ เพื่อประโยชน์ที่ได้จากการอนุรักษ์และพื้นที่ร่วมกัน

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ โดยให้ประชาชนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะอยู่ในพื้นที่และมีสิทธิในการบริหารจัดการ นับเป็นแนวทางที่น่าสนใจและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองไว้ ซึ่งการได้มาซึ่งการร่วมมือในการประกอบกิจกรรมต่างๆ นั้นจะสามารถเกิดขึ้นได้ อาศัยกระบวนการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ หรือผ่านทางการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ อันจะช่วยก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ระหว่างประชาชนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ

พื้นที่ศึกษา: อุทยานแห่งชาติออบหลวง

อุทยานแห่งชาติออบหลวงได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 553 ตารางกิโลเมตร หรือ 345,625 ไร่ นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 68 ของประเทศไทย ดังภาพที่ 2 (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

ภาพที่ 2 อุทยานแห่งชาติออบหลวง

ที่มา: อุทยานแห่งชาติออบหลวง (2534)

สถานที่ตั้งและอาณาเขต

อุทยานแห่งชาติออบหลวง ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลคอยแก้ว สบต้าย แม่สอย บ้านแปะ อำเภอจอมทอง ตำบลกองแขก (ท่าผา) อำเภอแม่แจ่ม และ ตำบลหางดง สอด นาคอเรือ บ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

ทิศเหนือ	จดเขตอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	จดห้วยแม่ป่าไฟ และเขตสหกรณ์นิคมแม่แจ่ม อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	จดเขตหมู่บ้านป่าไม้ (บ้านแม่สอย) โครงการป่าสงวนแห่งชาติ ป่าจอมทองที่ 2 เขต สุขาภิบาลหางดง และเขตสหกรณ์นิคมแม่แจ่ม อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	จดห้วยบง เขตตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอดและห้วยอมขุม เขตสวนป่าองค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้แม่แจ่ม ตำบลกองแขก (ท่าผา) อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนติดต่อกันเป็นเทือกเขาหวายในแนวเหนือ-ใต้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาถนนธงชัยต่อกจากคอยอินทนนท์ มีลำน้ำแม่แจ่มกั้นกลาง มีที่ราบน้อยมาก พื้นที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง 280-1980 เมตร ยอดเขาที่สูงที่สุดอยู่บริเวณตอนเหนือของพื้นที่นอกจากนี้ยังประกอบด้วยคอยผาดำ คอยผาเสียบ คอยเหลี่ยม คอยปุย หลวง คอยคำ เป็นต้น (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศแบ่งเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูฝนอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม-กันยายน บางปีฝนจะเริ่มตกตั้งแต่กลางเดือนเมษายน ช่วงฝนตกชุกมักมีฝนฟ้าคะนองและลมแรง ฤดูหนาวอยู่ระหว่างเดือนตุลาคม-เมษายน (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

ทรัพยากรน้ำ

อุทยานแห่งชาติออบหลวง มีความสำคัญต่อต้นน้ำลำธารของกลุ่มน้ำปิงตอนล่าง ลำห้วยลำน้ำที่เกิดจากเทือกเขาทั้งด้านตะวันตกและตะวันออกจะไหลสู่แม่น้ำปิงและลำน้ำแม่แจ่ม ซึ่งจะไหลลงมารวมกันที่แม่น้ำปิงทั้งหมด เป็นส่วนหนึ่งที่รองรับน้ำลงสู่เขื่อนภูมิพล ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ ลำน้ำแม่แจ่ม ห้วยแม่ตะ ห้วยแม่เตี้ย ห้วยแม่สอย ห้วยแม่เปะ ห้วยแม่จร ห้วยแม่หืด ห้วยแม่หลวง ห้วยแม่นาเป็น ห้วยแม่บัวคำ ห้วยแม่ลอน ห้วยบง ห้วยแม่ฮอด ห้วยทราย และห้วยแม่ป่าไผ่ เป็นต้น (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

ทรัพยากรป่าไม้

อุทยานแห่งชาติออบหลวงเป็นผืนป่าขนาดใหญ่ มีระดับความสูงที่แตกต่างกัน ทำให้มีสังคมพืชหลายชนิด ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534) ดังนี้

1. ป่าเต็งรัง (dry dipterocarps forest) ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่ง ขึ้นในบริเวณที่ดินไม่ค่อยจะสมบูรณ์ หน้าดินตื้น ต้นไม้ขนาดเล็ก ลำต้นแคระแกร็นและคดงอ ยกเว้นบางตอนซึ่งมีหน้าดินหนาและไม้ถูกรบกวนมากนัก จึงจะมีไม้ต้นใหญ่และขนาดกลางผสมกันอยู่มาก พบอยู่ทั่วไปในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวงประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ พันธุ์ไม้สำคัญที่พบ เหียง (*Dipterocarpus obtusifolius*) พลวง (*D. tuberculatus*) เต็ง (*Shorea obtuse*) รัง (*S. siamensis*) และมะขามป้อม (*Phyllanthus emblicd* L.) เป็นต้น พื้นที่ป่าไม่รกทึบ มีหญ้าชนิดต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะเพ็ก (*Arundinaria pusilla*) และไม้ไผ่ชนิดต่างๆ ขึ้นอยู่

2. ป่าเบญจพรรณ (mixed deciduous forest) หรือเรียกว่าป่าผสมผลัดใบ เนื่องจากเป็นป่าที่มีไม้ชนิดต่างๆ ขึ้นอยู่มาก และส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ชนิดผลัดใบ เป็นป่าโปร่ง ต้นไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้ขนาดกลางและมักมีไม้ชนิดต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป พื้นที่ป่าไม่รกทึบมากนัก พบขึ้นอยู่ตามริมห้วยและริมหุบเขาสองฝั่งลำน้ำแม่แจ่ม พันธุ์ไม้ที่สำคัญได้แก่ สัก (*Tectona grandis* L.f.) ประดู่ (*Pterocarpus macrocarpus*) แดง (*Xylocarpus xylocarpa*) มะค่าโมง (*Azferia xylocarpa*) เก็ตแดง (*Dalbergia dongnaiensis* Pierre) เก็ตดำ (*Dalbergia assamica* BenTh.) ขะเจี๊ยะ (*Millettia leucantha* Kurz.) ตะแบก (*Cananga odorata*) รกฟ้า (*Terminalia alata* Heyne ex Roth) อินทนิล

(*Lagerstroemia macrocarpa* Wall.) เป็นต้น พืชชั้นล่างเป็นพวกหญ้า กก ไม้ไผ่ชนิดต่างๆที่พบ ได้แก่ ไม้ไผ่ (*Bambusa arundinacea*) ไม้ไผ่ (*B. nutans*) ไม้ไผ่ (*Dendrocalamus strictus*) ไม้ไผ่ (*Thyrsostachys siamensis*) และ ไม้ไผ่ (*Gigantochloa albociliata*)

3. ป่าดงดิบแล้ง (dry evergreen forest) มีอยู่ทั่วไปในบริเวณไหล่เขาและหุบเขาที่มีสภาพป่าสมบูรณ์ใกล้ลำห้วย ลำน้ำ พันธุ์ไม้ต่างๆที่ขึ้นอยู่มีหลายชนิด ได้แก่ กะบาก (*Anisoptera costata* korth.) ยาง (*Dipterocarpus* sp.) ตะเคียน (*Hopea odorata* Roxb.) มะค่าโมง (*Azzeria xylocarpa*) แคนหิน (*Stereospermum personatum*) เป็นต้น

4. ป่าดงดิบเขา (hill evergreen) ขึ้นกระจายอยู่ในระดับสูงเหนือป่าสนเขาขึ้นไปโดยเฉพาะในบริเวณที่ใกล้กับพื้นที่ป่าสนเขาจะกระจายสลับกันไปเป็นหย่อมๆ พันธุ์ไม้ที่สำคัญในป่าชนิดนี้ ได้แก่ ก่อเดือย (*Castanopsis acuminatissima*) ก่อแป้น (*Lithocarpus garrettianus*) ก่อเลือด (*L. garrettianus*) นอกจากนี้ยังมีมะขามป้อม (*Tamarindus indica*) ยมหอม (*Toona ciliata*) หว้า (*Syzygium cumini*) จำปีป่า (*Paramichelia baillonii*) และมณฑาทอย (*Manglietia garrettii*) เป็นต้น ส่วนไม้พื้นล่างมักเป็นพวกเฟิร์น กว้าย ไม้ดิน และมอส

5. ป่าสนเขา (pine forest) พบขึ้นอยู่ในระดับความสูงประมาณ 800-1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง พบบริเวณคอกป่ากล้วย คอกเคี่ยม คอกผาดำ ท้องที่อำเภอจอมทอง และบริเวณคอกคำ คอกหมูตึง คอกปุยหลวง ท้องที่อำเภอฮอด มีทั้งสนสองใบ (*Pinus merkusii*) และสนสามใบ (*P. kesiya*) ป่าชนิดนี้จะมีพวกไม้ป่าเต็งรังและป่าดงดิบเขาขึ้นปะปนอยู่

เขตการปกครองและชุมชนโดยรอบ

อุทยานแห่งชาติออบหลวง มีชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวงและพื้นที่คาบเกี่ยวทั้งสิ้น 39 หมู่บ้าน โดยประกอบด้วยหมู่บ้านที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จำนวน 5 หมู่บ้าน และหมู่บ้านที่อยู่โดยรอบอุทยานฯหรือมีพื้นที่ทำกินในอุทยานฯทั้งสิ้น 34 หมู่บ้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวงหรือพื้นที่คาบเกี่ยว

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน (จำนวน)	ประชากร (จำนวน)
1	จอมทอง	คอยแก้ว	บ้านห้วยส้มป่อย	108	465
2	จอมทอง	คอยแก้ว	บ้านห้วยขุ่น*	73	292
3	จอมทอง	สบเตี๊ยะ	บ้านวังปิ่น	156	598
4	จอมทอง	สบเตี๊ยะ	บ้านเชิงคอย	150	561
5	จอมทอง	สบเตี๊ยะ	บ้านทุ่งปุ่น	ไม่มีข้อมูล	
6	จอมทอง	สบเตี๊ยะ	บ้านห้วยม่วง	86	475
7	จอมทอง	สบเตี๊ยะ	บ้านห้วยอีแต	115	729
8	จอมทอง	สบเตี๊ยะ	บ้านบน	138	1,127
9	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านม่อนหิน	160	572
10	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านแปะ	163	549
11	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านห้วยทราย	273	917
12	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านทุ่งพัฒนา	82	334
13	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านบนนา*	177	845
14	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านโฮ่องมะค่า	360	1,142
15	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านขุนแปะ	82	458
16	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านต้นผึ้ง	91	503
17	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านแม่จร*	38	187
18	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านวังตวง	141	517
19	จอมทอง	แม่สอย	บ้านวังน้ำหยาด	243	829
20	จอมทอง	แม่สอย	บ้านสบสอย	115	451
21	จอมทอง	แม่สอย	บ้านห้วยห้า	118	412
22	จอมทอง	แม่สอย	บ้านปากกล้วยพัฒนา*	88	691
23	ฮอด	หางดง	บ้านแม่ตอง	221	843
24	ฮอด	หางดง	บ้านหางดง	225	796

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน (จำนวน)	ประชากร (จำนวน)
25	สอด	หางดง	บ้านแม่ทั้ง	234	797
26	สอด	หางดง	บ้านโค้งงาม	264	921
27	สอด	หางดง	บ้านคอยคำ*	109	657
28	สอด	หางดง	บ้านห้วยส้มป่อย	381	728
19	สอด	หางดง	บ้านวังลูงใหม่	ไม่มีข้อมูล	
30	สอด	หางดง	บ้านโป่ง	102	325
31	สอด	สอด	บ้านแควมะกอก	175	554
32	สอด	สอด	บ้านแพะดินแดง	301	962
33	สอด	สอด	บ้านวังลูงทรายแก้ว	167	573
34	สอด	สอด	บ้านห้วยทราย	53	208
35	สอด	นาคอเรือ	บ้านนาคอเรือ	381	728
36	สอด	นาคอเรือ	บ้านห้วยฝาง	100	229
37	สอด	นาคอเรือ	บ้านแม่ป่าไผ่	182	649
38	สอด	นาคอเรือ	บ้านดินตก	102	295
39	แม่แจ่ม	กองแขก	บ้านอมชูด	132	556
	รวม			6,237	23,251

หมายเหตุ: * หมู่บ้านที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวง

ที่มา: อุทยานแห่งชาติออบหลวง (2551)

สังคมและวัฒนธรรม

ประชาชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวงส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง และม้ง ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจะความเชื่อในเรื่องการนับถือผี เคารพต่อธรรมชาติและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตามธรรมชาติของชนเผ่ากะเหรี่ยง หรือปกากะญอจะมีความผูกพันและเคารพต่อธรรมชาติเป็นอย่างมาก จึงมีข้อกำหนดมากมายในการรักษาทรัพยากร อาทิเช่น ห้ามตัดต้นไม้ จับสัตว์ หรือทำประโยชน์ใดๆในบริเวณป่าน้ำผุด ห้ามทำลายดินบริเวณต้นน้ำลำธารหรือดิน โป่งหรือรอบๆด้วยวิธีการใดๆ ห้ามล่าสัตว์ที่มีลูกอ่อน เป็นต้น สำหรับชาวเขาเผ่าม้งจะมีความเชื่อที่หลากหลาย เช่น นำถือสิ่งที่เหนือธรรมชาติ นับถือผีบรรพชน ผีบ้านผีเรือน เช่น ผีเตาไฟเล็ก ผีเตาไฟใหญ่ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละตระกูลว่านับถือผีใดบ้าง ชาวเขาเผ่าม้งมีความผูกพันกับธรรมชาติเช่นเดียวกับกะเหรี่ยง โดยมีความเชื่อต่างๆที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เช่น ห้ามตัดต้นไม้ ห้ามจับสัตว์ ห้ามเข้าใกล้หรือใช้ประโยชน์ใดๆในบริเวณป่าน้ำผุด เป็นต้น

ทั้งชนเผ่ากะเหรี่ยงและม้งจะมีกิจกรรมในการร่วมรักษาป่าโดยทุกคนในหมู่บ้านจะมีหน้าที่ดูแลป่าไม้ไม่ให้คนนอกเข้ามาล่าสัตว์ หรือตัดไม้ในพื้นที่ป่าของหมู่บ้าน หากใครฝ่าฝืนก็จะจับส่งผู้ใหญ่บ้านให้ดำเนินการ และมีการปรับ 500-1,000 บาทขึ้นไป นอกจากนี้หากมีการทำแนวกันไฟแล้วครอบครวไหนดไม่ส่งตัวแทนไปช่วยก็จะถูกปรับหลังคาละ 100 บาท เป็นต้น (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

การใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรจากป่า

โดยส่วนมากจะเป็นการใช้ประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น หาพืชอาหาร เช่น เห็ด หน่อไม้ หรือพืชตามฤดูกาล และสมุนไพร (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2534)

การดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์

อุทยานแห่งชาติออบหลวงได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ว่ามีประโยชน์ต่อการดำเนินการและการจัดการอุทยานแห่งชาติเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐและประชาชนได้เป็นอย่างดี โดยกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวงนั้นประกอบไปด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

หลาย อาทิเช่น กิจกรรมการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนชุมชน กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพและรายได้ กิจกรรมการจัดทำวิทยุชุมชน กิจกรรมการจัดค่ายเยาวชน กิจกรรมการจัดนิทรรศการ กิจกรรมการจัดเวทีชาวบ้าน กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ และกิจกรรมประชาสัมพันธ์เป็นต้น (สุทธิณี, 2551) ซึ่งทุกกิจกรรมมีวัตถุประสงค์หลัก (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2551) คือ

1. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลของอุทยาน
2. เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน
3. เพื่อเป็นการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไป
4. เพื่อเป็นการสร้างอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในและนอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง

ตารางที่ 3 กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ตามโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
1. แผนงานเสริมสร้างความแข็งแกร่งและจัดตั้งองค์กรชุมชน				
1.1 งานพัฒนาศักยภาพและเตรียมผู้นำชุมชน				
1. คัดเลือกผู้นำ โดยให้ประชาชนในพื้นที่คัดเลือกตัวแทนของชุมชน	การนำผู้นำและ/หรือแกนนำไป	1. เพื่อนำผู้นำที่ได้รับการคัดเลือกไปทัศนศึกษาดูงานต่างพื้นที่	2548	- ศึกษาดูงานเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นที่สามารถอยู่ร่วมกับทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างดี บ้านสามขา จังหวัดลำปาง
2. จัดทำฐานข้อมูล ประวัติผู้นำและความจำเป็นในการพัฒนา	ทัศนศึกษาดูงาน	2. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรอื่นๆ และนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เหมาะสม		- ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
3. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นำ		3. เพื่อส่งเสริมความแข็งแกร่งแก่ชุมชนในท้องถิ่น		- ศึกษาเกี่ยวกับการป้องกัน และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ดอยผาเมือง
4. จัดฝึกอบรม ปฏิบัติ และดูงาน โดยรัฐเป็นผู้กำหนดหลักสูตร				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
			2549	<ul style="list-style-type: none"> - คูงานเรื่องผลกระทบจากอุทกภัย ความเสียหายจากอุทกภัยและดินถล่ม บ้านผามอบ - คูงานเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า และ สวนเกษตรคุณ โชคชัย จ.พิษณุโลก คูงานเรื่องระบบการจัดการสวนเกษตรผสมผสาน - คูงานเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน อุทยานแห่งชาติดอยหลวงและบ.ร่องบอน จ.เชียงราย คูงานเรื่องการจัดการป่าของชุมชน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
1.2 งานจัดตั้งองค์กรและคณะกรรมการในหมู่บ้านและอำนาจหน้าที่ และงานสร้างหลักเกณฑ์ กติกา ประชาคมร่วมรัฐ				
1. การจัดตั้งคณะกรรมการในหมู่บ้าน โดยชุมชนร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการในหมู่บ้าน โดยผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารเป็นคณะกรรมการ	ประชุมผู้นำเพื่อรับฟังความคิดเห็นและร่างพิจารณาหลักเกณฑ์กติกา	1. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของประชาคมร่วมรัฐ 2. เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างชุมชนกับรัฐ 3. เพื่อสร้างกฎระเบียบกติกาของประชาคมในการจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ	2548	- จัดประชุมคัดเลือกผู้แทนของชาวบ้านในการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยเลือกหมู่บ้านละประมาณ 15 คนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในการร่างกติกาของหมู่บ้าน โดยมีผู้ที่เป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่งจำนวน 5 ท่าน คือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2 ท่าน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 ท่าน โดยมีวาระ 1 ปี
2. การกำหนดบทบาทหน้าที่ โดยให้ประชาชนและรัฐระดมความคิดเห็น กำหนด บทบาทหน้าที่ร่วมกัน	ประชาคมร่วมรัฐและจัดตั้งองค์กรระดับหมู่บ้าน	4. เพื่อพิจารณาตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม		- ประสานงานกับคณะกรรมการที่ได้จากข้อ 1) เพื่อร่างกติกาของหมู่บ้านร่วมกับเจ้าหน้าที่ และนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของหมู่บ้าน เพื่อให้ชาวบ้านได้รับรู้และร่วมแสดงความคิดเห็น
3. จัดตั้งองค์กรในหมู่บ้าน		โครงการพัฒนาในพื้นที่ที่เอื้อต่อการอนุรักษ์และไม่ทำความเสียหายต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม		
4. สำรวจและระดมความคิดเห็นเพื่อร่างข้อเสนอและหลักเกณฑ์กติกา				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
5. จัดทำประชาพิจารณ์ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ประชาชนในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง NGOs โดยการทำแบบสอบถาม			2548	นำกฏกติกาที่ร่างร่วมกับคณะกรรมการของแต่ละหมู่บ้าน มาเสนอในที่ประชุมเพื่อให้ราษฎรได้ร่วมกันพิจารณาแสดงความคิดเห็น อันนำมาสู่การได้กฏกติกาที่สมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงกับสภาพหมู่บ้าน ตลอดจนให้ราษฎรทุกคนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและรักษากฏกติกาที่ร่างร่วมกันอย่างเคร่งครัด
6. จัดทำร่างหลักเกณฑ์กติกาและบทลงโทษ				
7. สร้างการยอมรับและประกาศให้ มีผลบังคับใช้ ประกาศให้ประชาชนทราบ โดยทั่วกัน				
8. ติดตามและประเมินผล โดยการประชุมและจัดทำแบบสอบถาม สัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ และใกล้เคียง				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
2. แผนงานรวบรวมฐานข้อมูล				
2.1 งานสำรวจ รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ ภูมิปัญญาของชุมชน และข้อมูลด้านการท่องเที่ยว				
1. รวบรวม ศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานอื่นที่ได้ศึกษาไว้	สำรวจจัดทำฐานข้อมูลในระดับพื้นที่	1. เพื่อเก็บรวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูลระดับพื้นที่	2549	- สำรวจฐานข้อมูลเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกาย การดำรงชีพ ของราษฎรชนเผ่าต่างๆ ได้แก่ ม้ง ปกาเกอญอ และคนพื้นเมือง
2. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ		2. เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับนำมาใช้เป็น		
3. รวบรวมข้อมูลนำมาจัดทำฐานข้อมูล		ฐานข้อมูลในการทำงานต่อไป		
4. จัดทำเอกสารและรายงานการสำรวจ	ฝึกอบรมวิทยากรพื้นบ้าน พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่อาชีพ	1. เพื่อให้ชุมชนพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถในการเป็นวิทยากรพื้นบ้าน	2549	- อบรมให้ความรู้ด้านการเป็นวิทยากรพื้นบ้าน การพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย
		2. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งภายในชุมชน	2550	- อบรมให้ความรู้ด้านการเป็นวิทยากรพื้นบ้าน เกี่ยวกับการเป็นวิทยากรและการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ฟัง และความสำคัญของการพัฒนาคน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
3. แผนงานการพัฒนาโครงการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต				
3.1 งานอบรมให้ความรู้ด้านการวางแผนการจัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน				
1. กำหนดหลักสูตรฝึกอบรม โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร	อบรมให้ความรู้ด้านการวางแผนและจัดทำ	1. เพื่อให้ชุมชนมีความรู้ด้านการวางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาชุมชนของตนเอง	2548	- อบรมให้ความรู้ด้านการวางแผนการจัดทำโครงการพัฒนาชุมชน เรื่องระดับของการวางแผน รูปแบบการเขียนโครงการ
2. คัดเลือกผู้เข้าฝึกอบรม โดยประชาชนเป็นผู้คัดเลือกตัวแทนของชุมชน เป็นผู้มีบทบาทในชุมชน	โครงการพัฒนาชุมชน	2. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งภายในชุมชน	2551	- อบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ตัวแทนของหมู่บ้านเรื่อง การวางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาชุมชน
3. ดำเนินการฝึกอบรม ทั้งโดยรัฐและร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ			2552	- อบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ตัวแทนของหมู่บ้านเรื่อง การวางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาชุมชน
4. ประเมินผลหลังการฝึกอบรม โดยการทดสอบ แบบสอบถามหรือสัมภาษณ์				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
3.2 งานนำร่องดำเนินการ โครงการพัฒนาชุมชน				
1. อบรมความรู้เรื่องการประกอบอาชีพเกษตร วนเกษตร เกษตร ทฤษฎีใหม่ และพาไปดูงาน	การฝึกอบรม โครงการพัฒนา ชุมชน/อาชีพ	1. เพื่อให้ชุมชนมีความรู้เรื่อง การดำรงชีพและการ ประกอบอาชีพ	2548	- อบรมโครงการพัฒนาชุมชนหลักสูตรการ ส่งเสริมอาชีพเพื่อการเกษตรและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของราษฎร โดยส่งเสริมให้ทำการเกษตร แบบไร่นาสวนผสม
2. ทดลองนำมาปฏิบัติในชุมชน		2. เพื่อให้ชุมชนได้นำความรู้ จากการอบรมไปใช้ในการ พัฒนาตนเองและชุมชนได้		- อบรมหลักสูตรการทำน้ำปุ๋ยชีวภาพ โดย ส่งเสริมให้ใช้ปุ๋ยชีวภาพในการทำเกษตรเพื่อลด ปัญหาของดินที่เกิดการตกค้างของสารเคมี
3. ส่งเสริมให้แพร่หลายในชุมชน		3. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งใน ชุมชน	2549	- อบรมหลักสูตรการปลูกสบู่ดำเพื่อเป็นอาชีพ เสริมการทำน้ำพริกปลาอย่างทรงเครื่องและการ ทำหมี่โครกหมูเพื่อเพิ่มรายได้
4. ติดตามและประเมินผล			2550	- อบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ ตัวแทนของหมู่บ้านเรื่องการเพาะเห็ดสกุล นางรม คูงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตาม พระราชดำริฯ บ้านดงเย็น อ.จอมทอง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
			2551	- อบรมความรู้เรื่อง ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ และเรื่องการเลี้ยงหมู(หลุม)
			2552	- อบรมความรู้เรื่อง การผลิตผักปลอดสารพิษ
4. แผนงานจำแนกเขตการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ				
4.1 งานกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ แบบมีส่วนร่วมระหว่างรัฐและชุมชน				
1. กำหนดหลักเกณฑ์ โดยแบบสำรวจและฐานข้อมูลที่มีอยู่เดิม	รังวัดและจัดทำเครื่องหมายแนวเขตอุทยานแห่งชาติและแนวเขตพื้นที่ทำกินของราษฎร	1. เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการหมายแนวเขตอุทยานและบริหารจัดการทรัพยากร 2. ราษฎรได้รับรู้แนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ และให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	2548	- ดำเนินการหมายแนวเขตอุทยานฯ ด้วยระบบ จีพีเอส ร่วมกันระหว่างอุทยานแห่งชาติและชุมชน เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการหมายแนวเขตและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งกันแนวเขตพื้นที่อื่นๆ ออกจากการโดยชัดเจน ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมและการยอมรับร่วมกันระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่อุทยานฯ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
4. ทำรังวัดและหมายแนวเขต เจ้าหน้าที่รัฐร่วมกัน คณะกรรมการในหมู่บ้านสำรวจ และหมายแนวเขตร่วมกัน		3. ลดปัญหาพื้นที่อุทยาน แห่งชาติทับซ้อนพื้นที่ทำ กินของราษฎร		
5. จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรและ ความหลากหลายทางชีวภาพ	สำรวจและ จำแนกเขตการใช้ ประโยชน์พื้นที่ อุทยานแห่งชาติ	1. เพื่อกำหนดขอบเขตและ จำแนกการใช้ประโยชน์ ที่ดินอย่างชัดเจน 2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และยอมรับของประชาชน ในการจำแนกเขตการใช้ ประโยชน์พื้นที่อุทยาน แห่งชาติ	2549	- สำรวจและจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในบ้านเป้าหมาย โดยแบ่งเป็น 3 เขตหลัก คือ เขตพื้นที่ทำกิน ป่าใช้สอย และป่าอนุรักษ์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ	1. เพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ	1. เพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ	2549	- สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ
	2. เพื่อให้สะดวกในการนำข้อมูลด้านทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพกลับมาใช้	2. เพื่อให้สะดวกในการนำข้อมูลด้านทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพกลับมาใช้		
สำรวจและจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ	1. เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานระดับพื้นที่ของชุมชน	1. เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานระดับพื้นที่ของชุมชน	2550	- สำรวจแนวเขต การใช้ประโยชน์ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติอบหลวง
	2. เพื่อกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน	2. เพื่อกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน	2551	- สำรวจแปลงที่ทำกินที่อยู่อาศัย/ป่าชุมชนใช้สอยและป่าอนุรักษ์ของชุมชนในพื้นที่
	3. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งการมีส่วนร่วมและยอมรับในการใช้ประโยชน์พื้นที่	3. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งการมีส่วนร่วมและยอมรับในการใช้ประโยชน์พื้นที่	2552	- ดำเนินการ - การร่วมกันเดินกำหนดแนวเขตพื้นที่ผ่อนปรนพิเศษ โดยแผนที่ และข้อมูล GIS

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
5. แผนงานคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและบรรเทาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม				
5.1 งานอบรมและสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและงานคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมระหว่างรัฐและชุมชน				
1. สำรวจความต้องการในการอบรม	คุ้มครองและเฝ้าระวังพื้นที่โดย	1. เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และระบบนิเวศให้คงอยู่และเอื้อประโยชน์ต่อชุมชน	2548 2550	- อบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้หมู่บ้านที่อยู่ใกล้กัน หรือมีสภาพพื้นที่คล้ายคลึงกันมาเข้าร่วม เพื่อให้ร่วมกันดูแลและเฝ้าระวังพื้นที่ไม่ให้ถูกบุกรุกทำลาย และให้เจ้าหน้าที่อุทยานฯ ได้รับรู้สภาพพื้นที่ตามความเป็นจริงของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อหาแนวทางการแก้ไข และป้องกันปัญหาต่างๆต่อไป
2. พัฒนาหลักสูตรอบรมแบบมีส่วนร่วม	การมีส่วนร่วมของราษฎรและ	อำนวยการจัดการ	2550	
3. คัดเลือกผู้เข้าร่วมอบรม ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน ผู้มีบทบาทหน้าที่ และมีความสมัครใจ	องค์กรที่มีศักยภาพ	อำนวยการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
4. ดำเนินการฝึกอบรม และดูงาน โดยรัฐ และหน่วยงานอื่นๆ		2. เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์	2551	- ราษฎรในพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ออกตรวจ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง เฝ้าระวังพื้นที่จากการบุกรุกและไฟป่า เพื่อให้เจ้าหน้าที่อุทยานฯ ได้รับความรู้สภาพพื้นที่ตามความเป็นจริงของแต่ละหมู่บ้าน
5. เผยแพร่ข้อมูลจากการอบรม โดยหอกระจายข่าว		ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสามารถ		
6. ประเมินผลหลังการอบรมโดยแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์		ใช้ประโยชน์จากได้อย่างคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด		
7. ประชุมแผนงานร่วมกันระหว่างรัฐและประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์	ควบคุมไฟป่าโดยให้ราษฎรและชุมชนในพื้นที่มี	1. เพื่อลดปัญหาไฟป่าที่เกิดขึ้นในระดับหมู่บ้าน	2549	- สำรวจพื้นที่และทำแนวกันไฟในเขตหมู่บ้าน โดยมีการวางแผนและออกสำรวจพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน โดยป้องกันไม่ให้ไฟลุกลามเข้าไปในพื้นที่คุ้มครอง สวนป่า แหล่งชุมชน หรือพื้นที่ความสำคัญอื่นๆ
8. พื้นที่ใกล้เคียง และโดยรอบช่วยกันดูแล	มีส่วนร่วม	2. เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2552	
9. เฝ้าระวังพื้นที่ ป่าไม้ สัตว์ป่า และของป่า โดยประชาชนใน		3. เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในชุมชน		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ปี	การดำเนินการ
10. จัดอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟ ป่าในชุมชน ทำแนวกันไฟ	การสร้างฝายแม่ั่ว	1. เพื่อคุ้มครองรักษา ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ และระบบนิเวศอื่นๆให้คง อยู่และเอื้อประโยชน์ต่อ การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน	2550 2551	- สำรวจพื้นที่ วัสดุก่อสร้าง และรูปแบบของ ฝายต้นน้ำลำธารที่เหมาะสมกับภูมิประเทศให้ มากที่สุด - จัดทำฝายต้นน้ำลำธารแบบผสมผสาน ตาม วัสดุหรือวิธีการสร้าง
11. ร่วมกันฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำโดย การปลูกป่าโดยรัฐให้การ สนับสนุน		2. เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ และสามารถนำ ประโยชน์จากได้อย่าง คุ้มครองและก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด		
12. ร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ต้นน้ำ โดยชุมชนร่วมกันดูแล				

ที่มา: ปรับปรุงจากอุทยานแห่งชาติออบหลวง (2548, 2549, 2550, 2551, 2552)

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติออบหลวงมีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการครั้งแรกภายใต้การดำเนินโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน ปี 2544 ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ และประชาชนท้องถิ่น รวมถึงเพื่อส่งเสริมความแข็งแกร่งให้แก่ชุมชนด้วย (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2551) โดยคณะกรรมการฯจะมีหน้าที่ในการแก้ไขข้อขัดแย้งภายใน และระหว่างหมู่บ้านหรือชุมชน กำกับดูแลความเรียบร้อย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ในการดูแลรักษาป่าให้กับคนทั้งภายใน และภายนอกพื้นที่ และประสานงานกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ (อุทยานแห่งชาติออบหลวง, 2548) รวมถึงเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สายัณห์ (2539) ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในพื้นที่ตำรวจภาค 4 ตามแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2525-2539) พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุ การศึกษา ระยะเวลารับราชการ การเป็นชุดปฏิบัติและไม่เป็นชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สังกัดสถานีตำรวจที่มีขนาดต่างกัน และความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในขั้นตอนการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณัฐสุชา (2543) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ดอนหอยหลอด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น ได้แก่ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และความรู้ความเข้าใจทางสิ่งแวดล้อมธรรมชาติดอนหอยหลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธีรเบศร์ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนโดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี พบว่าอาชีพ สถานภาพทางสังคม

รายได้ของครัวเรือนต่อไป และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิศิษฐ์ (2544) ศึกษาความคิดเห็นราษฎรที่มีต่อ โครงการป่าพื้นบ้าน อาหารชุมชนของป่าโคกหนองนอ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อาชีพหลัก การเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม ขนาดที่ดินที่ครอบครอง การได้รับข่าวสาร และการใช้ทรัพยากรป่าไม้ของหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือน

สมชาย (2546) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรตำบลไผ่โทน อำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่ พบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือกิจกรรมพัฒนาเพื่อสาธารณะประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุมชน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ส่วนตัว

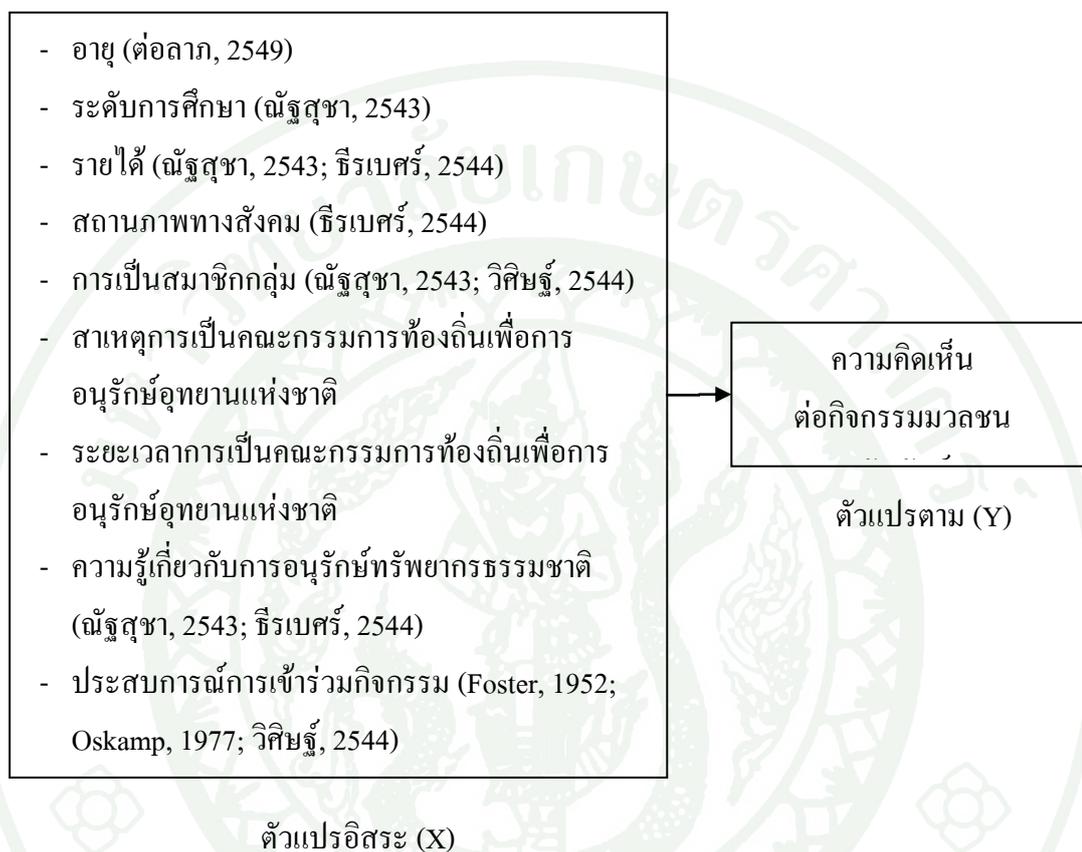
ณัญญา (2548) ศึกษาความคิดเห็นของราษฎรต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้วพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แตกต่างกัน ได้แก่ อาชีพหลัก ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐาน การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ และการรับรู้ข่าวสารการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ณุกัทร (2548) ศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ ของเจ้าหน้าที่ป่าไม้กับชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านแม่กระบุง อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี พบว่า กระบวนการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ป่าไม้แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรกเริ่ม ระยะปฏิบัติการ และระยะคงความสัมพันธ์ โดยปัจจัยที่ทำให้ให้ชาวบ้านในชุมชนเข้าใจ ยอมรับ และร่วมมือในการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนกะเหรี่ยง หมู่บ้านแม่กระบุง คือ ปัจจัยจากผู้ส่งสาร ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ การให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมประเพณีชาวบ้าน ความเข้าใจถึงวัฒนธรรมของชาวบ้านในเรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การอาศัยป่า การอยู่อย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย และปัจจัยจากผู้รับสาร ได้แก่ การเชื่อฟัง คำสั่งสอนของผู้เฒ่าผู้แก่และบรรพบุรุษในเรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้ ความรู้สึกมีส่วนร่วมโดยการให้ชาวบ้านรู้จักหน้าที่และการทำงานของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในอุทยานฯ และความรู้สึกเป็นประโยชน์ร่วมกันในการอนุรักษ์ป่าไม้ ปัจจัยอื่นๆ

ต่อлак (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของประชาชนในอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา พบว่า การมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส กล่าวคือ ประชาชนที่เป็นชายมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มากกว่าเพศหญิง ประชาชนที่มีอายุมากมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ และประชาชนที่มีสถานภาพสมรสมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพ โสด/ม่าย หรืออยู่ย่ำร้าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในศึกษา ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากตัวแปรที่กำหนด มีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระจำนวน 9 ตัวแปรได้แก่

1.1 อายุ หมายถึง จำนวนปีตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันโดยกำหนดคำตอบเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ระดับส่วนสเกล (ratio scale)

1.2 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุด โดยกำหนดคำตอบเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ระดับนามสเกล (nominal scale) แบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 รายได้ หมายถึง เงินที่ได้รับจากอาชีพหลักและอาชีพรอง โดยคิดเป็นรายได้เฉลี่ย (บาท)ต่อเดือน เป็นการวัดตัวแปรระดับส่วนสเกล (ratio scale)

1.4 สถานภาพทางสังคม หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการ หรือการได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. เป็นต้น โดยกำหนดคำตอบเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ระดับนามสเกล (nominal scale) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ไม่มีตำแหน่งใดๆ และมีตำแหน่ง เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ครู อาจารย์ และผู้นำทางศาสนา เป็นต้น

1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม หมายถึง การเข้าร่วมของกลุ่มต่างๆ ทางสังคม หรือการเข้าร่วมกิจกรรม การช่วยเหลือกันภายในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้าน โดยอาจกระทำกันเองภายในหมู่บ้าน หรือร่วมมือกับรัฐก็ได้ โดยกำหนดคำตอบเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ระดับนามสเกล (nominal scale) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม และเป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม

1.6 สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ หมายถึง เหตุผลที่ประชาชนท้องถิ่นเข้ามาเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ซึ่งคาดว่าจะเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น เนื่องจากสาเหตุการดำรงตำแหน่งเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงความสนใจในการทำงาน และการเข้าร่วมกิจกรรม โดยกำหนดเป็นคำถามปลายเปิด แล้วจึงนำมาจัดกลุ่มคำตอบเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ระดับนามสเกล (nominal scale) แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่ง

1.7 ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ หมายถึง จำนวนปีตั้งแต่เริ่มเป็นคณะกรรมการฯจนถึงปัจจุบัน ซึ่งคาดว่าจะเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับ

ความคิดเห็น เนื่องจากระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแสดงถึงระยะเวลาการทำงาน การรับทราบข้อมูล ข่าวสาร และการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์กับอุทยานแห่งชาติออบหลวงโดยกำหนดคำตอบ เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ระดับนามสเกล (nominal scale) แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 1 ปี ตั้งแต่ 1-2 ปี ตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่ 3-4 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไป

1.8 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และผลกระทบทางนิเวศจาก การใช้ประโยชน์และการพึ่งพิงในพื้นที่ธรรมชาติ รวมทั้งกฎระเบียบในอุทยานแห่งชาติ โดยวัดจาก คะแนนความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ถูก และผิด โดยให้ค่าคะแนนเป็น 1 กับ 0 ตามลำดับ จากนั้นนำคะแนนที่ได้มารวมกันเป็นตัวแปร ใหม่ซึ่งมีระดับการวัดเป็นระดับอัตราภาคสเกล (interval scale)

1.9 ประสิทธิภาพการเข้าร่วมกิจกรรม แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1)รูปแบบกิจกรรม มวลชนสัมพันธ์โดยแบ่งรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์เป็น 5 รูปแบบคือ กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ กิจกรรมเฝ้าระวัง กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรม สำรวจและรังวัดแนวเขต กำหนดคำตอบเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ระดับนามสเกล (nominal scale) แบ่งเป็น เข้าร่วมกิจกรรม และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และ 2) จำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชน สัมพันธ์ที่เข้าร่วม โดยให้ค่าเข้าร่วมกิจกรรมและไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเป็น 1 กับ 0 จากนั้นนำค่าที่ ได้มารวมกันเป็นตัวแปรให้ ซึ่งมีระดับการวัดเป็นอันดับสเกล (ratio scale)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ หมายถึง ความรู้สึกของคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัด เชียงใหม่ เกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ในด้านกระบวนการและการดำเนินกิจกรรม ด้านเนื้อหา สาระ ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ด้านผลที่ได้รับ และด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อ การอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ โดยแบ่งคำตอบออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่ แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ค่าคะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 สำหรับข้อคำถาม เจริญบวก และ ค่าคะแนน 1 2 3 4 และ 5 สำหรับข้อคำถามเชิงลบ

สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 8 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 9 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีประสบการณ์
การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์
แตกต่างกัน

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. แบบสอบถามประชาชนท้องถิ่น
2. อุปกรณ์เครื่องเขียน
3. กล้องถ่ายภาพ
4. คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

วิธีการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยไม่ทดลอง (non - experimental design) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง และอุทยานแห่งชาติอื่นๆต่อไป ผู้วิจัยกำหนดวิธีการศึกษาเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลทุติยภูมิที่ทำการศึกษาเริ่มจากการศึกษาประเด็นปัญหา หรือสิ่งที่สนใจเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยทั่วไปเพื่อกำหนดหัวข้อวิจัย จากนั้นจึงตรวจเอกสารในเรื่องหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ความคิดเห็น และการจัดการพื้นที่อนุรักษ์ในประเทศไทย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

2.1 การเลือกพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ในการศึกษาวิจัย คือ อุทยานแห่งชาติออบหลวงที่มีการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์มาตั้งแต่ก่อนปี 2544 และมีชุมชนที่อาศัยอยู่ในและโดยรอบอุทยานแห่งชาติประมาณ 39 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 5 หมู่บ้าน และอาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง 34 หมู่บ้าน

2.2 ประชากร และหน่วยในการวิเคราะห์

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีพื้นที่อยู่ในหรือคาบเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ และได้เข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง กำหนดหมู่บ้านในการคัดเลือกคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติจำนวน 18 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ในระยะแรกของการดำเนินงานโดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง โดยทั้ง 18 หมู่บ้านประกอบด้วยหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง 5 หมู่บ้าน และอยู่ในพื้นที่คาบเกี่ยว 13 หมู่บ้าน มีคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติทั้งสิ้น 278 คน (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 รายชื่อหมู่บ้านตัวอย่างในการเก็บข้อมูลและจำนวนคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนคณะกรรมการฯ
1	ฮอด	หางดง	แม่ลอง	15
2			โโค้งงาม	17
3			คอยคำ	15
4			ห้วยส้มป่อย	15
5			วังลุงใหม่	12
6			บ้านโป่ง	15
7		ฮอด	นาคอเรือ	15
8			ตีนตก	15
9	จอมทอง	บ้านแปะ	บ้านแปะ	15
10			ห้วยทราย	17
11			วังตวง	17
12			บนนา	15
13			แม่จร	15
14		แม่สอย	ปากกล้วยพัฒนา	15
15		สบเตี๊ยะ	เชิงคอย	20
16		คอยแก้ว	ห้วยส้มป่อย	15
17			ห้วยขนุน	15
18	แม่แจ่ม	กองแขก	อมชูด	15
	รวม			278

ที่มา: อุทยานแห่งชาติออบหลวง (2551)

2.3 การกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้คำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Krejcie and Morgan (1970) ดังนี้

$$n = \frac{\chi^2 Np(1-p)}{e^2(N-1) + \chi^2 p(1-p)}$$

โดยที่

- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- N = จำนวนประชากรทั้งหมด (278 คน)
- e = ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการสุ่มตัวอย่างกำหนดไว้ที่ 0.05 หมายถึง ในกลุ่มตัวอย่างประชากร 100 ครั้ง มีโอกาสผิดพลาดได้เพียง 5 ครั้ง ถูกต้อง 95 ครั้ง
- χ^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2 = 3.841$)
- p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

ได้ขนาดตัวอย่างจำนวนประมาณ 165 ตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จากรายชื่อคณะกรรมการฯ ทั้งหมด 278 คน

2.4 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ โดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยกำหนดหัวข้อในการศึกษาไว้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้หลัก รายได้รอง ค่าใช้จ่าย สถานภาพ ถิ่นกำเนิด สถานะทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่ม และประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีข้อคำถามเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทั่วไป และความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในอุทยานแห่งชาติ ทักษะติดต่อเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีข้อคำถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม ความพึงพอใจต่อกิจกรรม ความรู้สึกต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน ด้านเนื้อหาสาระ ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ด้านผลที่ได้รับ ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์

ทำการศึกษา เกี่ยวกับ ขั้นตอน วิธีการ ในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์โดย อุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการค้นคว้าจากเอกสารตำรา และจากการสัมภาษณ์ จากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง

2.5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำไปเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตามเนื้อหา และครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

นำเครื่องมือไปทดสอบ (pretest) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง คือ หมู่บ้านทุ่งพัฒนา ต.บ้านแปะ อ.จอมทอง จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำผลมาวิเคราะห์ความยากง่ายของแบบสอบถาม ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยการตรวจสอบความยากเป็นรายชื่อตามสูตร (พวงรัตน์, 2540) คือ

$$P = \frac{R}{T}$$

เมื่อ	P	แทนค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
	R	แทนจำนวนประชาชนท้องถิ่นที่ตอบถูก
	T	แทนจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

โดยค่า P ที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 โดยถ้ามีค่ามาก หมายถึง คำถามข้อนั้นง่าย และถ้าค่า P มีค่าน้อย หมายถึง คำถามข้อนั้นยาก โดยพิจารณาเกณฑ์ความยากของคำถามได้ดังนี้

คำถามที่มีค่า P เท่ากับ 0.50 แสดงว่า คำถามข้อนั้นมีความยากปานกลางพอดี

คำถามที่มีค่า P ต่ำกว่าเท่ากับ 0.50 แสดงว่า คำถามข้อนั้นค่อนข้างไปทางยาก

คำถามที่มีค่า P สูงกว่าเท่ากับ 0.50 แสดงว่า คำถามข้อนั้นค่อนข้างไปทางง่าย

คำถามที่มีค่า P ต่ำกว่าเท่ากับ 0.20 แสดงว่า คำถามข้อนั้นยากเกินไป

คำถามที่มีค่า P สูงกว่าเท่ากับ 0.80 แสดงว่า คำถามข้อนั้นง่ายเกินไป

โดยรายละเอียดค่าความยากของคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามรายละเอียดในตารางผนวก ค1

วิเคราะห์ค่าความน่าเชื่อถือ (reliability) ด้วยวิธีการของ Cronbach (1972) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคำถามในส่วนความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์เท่ากับ 0.931 และทดสอบความน่าเชื่อถือของความสอดคล้องภายในแบบสอบถามในส่วนของความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยวิธีการของ Kuder-Richardson (K.R.21) ซึ่งได้เท่ากับ 0.625

แล้วจึงปรับแก้แบบสอบถามตามผลการวิเคราะห์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่
รายละเอียดดังตารางภาคผนวกที่ ข1 และ ค1 ตามลำดับ

2.6. การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ และ
ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และทำการตรวจสอบ
แบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนั้นนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

3.2 การทดสอบสมมติฐาน (hypothesis testing) โดยใช้วิธีการสถิติแบบ t-test ในการ
วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of
variance) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่มตามสมมติฐานการวิจัย
โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (least significant
difference) เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลและวิจารณ์

การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบ ในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีต่อ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติที่มีต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง

ตอนที่ 1 รูปแบบในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง

การดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติอบหลวง จำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ ดำเนินงาน โดยงานมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นส่วนงานที่อยู่ร่วมกับฝ่าย นันทนาการและการสื่อความหมาย มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการภายใต้งานมวลชนสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลของอุทยานแห่งชาติอบหลวง
- 2) เพื่อสนับสนุนให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในและนอก พื้นที่อุทยานแห่งชาติอบหลวง

โดยมีกิจกรรมหลักที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน 3 กิจกรรม คือรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ วิทยุชุมชน และหนังสือพิมพ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ คือ รถที่มีการติดเครื่องขยายเสียง เพื่อให้บริการ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในงาน กิจกรรม หรือพิธีกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น พร้อมทั้งใช้ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กฎหมาย และเรื่องอื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาสาสมัครอยู่ระหว่างประชาชนท้องถิ่น กับอุทยานแห่งชาติขณะร่วมงาน กิจกรรม หรือพิธีกรรมนั้นๆตามวาระและโอกาสด้วย โดยจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจุบันกิจกรรมรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ที่มีการดำเนินการลดน้อยลง อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง และประชาชนท้องถิ่นมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาและความขัดแย้งที่รุนแรง ประกอบกับงบประมาณในการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์มีอยู่จำกัด จึงได้ลดการดำเนินการลง เพื่อนำไปพัฒนาหรือดำเนินการในกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่ต่อไป

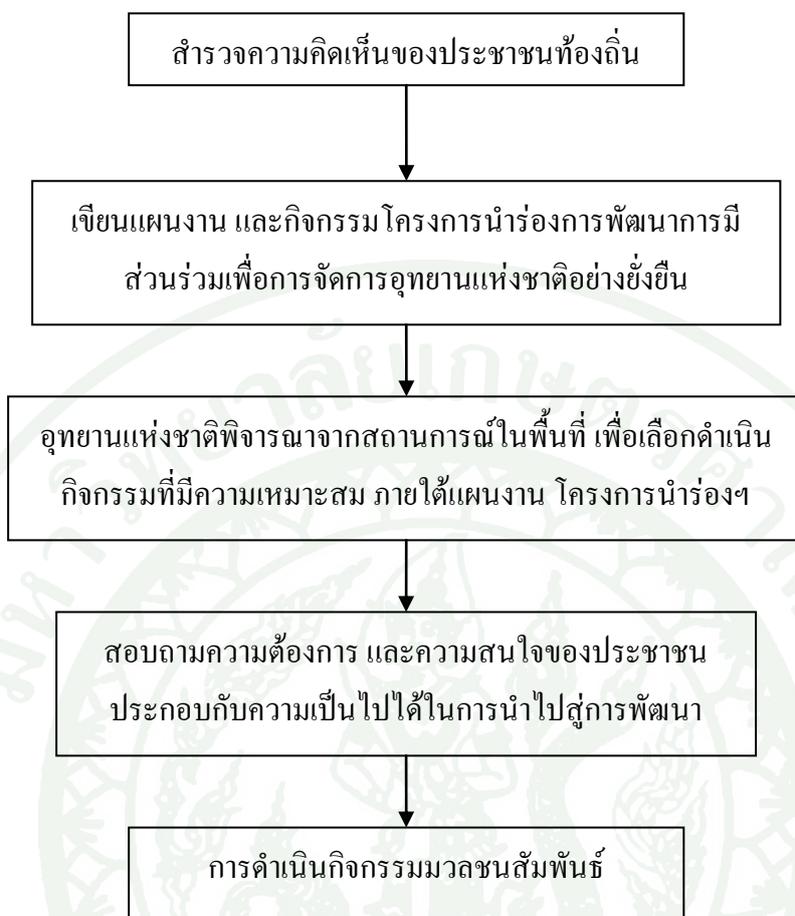
- วิทยุชุมชน เป็นการจ้ดรายการรัศม์สิ่งแวดล้อมกับอุทยานแห่งชาติออบหลวง ซึ่งออกอากาศที่สถานีจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนคนเหนือเขื่อน บ้านดงดำ ตำบลฮอด จังหวัดเชียงใหม่ คลื่นความถี่ FM 90.75 MHz. โดยออกอากาศในวันจันทร์ ถึงศุกร์ ตั้งแต่เวลา 14.00-15.30 น. ความยาว 90 นาที ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่อำเภอฮอด และอำเภอจอมทองบางส่วน และจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่รับทราบว่ามีการจ้ดรายการวิทยุชุมชนโดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง แต่ไม่ทราบวัน และเวลาในการจ้ดรายการที่ชัดเจน ดังนั้นส่วนใหญ่จึงไม่ได้ฟังวิทยุชุมชนที่ทางอุทยานแห่งชาติออบหลวงจ้ด นอกจากนี้อาจเป็นเพราะเวลาในการจ้ดรายการเป็นเวลาทีกลุ่มตัวอย่างยังประกอบอาชีพอยู่ที่ไร่ หรือสวนจึงไม่มีโอกาสได้รับฟัง หรือได้ฟังบ้างเป็นบางครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับฟังด้วยความบังเอิญ และการเปิดฟังวิทยุชุมชนที่จ้ดขึ้นโดยอุทยานแห่งชาติออบหลวงของกลุ่มตัวอย่างจะขึ้นอยู่กับแนวเพลงทีเปิดในรายการด้วย ผู้ทีได้ฟังเป็นประจำมักชอบเพลงทีเปิดในรายการทำให้มีโอกาสดังฟังข้อมูลข่าวสารทีทางอุทยานฯ ประชาสัมพันธ์ด้วย

- หนังสือพิมพ์ เป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับการอนุรักษ์ โดยมุ่งเน้นในเรื่องของการอนุรักษ์ และการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ผ่านหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้อ่านข้อมูลประชาสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง ทั้งนี้ก็สอดคล้องกับการดำเนินงานของอุทยาน

แห่งชาติออบหลวงที่มีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักท่องเที่ยว เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ให้นักท่องเที่ยว ประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว และมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีการดำเนินการ อาทิเช่น การจัดดนตรี กีฬา เป็นต้น ซึ่งจะจัดขึ้นหลังจากกิจกรรมอื่น ๆ เสร็จสิ้นลง เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย และความเป็นกันเองระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น โดยก่อนจะมีการประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติออบหลวงและประชาชนท้องถิ่นยังคงมีปัญหาความขัดแย้งกันอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของพื้นที่ทับซ้อน ดังนั้นในช่วงแรกของการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ จะเน้นการสร้างความรู้สึกเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย และการเจรจา โดยอาศัยการฉายภาพยนตร์ หรือ แสดงดนตรี ซึ่งในปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ และประชาชนท้องถิ่นอยู่ในระดับที่ดีขึ้น กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จึงลดน้อยลง และมีกิจกรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์มากขึ้น

2. การมีส่วนร่วม โดยโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืนเป็นแผนบูรณาการมีกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของโครงการฯ มาเป็นตัวแทนของหมู่บ้าน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน ยึดนโยบายให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ อยู่ภายใต้กฎหมาย และความเป็นธรรมในสังคม โดยกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการภายใต้โครงการนำร่องฯ นั้นล้วนมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน โดยก่อนมีการดำเนินโครงการ ได้มีการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนท้องถิ่น จากนั้นจึงมีการเขียนแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ขึ้น โดยอุทยานแห่งชาติออบหลวงจะดำเนินการตามแผนงานที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วย ทั้งเนื้อหาสาระ สถานที่ในการดำเนินงาน กิจกรรม ความสนใจ และความเป็นไปได้ในนำองค์ความรู้มาพัฒนาชุมชนต่อไป โดยระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาพบว่า มีขั้นตอนในการดำเนินงานและกิจกรรมตามแผนงานภายใต้โครงการนำร่องฯ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์โดยอุทยานแห่งชาติอบหลวงภายใต้โครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน งบประมาณปี พ.ศ. 2544-2551 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

แผนงานภายใต้โครงการนำร่องที่อุทยานแห่งชาติอบหลวงดำเนินการประกอบไปด้วย 5 แผนงาน คือ

1) แผนงานเสริมสร้างความแข็งแกร่งและจัดตั้งองค์กรชุมชน

- งานพัฒนาศักยภาพและเตรียมผู้นำชุมชน มีการดำเนินการตั้งแต่ระยะแรกของโครงการฯ ซึ่งผู้นำชุมชนจะเป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนในหมู่บ้านเข้ามาเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน แต่จากการสัมภาษณ์ พบว่า คณะกรรมการฯ บางส่วน ไม่ได้เข้ามาเป็น

ด้วยความสมัครใจ หรือบางคนไม่เคยทราบมาก่อนว่าตนเองเป็นคณะกรรมการฯ และสำหรับการอบรม ดูงาน ผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมมักจะเป็นคนเดิมๆ ได้แก่ คณะกรรมการฯ ที่เป็น โดยตำแหน่ง คือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำในหลายหมู่บ้านให้ความเห็นว่าน่าจะเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ด้วย เพื่อทุกคนจะได้มีโอกาสรับทราบข้อมูล เข้าใจ ปัญหาและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนมีความสนิทสนมเป็นกันเองกับประชาชนทั่วไปทำให้บางครั้งไม่ได้รับความเกรงใจ และความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไม่ได้ถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นๆ นอกจากนี้การให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าร่วมในกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ยังเป็นการเตรียมคณะกรรมการรุ่นใหม่ เพื่อจะได้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

- งานจัดตั้งองค์กรและคณะกรรมการในหมู่บ้านและอำนาจหน้าที่ และงานสร้างหลักเกณฑ์ กติกา ประชาคมร่วมรัฐ เป็นการกำหนดข้อตกลง ซึ่งเป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่ากติกาต่างๆ ที่กำหนดขึ้นจะประกอบด้วย ข้อห้ามเกี่ยวกับใช้ประโยชน์จากป่า การบุกรุกพื้นที่ และบทลงโทษ โดยกติกาต่างๆ จะได้รับการยอมรับจากประชาชนในหมู่บ้าน กลุ่ม องค์กร และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หมู่บ้านใกล้เคียง องค์กรบริหารส่วนตำบล NGOs เป็นต้น

2) แผนงานรวบรวมฐานข้อมูล

- งานสำรวจ รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูล ข้อมูลที่ได้จะรวบรวมอยู่ที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน อาทิเช่น ลักษณะการทำไร่หมุนเวียน คือมีการปลูกพืชหมุนเวียนพื้นที่ไปเรื่อยๆ เพื่อพักดิน ชาวปกากะญอมีความผูกพันกับป่า โดยมีประเพณีในการนำรอกเด็กไปผูกกับต้นไม้ เพื่อไม่ให้มีใครไปตัดหรือ โคน เพราะถือเป็นการลบหลู่และไม่ให้เกียรติเจ้าของรอก และทำให้เจ้าของรอกเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น และยังมีการอบรมการเป็นวิทยากรพื้นบ้านให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ที่รับจากการเข้าอบรมให้กับประชาชนคนอื่นๆ ในหมู่บ้านได้รับทราบ รวมทั้งทำหน้าที่เป็นวิทยากรเมื่อมีคนเข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่ด้วย โดยอาศัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้ทำการรวบรวมไว้เป็นเนื้อหาในการบรรยาย ซึ่งข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ยังช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนมากขึ้น ส่งผลให้มีการจัดรูปแบบกิจกรรมที่มีความเหมาะสม ไม่มีอคติ และไม่ขัดแย้งกับวิถีชีวิตของประชาชน นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติออบหลวงยังอาศัยกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้

และเข้าใจถึงแนวทางการทำงาน บทบาทหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติด้วย จะช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้อย่างดี

3) แผนงานการพัฒนาโครงการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต

- งานอบรมให้ความรู้ด้านการวางแผนการจัดทำโครงการและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ประชาชนสามารถเขียนโครงการได้อย่างถูกต้อง จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ ออบหลวงทำให้ทราบว่าทางอุทยานฯเห็นความสำคัญของการพัฒนาชุมชน โดยงบประมาณเป็น ปัจจัยหนึ่งที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาได้ ซึ่งในอดีตประชาชนท้องถิ่นไม่เข้าใจ และไม่สามารถ เขียนเสนอโครงการพัฒนาไปยังหน่วยงาน อาทิเช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานส่งเสริม ด้านการเกษตร เป็นต้น ทางอุทยานฯจึงเน้นการอบรมเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการ พัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

- งานนำร่องดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชน เน้นการอบรมให้ความรู้เรื่องการ ประกอบอาชีพ โดยจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าก่อนจะมีการดำเนินการอบรมอาชีพจะมีการ สสำรวจความต้องการของประชาชนก่อนว่ามีความสนใจในเรื่องใด และมีความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพจริงมากน้อยแค่ไหน อย่างไรก็ตามการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพจำเป็นที่จะต้อง มีงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งทางอุทยานแห่งชาติออบหลวงยังไม่มียกงบประมาณที่เพียงพอ ทำให้ การพัฒนาอาชีพที่ประชาชนได้รับการอบรมไปนั้นขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ โดยในส่วน นี้ความรู้เรื่องการเขียนโครงการจากงานอบรมให้ความรู้ด้านการวางแผนการจัดทำโครงการและ พัฒนาคุณภาพชีวิตก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวได้

4) แผนงานจำแนกเขตการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ

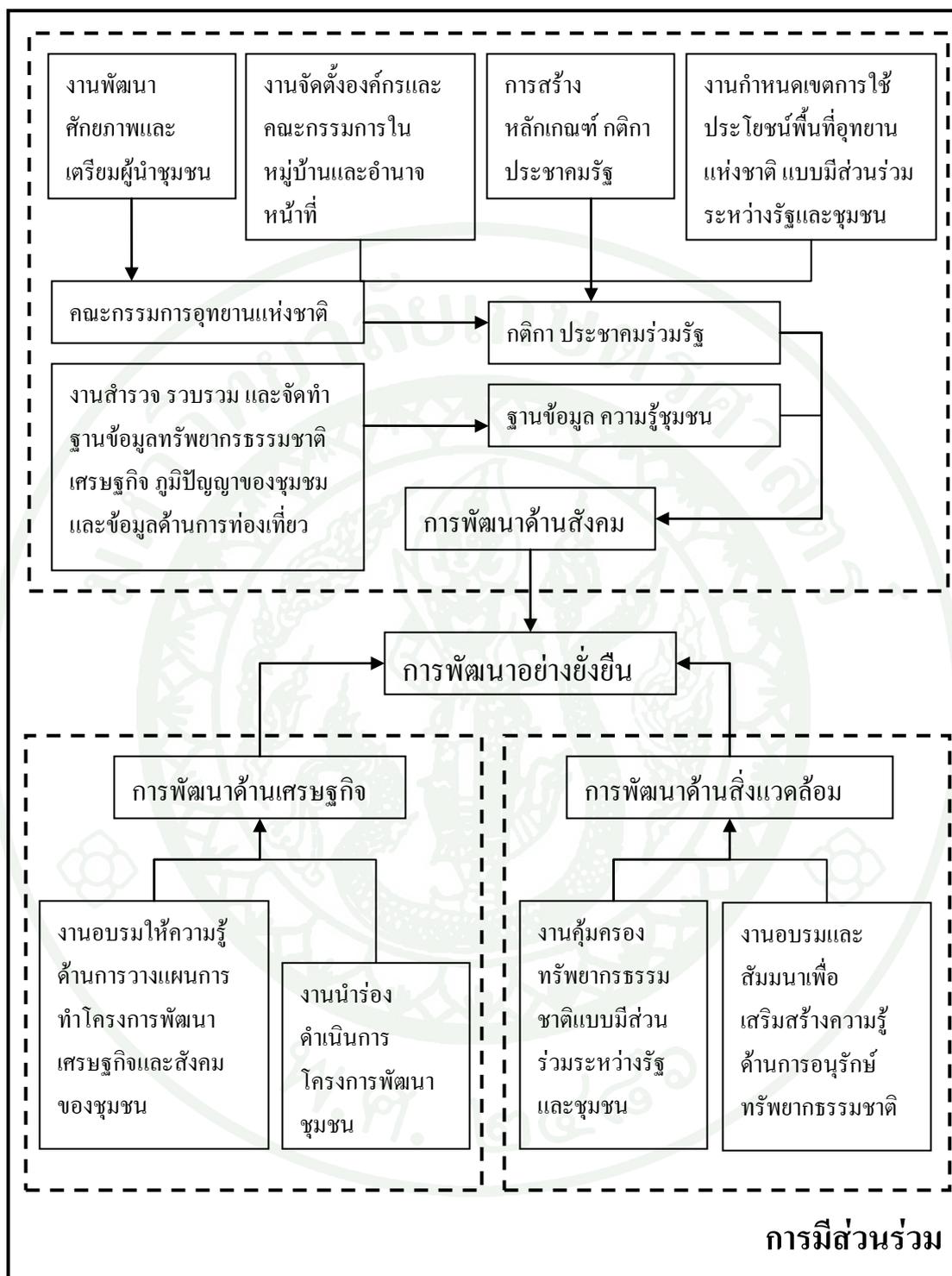
- งานกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ แบบมีส่วนร่วมระหว่างรัฐ และชุมชน โดยก่อนการรังวัดแนวเขตทางอุทยานแห่งชาติออบหลวงได้มีการดำเนินการฝึกอบรม เรื่องการทำแผนที่ และการใช้เครื่องมือต่างๆให้กับเจ้าหน้าที่และประชาชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความ เข้าใจในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ก็ยังคงพบว่ามีประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจ เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินการ และไม่ยอมรับแนวเขตที่กำหนดขึ้น โดยหลังจากที่มี การทำแนวเขตเรียบร้อยแล้วทางอุทยานแห่งชาติจะมีการทำป้ายไววนิลซึ่งประกอบด้วยแผนที่แนว

เขตการใช้ประโยชน์และที่อยู่อาศัย กฎกติกา ต่างๆ สำหรับคิดประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านให้กับหมู่บ้านที่อาศัยและมีที่ทำกินอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง และหมู่บ้านที่ไม่ได้อาศัยอยู่แต่มีที่ทำกินอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง โดยหมู่บ้านที่ไม่ได้อาศัยอยู่และไม่มีที่ทำกินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ แต่มีพื้นที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่ทำกินอยู่ติดเขตอุทยานแห่งชาติออบหลวงจะไม่ได้รับป้ายไวนิลแสดงแนวเขตพื้นที่ แต่จะมีการจัดประชุมชี้แจงแนวเขต และกฎกติกาต่างๆ รวมกัน โดยหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงกันจะให้ความช่วยเหลือในการตรวจตราและเฝ้าระวังการบุกรุกและการทำผิดกติกาต่างๆที่ได้กำหนดไว้

5) แผนงานคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและบรรเทาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

- งานอบรมและสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและงานคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมระหว่างรัฐและชุมชน มีการร่วมกันระหว่างหมู่บ้านใกล้เคียงกันในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยประชาชนจะช่วยเหลือกันในการสอดส่องดูแล นอกจากนี้ทางอุทยานแห่งชาติออบหลวงอย่างมีการติดตามและเฝ้าระวัง โดยการใช้ภาพถ่าย แม้ว่าภาพถ่ายจะเป็นหลักฐานยืนยันสภาพพื้นที่เดิม ได้เป็นอย่างดี แต่ก็ยังคงมีประชาชนบางส่วนไม่ยอมรับ เนื่องจากมีความเชื่อว่าเจ้าหน้าที่อาจทำการตัดต่อภาพเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาผิดกับประชาชน แม้ว่าประชาชนที่มีความเชื่อแบบนี้มีอยู่จำนวนไม่มากนักแต่อาจส่งผลถึงการดำเนินการ และความน่าเชื่อถือของอุทยานแห่งชาติได้ ดังนั้นจึงควรแก้ไขปัญหานี้ โดยอาจใช้การถ่ายและพิมพ์ภาพทันทีและให้ไว้กับประชาชนเพื่อเป็นหลักฐานด้วย

- งานภายใต้แผนงานต่างๆที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วม ที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้โครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน

นอกจากจำแนกตามแผนงานดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ยังสามารถจำแนกกิจกรรมการมีส่วนร่วมภายใต้โครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืนได้เป็น 5 ประเภท ตามรูปแบบของกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ได้แก่ กิจกรรมการอบรม ศึกษาดูงานต่างๆ ที่ส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ มากขึ้น

กิจกรรมการเฝ้าระวัง ได้แก่ กิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อคุ้มครอง และเฝ้าระวังพื้นที่จากการบุกรุกทำลายป่า การขยายพื้นที่ หรือไฟป่า

การประชุมสัมมนา ได้แก่ การประชุมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือ สรุปลง ประเมินผล จากกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการ

กิจกรรมการอนุรักษ์ ได้แก่ กิจกรรมที่สนับสนุนให้เกิดการอนุรักษ์ และดูแลทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การบวชป่า การสร้างฝายแม้ว

กิจกรรมสำรวจและรังวัดแนวเขต ได้แก่ กิจกรรมการสำรวจและเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเฝ้าอำนวยความสะดวกการจัดการอุทยานแห่งชาติ

3. การบริการ เป็นการอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ เช่น งานบวช งานแต่ง งานประเพณีต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยจะมีการดำเนินการที่สอดคล้องและควบคู่กับงานประชาสัมพันธ์ และงานการมีส่วนร่วม

การดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์นั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินการทั้งการประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม และการบริการควบคู่กันไป เนื่องจากทั้ง 3 ส่วนเอื้อประโยชน์ในการดำเนินการซึ่งกันและกัน โดยจะดำเนินการอย่างเข้มข้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีต่อกิจกรรม มวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยผู้วิจัยเป็นผู้การสัมภาษณ์ จำนวน 170 ชุด สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติออบหลวง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.2 และ 8.8 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 45.80 ปี (S.D. = 9.12) และนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 91.2 ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 8.8 เป็นคนไทยพื้นเมือง ร้อยละ 61.8 รองมาคือ ปกาเกอญอ ร้อยละ 24.7 ที่เหลือเป็นม้ง ร้อยละ 13.5 มีการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 60.6 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย และไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 12.4 และ 10.6 ตามลำดับ ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 80.6 รองมาคือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 9.4 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 6,200 บาท (S.D. = 5,601) มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 96.5 อาศัยอยู่ครอบครัวเดียวร้อยละ 76.5 รองลงมาคือ สองครอบครัว และ สามครอบครัว ร้อยละ 17.6 และ 4.1 ตามลำดับ โดยอาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งแต่กำเนิดมากที่สุด ร้อยละ 65.9 สถานภาพทางสังคม ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ทางการปกครองของหมู่บ้าน คือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 62.7 รองลงมาคือ ไม่มีตำแหน่งใดๆ ร้อยละ 32 ที่เหลือมีตำแหน่งหน้าที่อื่นๆ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ครู/อาจารย์ และผู้นำทางศาสนา สาเหตุของ เป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษา ป่า ร้อยละ 27.8 รองมาคือ ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และ เป็นคณะกรรมการฯ โดย ตำแหน่ง ร้อยละ 25.4 และ 21.3 ตามลำดับ มีระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการเฉลี่ยประมาณ 5 ปี (S.D. = 4.11) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมประชากรของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

(n=170)

ลักษณะของคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	155	91.2
	หญิง	15	8.8
อายุ		$\bar{X} = 45.80$	S.D.= 9.12
	น้อยกว่า 41 ปี	47	27.6
	41-50 ปี	68	40
	มากกว่า 50 ปี	55	32.4
ศาสนา			
	พุทธ	155	91.2
	คริสต์	15	8.8
ชาติพันธุ์			
	คนไทยพื้นเมือง	105	61.8
	ปกากะญอ	42	24.7
	ม้ง	23	
ระดับการศึกษา			
	ไม่ได้รับการศึกษา	18	10.6
	ประถมศึกษา	103	60.6
	มัธยมศึกษาตอนต้น	14	8.2
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	21	12.4
	อาชีวศึกษา	7	4.1
	ปริญญาตรี	7	4.1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=170)		
ลักษณะของคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
เกษตรกร	137	80.6
รับจ้าง	16	9.4
ค้าขาย	5	2.9
รับราชการ	3	1.8
ปศุสัตว์	5	2.9
อื่นๆ	4	2.4
รายได้		
	$\bar{X} = 6,174$	S.D.= 5,601
1 – 5,000 บาท/เดือน	92	54.1
5,001 – 10,000 บาท/เดือน	51	30
มากกว่า 10,000 บาท/เดือน	27	15.9
สถานภาพ		
โสด	6	3.5
สมรส	164	96.5
จำนวนครอบครัวที่พักอาศัย		
1 ครอบครัว	130	76.5
2 ครอบครัว	30	17.6
3 ครอบครัว	7	4.1
4 ครอบครัว	3	1.8
การตั้งถิ่นฐาน		
อาศัยอยู่ตั้งแต่เกิด	112	65.9
ย้ายมาจากที่อื่น	58	34.1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=170)		
ลักษณะของคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานะทางสังคม		
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	32
มีตำแหน่งหน้าที่ทางการปกครองของ หมู่บ้าน	106	62.7
มีตำแหน่งหน้าที่อื่นๆ	9	5.3
สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติ		
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	27.8
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	25.4
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	11.8
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	13.7
เป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่ง	36	21.3
ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ อุทยานแห่งชาติ		
	$\bar{X} = 5.29$	S.D.= 4.11
≤ 1 ปี	23	13.5
>1-2 ปี	30	17.7
>2-3 ปี	25	14.7
>3-4 ปี	9	5.3
>4-5 ปี	27	15.9
>5-6 ปี	7	4.1
6 ปีขึ้นไป	49	28.8

2. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามรวมทั้งสิ้น 25 ข้อ ได้ผลการศึกษา (ตารางที่ 6) ดังนี้

ข้อความที่ 1 “การอนุรักษ์ป่าไม้คือการรักษาป่าไม้ให้คงอยู่โดยไม่ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 72.4 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 27.6

ข้อความที่ 2 “ทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนมาก สามารถใช้ได้ไม่มีวันหมด” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 50.6 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 49.4

ข้อความที่ 3 “ป่าไม้และสัตว์ป่าสามารถฟื้นตัวได้เอง ไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 80 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 20

ข้อความที่ 4 “การปลูกป่าทดแทน ถือเป็น การฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 24.7 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 75.3

ข้อความที่ 5 “รัฐบาลอนุญาตให้มีการเก็บของป่าได้อย่างอิสระ” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 52.4 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 47.6

ข้อความที่ 6 “ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ประโยชน์จากป่าไม่ว่าด้วยวิธีใด” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 56.5 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 43.5

ข้อความที่ 7 “ชาวบ้านสามารถทำการเกษตรในพื้นที่อุทยานฯได้ เนื่องจากเป็นการปลูกต้นไม้เหมือนกัน” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 58.2 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 41.8

ข้อความที่ 8 “การใช้กฎหมายเป็นวิธีการเดียวที่สามารถช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 36.5 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 63.5

ข้อความที่ 9 “การใช้ทรัพยากรจำนวนน้อย ให้เกิดประโยชน์มาก เป็นวิธีการหนึ่งในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 94.1 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 5.9

ข้อความที่ 10 “แม้ว่าประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ใครมาก่อนก็มีสิทธิในการใช้ทรัพยากร” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 68.2 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 31.8

ข้อความที่ 11 “การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติไม่ใช่หน้าที่ของชาวบ้าน” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 88.2 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 11.8

ข้อความที่ 12 “การทำกินในป่าอนุรักษ์เป็นสิ่งดีและสามารถทำได้ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์มาก” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 62.4 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 37.6

ข้อความที่ 13 “การตัดไม้ทำลายป่าเป็นสาเหตุของการเกิดภัยธรรมชาติ/อุทกภัย/วาตภัยได้” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 97.1 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 2.9

ข้อความที่ 14 “การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทำได้ เพราะถือเป็นการเพิ่มจำนวนสัตว์ป่า” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 22.9 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 77.1

ข้อความที่ 15 “การใช้ทรัพยากรอย่างไม่จำกัด จะไม่ส่งผลกระทบต่อลูกหลานในอนาคต เพราะสามารถฟื้นตัวได้เอง” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 87.1 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 19.2

ข้อความที่ 16 “การถาง เผาป่าในบริเวณป่าเสื่อมโทรมในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเป็นที่ทำกินได้สามารถทำได้” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 69.4 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 30.6

ข้อความที่ 17 “การตัดไม้ ล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานฯเพื่อใช้ในครัวเรือนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 71.2 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 28.8

ข้อความที่ 18 “เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วว่าอาศัยอยู่ในพื้นที่ก่อนมีการประกาศจัดตั้งอุทยานฯ จะสามารถขยาย/เพิ่มพื้นที่ทำกิน/อยู่อาศัยได้” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 55.3 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 44.7

ข้อความที่ 19 “การเคลื่อนย้ายหลักเขตอุทยานแห่งชาติสามารถกระทำได้ด้วยตัวเอง” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 90.6 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 9.4

ข้อความที่ 20 “การล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติสามารถทำได้ หากใช้เครื่องมือที่ไม่ก่อให้เกิดเสียงดัง” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 81.8 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 18.2

ข้อความที่ 21 “การล่า หรือฆ่าสัตว์มีผลถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ได้” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 67.6 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 32.4

ข้อความที่ 22 “การแก้ไขปัญหาคความยากจนสำคัญกว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 36.5 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 63.5

ข้อความที่ 23 “สัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ เพราะฉะนั้นชาวบ้านสามารถล่าสัตว์ป่าเพื่อกินเป็นอาหารได้” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 46.5 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 53.5

ข้อความที่ 24 “ถ้าอยู่ในพื้นที่อุทยานฯ ชาวบ้านสามารถขยายพื้นที่อาศัยได้หากมีลูกหลานในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 37.6 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 62.4

ข้อความที่ 25 “การเผาต้นผักหวานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์สามารถทำได้ เพราะจะทำให้แตกยอดอ่อนและเป็นอาหาร” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด คณะกรรมการฯตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 82.4 และตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 17.6

โดยตอบถูกมากที่สุดว่าการตัดไม้ทำลายป่าเป็นสาเหตุของการเกิดภัยธรรมชาติ ร้อยละ 95.9 รองลงมาคือ การใช้ทรัพยากรจำนวนน้อย ให้เกิดประโยชน์มาก เป็นวิธีการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการเคลื่อนย้ายหลักเขตอุทยานแห่งชาติสามารถกระทำได้ ร้อยละ 95 และ 91.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	
	ตอบถูก	ตอบผิด
	(n= 170)	
1. การอนุรักษ์ป่าไม้คือการรักษาป่าไม้ให้คงอยู่โดยไม่ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด	123 (72.4)	47 (27.6)
2. ทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนมาก สามารถใช้ได้ไม่มีวันหมด	86 (50.6)	84 (49.4)
3. ป่าไม้และสัตว์ป่าสามารถฟื้นตัวได้เอง ไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์	136 (80)	34 (20)
4. การปลูกป่าทดแทน ถือเป็น การฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว	42 (24.7)	128 (75.3)
5. รัฐบาลอนุญาตให้มีการเก็บของป่าได้อย่างอิสระ	89 (52.4)	81 (47.6)
6. ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ประโยชน์จากป่าไม่ว่าด้วยวิธีใด	96 (56.5)	74 (43.5)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	
	ตอบถูก	ตอบผิด
7. ชาวบ้านสามารถทำการเกษตรในพื้นที่อุทยานฯได้ เนื่องจากการปลูกต้นไม้เหมือนกัน	99 (58.2)	71 (41.8)
8. การใช้กฎหมายเป็นวิธีการเดียวที่สามารถช่วย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้	62 (36.5)	108 (63.5)
9. การใช้ทรัพยากรจำนวนน้อย ให้เกิดประโยชน์มาก เป็นวิธีการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	160 (94.1)	10 (5.9)
10. แม้ว่าทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ใคร มาก่อนก็มีสิทธิในการใช้ทรัพยากร	116 (68.2)	54 (31.8)
11. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติไม่ใช่หน้าที่ของ ชาวบ้าน	150 (88.2)	20 (11.8)
12. การทำกินในป่าอนุรักษ์เป็นสิ่งดีและสามารถทำได้ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์มาก	106 (62.4)	64 (37.6)
13. การตัดไม้ทำลายป่าเป็นสาเหตุของการเกิดภัย ธรรมชาติ/อุทกภัย/วาตภัยได้	165 (97.1)	5 (2.9)
14. การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทำได้ เพราะถือ เป็นการเพิ่มจำนวนสัตว์ป่า	39 (22.9)	131 (77.1)
15. การใช้ทรัพยากรอย่างไม่จำกัด จะไม่ส่งผลต่อ ลูกหลานในอนาคต เพราะสามารถฟื้นตัวได้เอง	148 (87.1)	22 (19.2)
16. การกาง เหาป่าในบริเวณป่าเสื่อมโทรมในเขตอุทยาน แห่งชาติเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเป็นที่ทำกินได้ สามารถทำได้	188 (69.4)	52 (30.6)
17. การตัดไม้ ล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานฯเพื่อใช้ใน ครัวเรือนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย	121 (71.2)	49 (28.8)
18. เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วว่าอาศัยอยู่ในพื้นที่ก่อนมี การประกาศจัดตั้งอุทยานฯ จะสามารถขยาย/เพิ่ม	94 (55.3)	76 (44.7)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	
	ตอบถูก	ตอบผิด
พื้นที่ทำกิน/อยู่อาศัยได้		
19. การเคลื่อนย้ายหลักเขตอุทยานแห่งชาติสามารถ กระทำได้ด้วยตัวเอง	154 (90.6)	16 (9.4)
20. การล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติสามารถทำได้ หากใช้เครื่องมือที่ไม่ก่อให้เกิดเสียงดัง	139 (81.8)	31 (18.2)
21. การล่า หรือฆ่าสัตว์มีผลถึงความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรป่าไม้ได้	115 (67.6)	55 (32.4)
22. การแก้ไขความยากจนสำคัญกว่าการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	62 (36.5)	108 (63.5)
23. สัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ เพราะฉะนั้นชาวบ้าน สามารถล่าสัตว์ป่าเพื่อกินเป็นอาหารได้	79 (46.5)	91 (53.5)
24. ถ้าอยู่ในพื้นที่อุทยานฯ ชาวบ้านสามารถขยายพื้นที่ อาศัยได้หากมีลูกหลานในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น	64 (37.6)	106 (62.4)
25. การเผาต้นฝักหวานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์สามารถทำได้ เพราะจะทำให้แตกยอดอ่อนและเป็นอาหาร	140 (82.4)	30 (17.6)

โดยสรุป คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในระดับสูง คือได้คะแนนตั้งแต่ 15-25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67.1 และมีความรู้ในระดับต่ำ คือได้คะแนนตั้งแต่ 1-14 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.9 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.90 (S.D.=4.40) ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับสูง (16-25 คะแนน)	99	58.2
ระดับต่ำ (1-15 คะแนน)	71	41.8
X = 15.90 คะแนน S.D.= 4.40		

3. ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

จากการศึกษาประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 8 พบว่า

กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ คณะกรรมการฯ เข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 77.1 และไม่เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 22.9

กิจกรรมเฝ้าระวัง คณะกรรมการฯ เข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 88.8 และไม่เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 11.2

กิจกรรมประชุมสัมมนา คณะกรรมการฯ เข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 70 และไม่เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 30

กิจกรรมการอนุรักษ์ คณะกรรมการฯ เข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 68.8 และไม่เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 31.2

กิจกรรมการสำรวจและรังวัดแนวเขต คณะกรรมการฯ เข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 30 และไม่เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 70

กล่าวโดยสรุปกิจกรรมที่คณะกรรมการฯ เข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมเฝ้าระวัง คิดเป็นร้อยละ 88.8 รองลงมาคือ กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และ กิจกรรมประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 77.1 และ 70 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	จำนวน (คน)	
	เข้าร่วม	ไม่เข้าร่วม
กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์	188 (77.7)	54 (22.3)
กิจกรรมเฝ้าระวัง	217 (89.7)	25 (10.3)
กิจกรรมประชุมสัมมนา	173 (71.5)	69 (28.5)
กิจกรรมการอนุรักษ์	160 (66.1)	82 (33.9)
กิจกรรมการสำรวจและรังวัดแนวเขต	69 (28.5)	173 (71.5)

คณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมน้อย คือ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 1-4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 48.8 เข้าร่วมกิจกรรมปานกลาง คือ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 5-8 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 48.3 และ 5-8 กิจกรรม และเข้าร่วมกิจกรรมมาก คือ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 9-11 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 48.3 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่คณะกรรมการฯ เข้าร่วม

จำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าร่วมน้อย (1-4 กิจกรรม)	84	49.4
เข้าร่วมปานกลาง (5-8 กิจกรรม)	79	46.5
เข้าร่วมมาก (9-11 กิจกรรม)	7	4.1
X = 4.72 คะแนน S.D.= 2.09		

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

จากการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง ซึ่งครอบคลุมประเด็นของความคิดเห็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้วยด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.78 โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการแจ้งข่าวสารให้ทราบก่อนล่วงหน้า เท่ากับ 4.02 รองลงมาคือ ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวิถีและการดำเนินชีวิต และการจัดกิจกรรมมีความกระชับ และเหมาะสมในเรื่องระยะเวลาและสถานที่ เท่ากับ 3.98 และ 3.87 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดในเรื่องการติดต่อประสานงานกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง เท่ากับ 3.47 และพบว่า ความคิดเห็นเรื่องการติดต่อประสานงานกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับกิจกรรมมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาก เท่ากับ 1.188 และ 1.131 ตามลำดับ จากการสังเกตและสอบถามจากผู้ให้สัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าปัจจุบันการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ในบางพื้นที่มีลดน้อยลง หรือไม่ได้การดำเนินงานมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ซึ่งอาจมีผลทำให้มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเรื่องความต่อเนื่องของการติดต่อประสานงานค่อนข้างมาก และผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนคาดหวังกับอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย มากกว่าเครื่องมือแบบเดิมๆที่ต้องออกแรงมาก มากกว่าความเหมาะสมของการใช้งานจริง

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.08 โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดมีการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ เท่ากับ 4.19 รองลงมาคือ เรื่องภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ยากเกินไป สามารถเข้าใจได้ง่าย และกิจกรรมก่อให้เกิดความเป็นกันเองกับผู้ร่วมกิจกรรมคนอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.16 และ 4.15 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่องเนื้อหาข้อมูลมีความเหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป เท่ากับ 3.87

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.82 โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดเรื่องเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ เท่ากับ 4.01 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรักในทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงใจ และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ

เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.00 และ 3.96 ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.62

ด้านผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.14 โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ทำให้เข้าใจในหน้าที่ของตนเองต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เท่ากับ 4.39 รองลงมาคือ ควรเปิดโอกาสให้คนในหมู่บ้านเข้าร่วมกิจกรรมกับทางอุทยานแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น และ การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เข้าใจปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.36 และ 4.28 ตามลำดับ และการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านให้ดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด 3.87

ด้านบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น เท่ากับ 4.29 ซึ่งมีความมากที่สุดเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับมวลชนสัมพันธ์ในด้านอื่นๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติทั้งหมดทำให้มีอคติในการตอบแบบสอบถาม โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เรื่องการเป็นคณะกรรมการฯ ทำให้เรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์เพิ่มมากขึ้น เท่ากับ 4.46 รองลงมาคือการมีคณะกรรมการฯ ทำให้ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น และ การมีคณะกรรมการฯ ช่วยให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดูแลป่าเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.40 และ 4.39 ตามลำดับ และการมีกติกากำหนดขึ้นร่วมกันทำให้ชาวบ้านยอมรับในกฎกติกาต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.07

เมื่อพิจารณารวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 4.02 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วย ความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด คือ 4.29 รองลงมาคือ ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม และเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.14 และ 4.08 ตามลำดับ และความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.78 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

ความคิดเห็น						(n = 170)	
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม							
1.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติมีระบบชัดเจนและตรวจสอบได้	1 (0.6)	5 (2.9)	54 (31.8)	76 (44.7)	34 (20)	3.81 (4)	0.809
1.2 มีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้า	6 (3.5)	6 (3.5)	18 (10.6)	89 (52.4)	51 (30)	4.02 (4)	0.932
1.3 มีการประสานงานและติดต่อกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง	13 (7.6)	25 (14.7)	35 (20.6)	63 (37.1)	34 (20)	3.47 (3)	1.188
1.4 เครื่องมือที่ใช้มีความทันสมัย เหมาะสมกับกิจกรรม	12 (7.1)	18 (10.6)	37 (21.7)	70 (41.2)	33 (19.4)	3.55 (4)	1.131
1.5 กิจกรรมที่จัดขึ้นมีความกระชับ เหมาะสม ทั้งเวลาและสถานที่	3 (1.8)	8 (4.7)	31 (18.2)	94 (55.3)	34 (20)	3.87 (4)	0.847

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1.6 เวลาการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิต ของชาวบ้าน	3 (1.8)	7 (4.1)	31 (18.2)	79 (46.5)	50 (29.4)	3.98 (4)	0.897
เฉลี่ย	6.33 (3.7)	11.50 (6.8)	34.33 (20.2)	78.5 (46.2)	39.33 (23.1)	3.78 (4)	0.97
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>							
2.1 ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ยากเกินไป สามารถ เข้าใจได้ง่าย	0 (0)	8 (4.7)	17 (10)	85 (50)	60 (35.3)	4.16 (4)	0.787
2.2 เนื้อหาข้อมูลมีความเหมาะสมไม่มากหรือน้อย จนเกินไป	1 (0.6)	1 (0.6)	43 (25.3)	99 (58.2)	26 (15.3)	3.87 (4)	0.684
2.3 กิจกรรมมีความสนุกสนาน ไม่เครียด	4 (2.4)	10 (5.9)	25 (14.7)	81 (47.6)	50 (29.4)	3.96 (4)	0.944

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
2.4 กิจกรรมก่อให้เกิดความเป็นกันเองกับผู้ร่วม กิจกรรมคนอื่นๆ	1 (0.6)	7 (4.1)	17 (10)	86 (50.6)	59 (34.7)	4.15 (4)	0.804
2.5 กิจกรรมที่จัดมีการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับ การอนุรักษ์	1 (0.6)	4 (2.4)	26 (15.3)	69 (40.6)	70 (41.2)	4.19 (4)	0.823
2.6 ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง	2 (1.2)	3 (1.8)	32 (18.8)	69 (40.6)	64 (37.6)	4.12 (4)	0.855
เฉลี่ย	1.5 (0.9)	5.5 (3.2)	26.67 (15.7)	81.5 (49.9)	54.83 (32.3)	4.08 (4)	0.85
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวชนสัมพันธ์							
3.1 เจ้าหน้าที่ที่มีความสนิทสนมเป็นกันเองกับชาวบ้าน	3 (1.8)	9 (5.3)	26 (15.3)	94 (55.3)	38 (22.3)	3.91 (4)	0.862
3.2 เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคน ในชุมชน	0 (0)	8 (4.7)	29 (17.1)	87 (51.1)	46 (27.1)	4.01 (4)	0.796

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
3.3 เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่บ้านด้วยความ จริงใจ	8 (4.7)	8 (4.7)	47 (27.6)	57 (33.5)	50 (29.5)	3.78 (4)	1.069
3.4 เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ของท้องถิ่น	5 (2.9)	9 (5.3)	31 (18.3)	83 (48.8)	42 (24.7)	3.87 (4)	0.946
3.5 เจ้าหน้าที่ไม่เอาเปรียบคนในชุมชน	4 (2.4)	16 (9.4)	48 (28.2)	56 (32.9)	46 (27.1)	3.73 (4)	1.036
3.6 เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	1 (0.6)	15 (8.8)	40 (23.5)	63 (37.1)	51 (30)	3.87 (4)	0.964
3.7 เจ้าหน้าที่มีความรักทรัพยากรธรรมชาติอย่าง จริงใจ	2 (1.2)	9 (5.3)	39 (22.9)	57 (33.5)	63 (37.1)	4.00 (4)	0.961
3.8 เจ้าหน้าที่มีความเข้มงวดและจริงจังในการ ปฏิบัติงาน	1 (0.6)	16 (9.4)	47 (27.7)	67 (39.4)	39 (22.9)	3.75 (4)	0.936

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
3.9 เจ้าหน้าที่ พูดคุย กับชาวบ้านอย่างจริงจัง	3 (1.8)	11 (6.5)	45 (26.5)	64 (37.6)	47 (27.6)	3.83 (4)	0.967
3.10 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	4 (2.4)	26 (15.3)	41 (24.1)	51 (30)	48 (28.2)	3.66 (4)	1.114
3.11 เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	1 (0.6)	14 (8.2)	60 (35.3)	57 (33.5)	38 (22.4)	3.69 (4)	0.931
3.12 เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ	2 (1.2)	5 (2.9)	31 (18.3)	91 (53.5)	41 (24.1)	3.96 (4)	0.806
3.13 เจ้าหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้คนในชุมชน ทราบอยู่เสมอ	6 (3.5)	11 (6.5)	46 (27.1)	68 (40)	39 (22.9)	3.72 (4)	1.003
3.14 เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ	3 (1.8)	18 (10.6)	50 (29.4)	69 (40.6)	30 (17.6)	3.62 (4)	0.955

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
3.15 เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากชาวบ้าน	6 (3.5)	12 (7.1)	30 (17.6)	77 (45.3)	45 (26.5)	3.84 (4)	1.011
เฉลี่ย	3.27 (1.9)	12.47 (7.4)	40.67 (23.9)	69.40 (40.8)	44.2 (26)	3.82 (4)	0.96
ด้านผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม							
4.1 ทำให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เข้าใจปัญหา และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น	0 (0)	4 (2.4)	16 (9.4)	79 (46.5)	71 (41.7)	4.28 (4)	0.730
4.2 ทำให้ได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านมากขึ้น	4 (2.4)	6 (3.5)	29 (17.1)	92 (54.1)	39 (22.9)	3.92 (4)	0.866
4.3 ทำให้เข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้น	1 (0.6)	8 (4.7)	23 (13.5)	95 (55.9)	43 (25.3)	4.01 (4)	0.796
4.4 ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านให้ดีขึ้น	1 (0.6)	9 (5.3)	36 (21.2)	89 (52.3)	35 (20.6)	3.87 (4)	0.818

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
4.5 เป็นโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องต่างๆ	2 (1.2)	6 (3.5)	17 (10)	84 (49.4)	61 (35.9)	4.15 (4)	0.829
4.6 ทำให้เป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น	3 (1.8)	5 (2.9)	32 (18.8)	81 (47.7)	49 (28.8)	3.99 (4)	0.870
4.7 ทำให้อยู่ร่วมกับทรัพยากร และเจ้าหน้าที่เป็นไป อย่างราบรื่น	1 (0.6)	5 (2.9)	14 (8.20)	87 (51.2)	63 (37.1)	4.21 (4)	0.763
4.8 ได้รับความรู้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน	1 (0.6)	2 (1.2)	16 (9.4)	90 (52.9)	61 (35.9)	4.22 (4)	0.711
4.9 ทำให้เข้าใจในหน้าที่ของตนเองต่อการอนุรักษ์ ทรัพยากร	3 (1.8)	1 (0.6)	7 (4.1)	75 (44.1)	84 (49.4)	4.39 (5)	0.755
4.10 คนในหมู่บ้านควรเข้าร่วมในกิจกรรมกับทาง อุทยานแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น	1 (0.6)	2 (1.2)	8 (4.7)	82 (48.2)	77 (45.3)	4.36 (5)	0.685

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
เฉลี่ย	1.7	4.8	19.8	85.4	58.3	4.14	0.78
	(1)	(2.8)	(11.6)	(50.3)	(34.3)	(4)	
ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ							
5.1 คณะกรรมการฯมีส่วนที่สำคัญในการอนุรักษ์ในท้องถิ่น	2 (1.2)	5 (2.9)	13 (7.6)	72 (42.4)	78 (45.9)	4.29 (4)	0.824
5.2 คณะกรรมการฯประสานความสัมพันธ์ชาวบ้านและเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ	2 (1.2)	2 (1.2)	9 (5.3)	94 (55.2)	63 (37.1)	4.26 (4)	0.716
5.3 คณะกรรมการฯมีหน้าที่บอกข่าวจากอุทยานแห่งชาติคนอื่นได้รู้ต่อไป	1 (0.6)	1 (0.6)	15 (8.8)	85 (50)	68 (40)	4.28 (4)	0.698
5.4 การมีคณะกรรมการฯช่วยให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในดูแลป่ามากขึ้น	1 (0.6)	0 (0)	10 (5.8)	79 (46.5)	80 (47.1)	4.39 (5)	0.655
5.5 การมีคณะกรรมการฯเป็นตัวแทนชาวบ้านยอมจึรับในกฎกติกาที่กำหนดขึ้นร่วมกัน	2 (1.2)	0 (0)	23 (13.5)	67 (39.4)	78 (45.9)	4.29 (4)	0.788

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
5.6 การมีกติกาที่กำหนดขึ้นร่วมกันทำให้ชาวบ้าน ยอมรับในกฎกติกาต่างๆที่กำหนดขึ้นร่วมกัน	4 (2.4)	10 (5.9)	18 (10.6)	76 (44.6)	62 (36.5)	4.07 (4)	0.958
5.7 การมีคณะกรรมการฯทำให้ชุมชนเข้มแข็งในการ ดูแลรักษาป่ามากขึ้น	1 (0.6)	3 (1.8)	9 (5.3)	71 (41.7)	86 (50.6)	4.40 (5)	0.725
5.8 การเป็นคณะกรรมการฯทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์มากขึ้น	0 (0)	3 (1.8)	3 (1.8)	77 (45.2)	87 (51.2)	4.46 (5)	0.626
5.9 การเป็นคณะกรรมการฯทำให้มีบทบาทหน้าที่และ เป็นที่ยอมรับของชาวบ้านในหมู่บ้านมากขึ้น	0 (0)	4 (2.4)	26 (15.3)	76 (44.7)	64 (37.6)	4.18 (4)	0.772
5.10 การเป็นคณะกรรมการฯทำให้มีโอกาสได้รับทราบ ข้อมูลข่าวสารต่างๆมากกว่าคนอื่น	1 (0.6)	4 (2.4)	13 (7.6)	74 (43.5)	78 (45.9)	4.32 (5)	0.765
เฉลี่ย	1.4 (0.8)	3.2 (1.9)	13.9 (8.2)	77.1 (45.3)	74.4 (43.8)	4.29 (4)	0.752

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 170)

ความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
เฉลี่ยรวม	2.84	7.49	27.07	78.38	54.21	4.02	0.86
	(17)	(4.4)	(15.9)	(46.1)	(31.9)	(4)	

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น (\bar{X}) 1 - 0.8 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1) 0.9 – 2.6 หมายถึง ไม่เห็นด้วย (2) 2.7 – 3.4 หมายถึง ไม่แน่ใจ (3) 3.5 – 4.2 หมายถึง เห็นด้วย (4) และ 4.3 – 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5)

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบตัวแปรที่จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม และ F-test เพื่อเปรียบเทียบตัวแปรที่จำแนกเป็นกลุ่มตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระดับอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระดับอายุต่างกัน โดยแบ่งอายุออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อายุน้อยกว่า 41 ปี อายุ 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปขึ้นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.13 และอายุน้อยกว่า 41 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.87 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.971$; $p\text{-value} = 0.021$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปีมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 3.89 และอายุน้อยกว่า 41 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.59 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.207$; $p\text{-value} = 0.043$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.27 และอายุน้อยกว่า 41 ปี มี

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.90 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 7.192$; $p\text{-value} = 0.001$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.01 และอายุน้อยกว่า 41 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.61 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.001$; $p\text{-value} = 0.008$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.23 และอายุน้อยกว่า 41 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.08 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.216$; $p\text{-value} = 0.299$)

ด้านบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.30 และอายุน้อยกว่า 41 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.19 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติทดสอบ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.731$; $p\text{-value} = 0.483$) ดังตารางที่ 11

จากการศึกษาพบว่า ขอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯที่มีอายุมากจะเห็นด้วยกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มากกว่าคณะกรรมการฯที่มีอายุน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการที่มีอายุมากมีระยะเวลาการเรียนรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา และการอยู่ร่วมกันระหว่างประชาชนท้องถิ่น กับอุทยานแห่งชาติมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีอายุน้อย จึงทำให้เห็นด้วยต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายในการร่วมกันแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของ
อุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามอายุ

(n=170)					
อายุ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				3.971*	0.021
น้อยกว่า 41 ปี	47	3.87	0.44		
41-50 ปี	68	4.02	0.42		
50 ปีขึ้นไป	55	4.13	0.51		
เฉลี่ย		4.01	0.46		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>				3.207	0.043
น้อยกว่า 41 ปี	47	3.59	0.65		
41-50 ปี	68	3.89	0.58		
50 ปีขึ้นไป	55	3.82	0.67		
เฉลี่ย		3.78	0.64		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				7.192**	0.001
น้อยกว่า 41 ปี	47	3.90	0.57		
41-50 ปี	68	4.04	0.47		
50 ปีขึ้นไป	55	4.27	0.49		
เฉลี่ย		4.07	0.53		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่มวลชนสัมพันธ์</u>				5.001**	0.008
น้อยกว่า 41 ปี	47	3.61	0.60		
41-50 ปี	68	3.80	0.63		
50 ปีขึ้นไป	55	4.01	0.73		
เฉลี่ย		3.82	0.67		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>				1.216	0.299
น้อยกว่า 41 ปี	47	4.08	0.45		
41-50 ปี	68	4.11	0.46		
50 ปีขึ้นไป	55	4.23	0.60		
เฉลี่ย		4.14	0.51		

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n=170)					
อายุ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
ด้านบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ				0.731	0.483
น้อยกว่า 41 ปี	47	4.19	0.44		
41-50 ปี	68	4.27	0.46		
50 ปีขึ้นไป	55	4.30	0.56		
เฉลี่ย		4.26	0.49		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ระดับอายุต่างกันเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับ คณะกรรมการฯ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์รายคู่ ด้วยวิธี LSD (least significant difference) พบว่า คณะกรรมการฯ ที่มีอายุน้อยกว่า 41 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างจากจากคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.087) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.005) และคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.202) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯ ที่มีอายุน้อยกว่า 41 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากจากคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.014) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.066) คณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯ ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.058)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านเนื้อหาของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯที่มีอายุน้อยกว่า 41 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากจากคณะกรรมการฯที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.151) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.000) คณะกรรมการฯที่มีอายุ 41-50 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับ คณะกรรมการฯที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.012)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯที่มีอายุน้อยกว่า 41 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากจากคณะกรรมการฯที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.115) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.002) คณะกรรมการฯที่มีอายุ 41-50 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.074) ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

อายุ	น้อยกว่า 41 ปี	41-50 ปี	50 ปีขึ้นไป
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์			
น้อยกว่า 41 ปี		0.087	0.005**
41-50 ปี			0.202
50 ปีขึ้นไป			
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม			
น้อยกว่า 41 ปี		0.014*	0.066
41-50 ปี			0.058
50 ปีขึ้นไป			
ด้านเนื้อหาของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์			
น้อยกว่า 41 ปี		0.151	0.000**
41-50 ปี			0.012*
50 ปีขึ้นไป			

ตารางที่ 12 (ต่อ)

อายุ	น้อยกว่า 41 ปี	41-50 ปี	50 ปีขึ้นไป
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>			
น้อยกว่า 41 ปี		0.115	0.002**
41-50 ปี			0.074
50 ปีขึ้นไป			

2. สมมติฐานที่ 2 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.07 รองลงมาคือ ไม่ได้รับการศึกษา และระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย เท่ากับ 4.03 และ 4.01 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.154$; $p\text{-value} = 0.095$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่ามากที่สุด เท่ากับ 3.88 รองลงมาคือ สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และ ไม่ได้รับการศึกษา เท่ากับ 3.78 และ 3.73 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกระบวนการและการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.705$; $p\text{-value} = 0.047$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.18 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา และสูง

กว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย เท่ากับ 4.12 และ 4.11 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.092$; $p\text{-value} = 0.103$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่ามากที่สุด เท่ากับ 3.89 รองลงมาคือ ไม่ได้รับการศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย เท่ากับ 3.88 และ 3.79 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.047$; $p\text{-value} = 0.109$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.18 รองลงมาคือ ไม่ได้รับการศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 4.12 และ 4.08 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.560$; $p\text{-value} = 0.642$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.35 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา และไม่ได้รับการศึกษา เท่ากับ 4.29 และ 4.25 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.757$; $p\text{-value} = 0.520$) ดังตารางที่ 13

จากการศึกษาพบว่า ขอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวชนสัมพันธ์ด้านขั้นตอนและกระบวนการดำเนินกิจกรรมมวชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของ
อุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=170)					
การศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				2.154	0.095
ไม่ได้รับการศึกษา	18	4.03	0.44		
ประถมศึกษา	103	4.07	0.45		
มัธยมศึกษา	40	3.86	0.50		
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	9	4.01	0.47		
เฉลี่ย		4.01	0.46		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>				2.705*	0.047
ไม่ได้รับการศึกษา	18	3.73	0.59		
ประถมศึกษา	103	3.88	0.64		
มัธยมศึกษา	40	3.55	0.65		
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	9	3.78	0.42		
เฉลี่ย		3.78	0.64		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				2.092	0.103
ไม่ได้รับการศึกษา	18	4.18	0.41		
ประถมศึกษา	103	4.12	0.50		
มัธยมศึกษา	40	3.90	0.62		
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	9	4.11	0.50		
เฉลี่ย		4.07	0.53		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>				2.047	0.109
ไม่ได้รับการศึกษา	18	3.88	0.75		
ประถมศึกษา	103	3.89	0.65		
มัธยมศึกษา	40	3.53	0.61		
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	9	3.79	0.84		
เฉลี่ย		3.80	0.67		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(n=170)					
การศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>				0.560	0.642
ไม่ได้รับการศึกษา	18	4.12	0.56		
ประถมศึกษา	103	4.18	0.48		
มัธยมศึกษา	40	4.08	0.52		
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	9	4.02	0.64		
เฉลี่ย		4.14	0.51		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>				0.757	0.520
ไม่ได้รับการศึกษา	18	4.25	0.40		
ประถมศึกษา	103	4.29	0.46		
มัธยมศึกษา	40	4.16	0.59		
สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	9	4.35	0.46		
เฉลี่ย		4.26	0.49		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ระดับการศึกษาแตกต่างกันเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าคณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการวิเคราะห์รายคู่ ด้วยวิธี LSD (least significant difference) สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม พบว่า คณะกรรมการฯที่ไม่ได้รับการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.352, 0.312 และ 0.857 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.005) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกันคณะกรรมการฯที่มีการศึกษาสูงอย่างมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ($p\text{-value}=0.635$) และคณะกรรมการฯที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่มีการศึกษาสูงอย่างมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}=0.329$)

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

การศึกษา	1	2	3	4
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>				
1. ไม่ได้รับการศึกษา		0.352	0.312	0.857
2. ประถมศึกษา			0.005**	0.635
3. มัธยมศึกษา				0.329
4. สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย				

3. สมมติฐานที่ 3 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีรายได้ต่างกัน โดยแบ่งรายได้ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ รายได้น้อยกว่า 5,001 บาท รายได้ 5,001-10,000 บาท และรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาทมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.10 และ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.88 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=4.091$; $p\text{-value}=0.018$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาทมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 3.83 และ คณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.68 เมื่อนำมา

ทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกระบวนการและการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.768$; $p\text{-value} = 0.467$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ คณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาทมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.16 และ คณะกรรมการฯที่มี รายได้มากกว่า 10,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดเท่ากับ 3.90 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.424$; $p\text{-value} = 0.035$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาทมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 3.94 และ คณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.62 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้าน บุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.732$; $p\text{-value} = 0.026$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มี รายได้น้อยกว่า 5,001 บาทมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.22 และ คณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.01 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านผลที่ ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.696$; $p\text{-value} = 0.070$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาทมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.31 และ คณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.09 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 5.669$; $p\text{-value} = 0.004$) ดังตารางที่ 15

จากการศึกษาพบว่า ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการที่มีรายได้ไม่น้อยเห็นด้วยกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มากกว่าคณะกรรมการที่มีรายได้สูงกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจผู้ที่มีรายได้ไม่น้อย มีความต้องการการยอมรับจากผู้อื่น ตามทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่จัดมีกิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นแนวทางในการส่งเสริมรายได้ของครัวเรือนของคณะกรรมการที่มีรายได้ไม่น้อย คือ คณะกรรมการที่มีรายได้น้อยจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ในทางเศรษฐกิจด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธีรเบศร์ (2544) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน โดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามรายได้

(n=170)					
รายได้	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์				4.091*	0.018
น้อยกว่า 5,001 บาท	92	4.10	0.45		
5,001 – 10,000 บาท	51	3.92	0.46		
มากกว่า 10,000 บาท	27	3.88	0.45		
เฉลี่ย		4.01	0.46		
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม				2.848	0.060
น้อยกว่า 5,001 บาท	92	3.83	0.66		
5,001 – 10,000 บาท	51	3.74	0.56		
มากกว่า 10,000 บาท	27	3.68	0.70		
เฉลี่ย		3.78	0.64		
ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์				3.424*	0.035
น้อยกว่า 5,001 บาท	92	4.16	0.54		
5,001 – 10,000 บาท	51	4.01	0.43		
มากกว่า 10,000 บาท	27	3.90	0.59		
เฉลี่ย		4.07	0.53		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n=170)					
รายได้	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>				3.732*	0.026
น้อยกว่า 5,001 บาท	92	3.94	0.68		
5,001 – 10,000 บาท	51	3.90	0.64		
มากกว่า 10,000 บาท	27	3.62	0.61		
เฉลี่ย		3.82	0.67		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>				2.696	0.70
น้อยกว่า 5,001 บาท	92	4.22	0.50		
5,001 – 10,000 บาท	51	4.06	0.51		
มากกว่า 10,000 บาท	27	4.01	0.48		
เฉลี่ย		4.01	0.51		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>				5.669**	0.004
น้อยกว่า 5,001 บาท	92	4.37	0.43		
5,001 – 10,000 บาท	51	4.09	0.53		
มากกว่า 10,000 บาท	27	4.20	0.52		
เฉลี่ย		4.26	0.49		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีรายได้ต่างกันเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการวิเคราะห์รายคู่ ด้วยวิธี LSD (least significant difference) พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และมากกว่า 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.021 และ 0.026 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.721) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลได้ดังนี้ (ตารางที่ 16)

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างจากจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p\text{-value} = 0.083$) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.019$) คณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.370$)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างจากจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท และคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.034$ และ 0.027 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.629$)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า คณะกรรมการฯที่มีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างจากจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p\text{-value} = 0.001$) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.112$) คณะกรรมการฯที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.696$)

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

รายได้	น้อยกว่า 5,001 บาท	5,001 – 10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์			
น้อยกว่า 5,001 บาท		0.021*	0.026*
5,001 – 10,000 บาท			0.721
มากกว่า 10,000 บาท			
ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์			
น้อยกว่า 5,001 บาท		0.083	0.019*
5,001 – 10,000 บาท			0.370
มากกว่า 10,000 บาท			
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์			
น้อยกว่า 5,001 บาท		0.034*	0.027*
5,001 – 10,000 บาท			0.629
มากกว่า 10,000 บาท			
ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ			
น้อยกว่า 5,001 บาท		0.001**	0.112
5,001 – 10,000 บาท			0.344
มากกว่า 10,000 บาท			

4. สมมติฐานที่ 4 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ และมีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น จำนวน 54 คนและ 115 คนตามลำดับ ด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ มีมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่นเท่ากับ 4.08 และ 3.98 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.361$; $p\text{-value} = 0.175$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ มีมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่นเท่ากับ 3.83 และ 3.76 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.739$; $p\text{-value} = 0.461$)

ด้านเนื้อหาของสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ มีมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่นเท่ากับ 4.15 และ 4.04 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาของสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.303$; $p\text{-value} = 0.194$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ มีมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่นเท่ากับ 3.93 และ 3.76 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.587$; $p\text{-value} = 0.114$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ มีมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่นเท่ากับ 4.21 และ 4.10 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.345$; $p\text{-value} = 0.180$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ มีมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีตำแหน่ง

หน้าที่ในท้องถิ่นเท่ากับ 4.29 และ 4.24 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.528$; $p\text{-value} = 0.598$) ดังตารางที่ 17

จากการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ แม้คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติจะไม่มีบทบาทหน้าที่ทางสังคม แต่จะเป็นผู้ที่มีความสนิทสนม ใกล้ชิด เป็นที่เคารพเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีบทบาททางสังคมและประชาชนในหมู่บ้าน ดังนั้นอาจทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ต่างๆ ร่วมกันอยู่เสมอ

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามสถานภาพทางสังคม

สถานภาพทางสังคม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
(n=170)					
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์					
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	4.08	0.52	1.361	0.175
มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น	115	3.98	0.44		
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม					
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	3.83	0.75	0.739	0.461
มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น	115	3.76	0.59		
ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ 4.15					
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	4.15	0.57	1.303	0.194
มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น	115	4.04	0.51		
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์					
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	3.93	0.73	1.587	0.114
มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น	115	3.76	0.63		

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สถานภาพทางสังคม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
(n=170)					
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>					
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	4.21	0.53	1.345	0.180
มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น	115	4.10	0.49		
<u>ด้านคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ใดๆ	54	4.29	0.50	0.528	0.598
มีตำแหน่งหน้าที่ในท้องถิ่น	115	4.24	0.48		

5. สมมติฐานที่ 5 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน โดยแบ่งการเป็นสมาชิกกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดใด เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม และ เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่ม พบว่า คณะกรรมการที่เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 4.14 รองลงมาคือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดใด เท่ากับ 4.04 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.137$; $p\text{-value} = 0.121$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการที่เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 3.90 รองลงมาคือ เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม เท่ากับ 3.75 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกระบวนการและการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.851$; $p\text{-value} = 0.429$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯ เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 4.19 รองลงมาคือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด เท่ากับ 4.06 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯ ที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.303$; $p\text{-value} = 0.274$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯ เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 3.98 รองลงมาคือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด เท่ากับ 3.93 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯ ที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.255$; $p\text{-value} = 0.108$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า คณะกรรมการฯ เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด เท่ากับ 4.19 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯ ที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.832$; $p\text{-value} = 0.163$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า คณะกรรมการฯ เป็นสมาชิกกลุ่มมากกว่า 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด เท่ากับ 4.39 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯ ที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.705$; $p\text{-value} = 0.185$) ดังตารางที่ 18

จากศึกษาพบว่า ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯ ที่เป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน ไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มที่มีนั้นส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ดังนั้นประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มมาก น้อย หรือไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลยจึงไม่ส่งผลถึงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ที่
ดำเนินการโดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม

(n=170)					
สมาชิกกลุ่ม	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				2.137	0.121
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	18	4.04	0.47		
เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม	112	3.97	0.47		
เป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม	40	4.14	0.43		
เฉลี่ย		4.01	0.46		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>				0.851	0.429
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	18	3.71	0.83		
เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม	112	3.75	0.62		
เป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม	40	3.90	0.60		
เฉลี่ย		3.78	0.64		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				1.303	0.274
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	18	4.06	0.66		
เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม	112	4.04	0.51		
เป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม	40	4.19	0.51		
เฉลี่ย		4.07	0.53		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>				2.255	0.108
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	18	3.93	0.64		
เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม	112	3.73	0.67		
เป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม	40	3.98	0.66		
เฉลี่ย		3.81	0.67		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>				1.832	0.163
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	18	4.19	0.40		
เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม	112	4.09	0.53		
เป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม	40	4.26	0.46		
เฉลี่ย		4.14	0.51		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(n=170)					
สมาชิกกลุ่ม	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ					
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด	18	4.39	0.38	1.705	0.185
เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 กลุ่ม	112	4.21	0.52		
เป็นสมาชิกมากกว่า 3 กลุ่ม	40	4.37	0.41		
เฉลี่ย		4.26	0.49		

6. สมมุติฐานที่ 6 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่สาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ สาเหตุเนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อเนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็น โดยตำแหน่ง พบว่า คณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุดเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และเป็นคณะกรรมการฯโดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.02 และ 3.86 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.583$; $p\text{-value} = 0.039$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีมากที่สุดเท่ากับ 3.93 รองลงมาคือ ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และเป็น โดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.90 และ 3.59 ตามลำดับ เมื่อนำมา

ทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกระบวนการและการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.038$; $p\text{-value} = 0.091$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.40 รองลงมาคือ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็น โดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.14 และ 3.88 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.592$; $p\text{-value} = 0.008$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.22 รองลงมาคือ เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และเป็น โดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.90 และ 3.64 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.009$; $p\text{-value} = 0.020$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.33 รองลงมาคือ เนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า และเป็น โดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.16 และ 4.03 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.110$; $p\text{-value} = 0.354$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.42 รองลงมาคือ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปและมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า มีค่าเท่ากัน คือ 4.27 และเป็น โดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 4.18 เมื่อนำมาทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.835$; $p\text{-value} = 0.505$) ดังตารางที่ 19

จากการศึกษาพบว่า ยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อเห็นด้วยมากกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติจะเข้ามาขอรายชื่อกับผู้ที่มีความสนิทสนมกันเป็นการส่วนตัว ทำให้ความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นพื้นฐานอยู่เดิม

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามสาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

(n=170)

สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์				2.583	0.039*
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	4.02	0.45		
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	4.06	0.54		
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	4.26	0.35		
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	3.99	0.42		
เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดยตำแหน่ง	36	3.86	0.40		
เฉลี่ย		4.02	0.46		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

(n=170)					
สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อ การอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>				2.038	0.091
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	3.87	0.57		
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	3.90	0.61		
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	3.93	0.50		
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	3.67	0.65		
เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดย	36	3.59	0.70		
ตำแหน่ง					
เฉลี่ย		3.80	0.62		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				3.592	0.008*
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	4.04	0.52		
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	4.11	0.46		
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	4.40	0.38		
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	4.14	0.51		
เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดย	36	3.88	0.55		
ตำแหน่ง					
เฉลี่ย		4.08	0.52		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่</u>				3.009	0.020*
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	3.75	0.68		
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	3.90	0.74		
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	4.22	0.52		
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	3.73	0.51		
เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดย	36	3.64	0.64		
ตำแหน่ง					
เฉลี่ย		3.82	0.67		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

(n=170)					
สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อ การอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม				1.110	0.354
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	4.16	0.45		
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	4.14	0.67		
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	4.33	0.43		
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	4.13	0.45		
เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดย	36	4.03	0.40		
ตำแหน่ง					
เฉลี่ย		4.14	0.51		
ด้านบทบาทคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ				0.835	0.505
มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	47	4.27	0.44		
ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน	43	4.23	0.65		
เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ	20	4.42	0.46		
ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	23	4.27	0.40		
เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดย	36	4.18	0.41		
ตำแหน่ง					
เฉลี่ย		4.26	0.49		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯต่างกันเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการวิเคราะห์รายคู่ ด้วยวิธี LSD (least significant difference) พบว่า ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯเนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.050) แต่มีความคิดแตกต่างกับผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ

เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.672, 0.799 และ 0.120 ตามลำดับ) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่ เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อ และเป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.107, 0.551 และ 0.056 ตามลำดับ) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่ เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.054) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ ที่เป็น โดยตำแหน่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.002) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯ ที่เป็น โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.293) สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.009) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่ เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็น โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.511, 0.425 และ 0.157 ตามลำดับ) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ และเป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.036 และ 0.046 ตามลำดับ) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.803) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อมีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.099) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.000) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปมีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.054)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.008$) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากกับผู้ที่ เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็น โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.265, 0.898$ และ 0.417 ตามลำดับ) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็น โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.079, 0.300$ และ 0.067 ตามลำดับ) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป และเป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.017$ และ 0.002 ตามลำดับ) ผู้ที่เป็นคณะกรรมการฯ ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไปมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯ ที่เป็น โดยตำแหน่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.518$) ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีสาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

สาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯ	1	2	3	4	5
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์					
1. มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า		0.672	0.050*	0.799	0.120
2. ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน			0.107	0.551	0.056
3. เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ				0.054	0.002**
4. ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป					0.293
5. เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดยตำแหน่ง					

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สาเหตุการเป็นคณะกรรมการฯ	1	2	3	4	5
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
1. มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า		0.511	0.009**	0.425	0.157
2. ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน			0.036*	0.803	0.046*
3. เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ				0.099	0.000**
4. ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป					0.054
5. เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดยตำแหน่ง					
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
1. มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า		0.265	0.008**	0.898	0.417
2. ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน			0.079	0.300	0.067
3. เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาขอรายชื่อ				0.017*	0.002**
4. ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป					0.518
5. เป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติโดยตำแหน่ง					

7. สมมติฐานที่ 7 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม คือ ดำรงตำแหน่งนานน้อยกว่า 1 ปี ตั้งแต่ 1-2 ปี ตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่ 3-4 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไป พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ

ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี และ 6 ปีขึ้นไปซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.10 คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.64 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.532$; $p\text{-value} = 0.023$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.12 รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปี และ น้อยกว่า 1 ปี เท่ากับ 3.92 และ 3.89 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.35 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านกระบวนการและการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.168$; $p\text{-value} = 0.049$)

ด้านเนื้อหาของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.33 รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปี และ น้อยกว่า 1 ปี เท่ากับ 4.15 และ 4.14 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.87 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.869$; $p\text{-value} = 0.519$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.23 รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี และ 6 ปีขึ้นไปเท่ากับ 4.00 และ 3.90 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.18 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.219$; $p\text{-value} = 0.044$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.50 รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่ง 6 ปีขึ้นไป และน้อยกว่า 1 ปี เท่ากับ 4.24 และ 4.22 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด เท่ากับ 3.84 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.452$; $p\text{-value} = 0.027$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีขึ้นไปมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 4.43 รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่ง 6 ปีขึ้นไป และ ตั้งแต่ 4-5 ปีเท่ากับ 4.38 และ 4.31 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดเท่ากับ 3.94 เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.705$; $p\text{-value} = 0.123$) ดังตารางที่ 21

จากการศึกษาพบว่า ยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯ ที่มีระยะเวลาการเป็น คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปเห็นด้วยกับ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้ ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น เข้าใจถึงการดำเนินงานต่างๆที่ผ่านมาของเจ้าหน้าที่มากขึ้น นอกจากนี้จะ สังเกตเห็นว่าคณะกรรมการฯ ที่เป็นคณะกรรมการในระยะแรกๆ (1-2 ปี) ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์เช่นกัน อาจเป็นเพราะ คณะกรรมการฯ กลุ่มนี้เพิ่งได้เข้ามาทำงาน จึงทำให้มี แรงและกระตือรือร้นในการทำงานและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆมากกว่าคณะกรรมการที่รับตำแหน่งมาเป็น ระยะเวลาหนึ่งแล้ว

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็น ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ที่
ดำเนินการโดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

(n=170)

ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ					
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				2.532*	0.023
น้อยกว่า 1 ปี	23	4.10	0.50		
ตั้งแต่ 1-2 ปี	30	3.88	0.41		
ตั้งแต่ 2-3 ปี	25	3.93	0.48		
ตั้งแต่ 3-4 ปี	9	3.64	0.71		
ตั้งแต่ 4-5 ปี	27	4.08	0.43		
ตั้งแต่ 5-6 ปี	7	4.28	0.51		
6 ปีขึ้นไป	49	4.10	0.39		
เฉลี่ย		4.01	0.46		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>				2.168*	0.049
น้อยกว่า 1 ปี	23	3.89	0.74		
ตั้งแต่ 1-2 ปี	30	3.63	0.59		
ตั้งแต่ 2-3 ปี	25	3.61	0.66		
ตั้งแต่ 3-4 ปี	9	3.35	0.96		
ตั้งแต่ 4-5 ปี	27	3.92	0.56		
ตั้งแต่ 5-6 ปี	7	4.12	0.68		
6 ปีขึ้นไป	49	3.87	0.52		
เฉลี่ย		3.78	0.64		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>				0.869	0.519
น้อยกว่า 1 ปี	23	4.14	0.55		
ตั้งแต่ 1-2 ปี	30	3.99	0.46		
ตั้งแต่ 2-3 ปี	25	3.99	0.66		

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(n=170)					
ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ					
ตั้งแต่ 3-4 ปี	9	3.87	0.65		
ตั้งแต่ 4-5 ปี	27	4.15	0.44		
ตั้งแต่ 5-6 ปี	7	4.33	0.47		
6 ปีขึ้นไป	49	4.10	0.51		
เฉลี่ย		4.07	0.53		
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์					
				2.219*	0.044
น้อยกว่า 1 ปี	23	4.00	0.70		
ตั้งแต่ 1-2 ปี	30	3.69	0.61		
ตั้งแต่ 2-3 ปี	25	3.77	0.68		
ตั้งแต่ 3-4 ปี	9	3.18	0.90		
ตั้งแต่ 4-5 ปี	27	3.85	0.60		
ตั้งแต่ 5-6 ปี	7	4.23	0.80		
6 ปีขึ้นไป	49	3.90	0.61		
เฉลี่ย		3.82	0.67		
ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม					
				2.452*	0.027
น้อยกว่า 1 ปี	23	4.22	0.45		
ตั้งแต่ 1-2 ปี	30	3.94	0.56		
ตั้งแต่ 2-3 ปี	25	4.10	0.46		
ตั้งแต่ 3-4 ปี	9	3.84	0.82		
ตั้งแต่ 4-5 ปี	27	4.16	0.51		
ตั้งแต่ 5-6 ปี	7	4.50	0.41		
6 ปีขึ้นไป	49	4.24	0.40		
เฉลี่ย		4.14	0.51		

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(n=170)

ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการ ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	n	\bar{X}	S.D.	F	p-value
ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ				1.705	0.123
น้อยกว่า 1 ปี	23	4.25	0.38		
ตั้งแต่ 1-2 ปี	30	4.15	0.49		
ตั้งแต่ 2-3 ปี	25	4.19	0.44		
ตั้งแต่ 3-4 ปี	9	3.94	1.05		
ตั้งแต่ 4-5 ปี	27	4.31	0.46		
ตั้งแต่ 5-6 ปี	7	4.43	0.48		
6 ปีขึ้นไป	49	4.38	0.40		
เฉลี่ย		4.26	0.49		

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกันด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการวิเคราะห์รายคู่ ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.010) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปี ตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.079, 0.199, 0.860, 0.354 และ 0.970 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.035 และ 0.040 ตามลำดับ) และมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่ 3-4 ปี และตั้งแต่ 4-5 ปีอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.668, 0.161 และ 0.100 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี และตั้งแต่ 5-6 ปี และ

6ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.096, 0.072 และ 0.141ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.012, 0.005 และ 0.006 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.289 และ 0.866 ตามลำดับ) และคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่ง 6ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.311) โดยสามารถสรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม พบว่า คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งนานน้อยกว่า 1 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปี ตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.131, 0.118, 0.873, 0.401 และ 0.897 ตามลำดับ) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.030) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่ 3-4 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.901, 0.249, 0.081, 0.064 และ 0.097 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปี ตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.297, 0.074, 0.058 และ 0.089 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.020, 0.016 และ 0.024 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.455 และ 0.745 ตามลำดับ) และคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่ง 6ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.329)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งนานน้อยกว่า 1 ปีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

แตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(p -value = 0.002) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปี ตั้งแต่2-3 ปี ตั้งแต่4-5 ปี ตั้งแต่5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.087, 0.210, 0.417, 0.928 และ 0.532 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่3-4 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.040) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่4-5 ปี ตั้งแต่5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.676, 0.355, 0.221 และ 0.171 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.022) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่4-5 ปี ตั้งแต่5-6 ปี และ 6ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.634, 0.348 และ 0.406) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปี ตั้งแต่5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.008, 0.011 และ 0.003 ตามลำดับ) คณะกรรมการอุทยานฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.252 และ 0.762 ตามลำดับ) และคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งนาน 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.625)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์พบว่า คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.042) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่2-3 ปี ตั้งแต่ 3-4 ปีตั้งแต่4-5 ปี ตั้งแต่5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.427, 0.056, 0.698, 0.186 และ 0.877 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-2 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.007 และ 0.009 ตามลำดับ) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปี ตั้งแต่3-4 ปีตั้งแต่4-5 ปี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.212, 0.623 และ 0.086 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2-3 ปีมีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ตั้งแต่4-5 ปี ตั้งแต่5-6 ปี และ 6ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง

สถิติ (p-value = 0.178, 0.667, 0.062 และ 0.275 ตามลำดับ) คณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 3-4 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.009 และ 0.030 ตามลำดับ) แต่มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปีอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.095) คณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4-5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี และ 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.109 และ 0.533 ตามลำดับ) และคณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 5-6 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการฯ ที่ดำรงตำแหน่งนาน 6 ปีขึ้นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.1885) ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD

ระยะเวลาการเป็น คณะกรรมการ	1	2	3	4	5	6	7
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์							
1. น้อยกว่า 1 ปี		0.079	0.199	0.010*	0.860	0.354	0.970
2. ตั้งแต่ 1-2 ปี			0.668	0.161	0.100	0.035*	0.040*
3. ตั้งแต่ 2-3 ปี				0.96	0.246	0.072	0.141
4. ตั้งแต่ 3-4 ปี					0.012*	0.005**	0.006**
5. ตั้งแต่ 4-5 ปี						0.289	0.866
6. ตั้งแต่ 5-6 ปี							0.311
7. 6 ปีขึ้นไป							
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม							
1. น้อยกว่า 1 ปี		0.131	0.118	0.030*	0.873	0.401	0.897
2. ตั้งแต่ 1-2 ปี			0.901	0.249	0.081	0.064	0.097
3. ตั้งแต่ 2-3 ปี				0.267	0.074	0.058	0.089
4. ตั้งแต่ 3-4 ปี					0.020*	0.016*	0.024*
5. ตั้งแต่ 4-5 ปี						0.455	0.745
6. ตั้งแต่ 5-6 ปี							0.329

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ระยะเวลาการเป็น คณะกรรมการ	1	2	3	4	5	6	7
7. 6 ปีขึ้นไป							
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>							
1. น้อยกว่า 1 ปี		0.087	0.210	0.002**	0.417	0.928	0.532
2. ตั้งแต่ 1-2 ปี			0.676	0.040*	0.355	0.221	0.171
3. ตั้งแต่ 2-3 ปี				0.022*	0.634	0.348	0.406
4. ตั้งแต่ 3-4 ปี					0.008**	0.011*	0.003**
5. ตั้งแต่ 4-5 ปี						0.525	0.762
6. ตั้งแต่ 5-6 ปี							0.625
7. 6 ปีขึ้นไป							
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>							
1. น้อยกว่า 1 ปี		0.042*	0.427	0.056	0.698	0.186	0.877
2. ตั้งแต่ 1-2 ปี			0.212	0.623	0.086	0.007**	0.009**
3. ตั้งแต่ 2-3 ปี				0.178	0.667	0.062	0.275
4. ตั้งแต่ 3-4 ปี					0.095	0.009**	0.030*
5. ตั้งแต่ 4-5 ปี						0.109	0.533
6. ตั้งแต่ 5-6 ปี							0.188
7. 6 ปีขึ้นไป							

8. สมมติฐานที่ 8 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มาก คือ มากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย (16 คะแนน) และมีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติน้อย คือ น้อยกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 71 คนและ 99 คนตามลำดับ ด้วยสถิติทดสอบ t-test พบว่า ค่าเฉลี่ย

ความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้น้อยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้นมาก เท่ากับ 3.99 และ 4.05 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.531$; $p\text{-value} = 0.365$) สามารถเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้น้อยมากกว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้นมากเท่ากับ 3.87 และ 3.72 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน คณะกรรมการฯจะมีความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.575$; $p\text{-value} = 0.117$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้นมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีความรู้้น้อยเท่ากับ 4.09 และ 4.06 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน คณะกรรมการฯจะมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.033$; $p\text{-value} = 0.742$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้น้อยมากกว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้นมาก เท่ากับ 3.90 และ 3.76 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน คณะกรรมการฯจะมีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.361$; $p\text{-value} = 0.175$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้น้อยมากกว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้้นมาก เท่ากับ 4.18 และ 4.11 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน คณะกรรมการฯจะมีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.910$; $p\text{-value} = 0.364$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้มากกว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯที่มีความรู้ต่ำกว่าเท่ากับ 4.27 และ 4.25 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน คณะกรรมการฯจะมีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.172$; $p\text{-value} = 0.864$) ดังตารางที่ 23

จากศึกษาพบว่า ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการฯที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกัน ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามระดับความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(n=170)					
ความรู้	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
ความรู้ ≥ 16 คะแนน	99	3.99	0.47	-0.908	0.365
ความรู้ < 16 คะแนน	71	4.05	0.46		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>					
ความรู้ ≥ 16 คะแนน	99	3.72	0.63	-1.575	0.117
ความรู้ < 16 คะแนน	71	3.87	0.64		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
ความรู้ ≥ 16 คะแนน	99	4.09	0.52	0.033	0.742
ความรู้ < 16 คะแนน	71	4.06	0.54		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
ความรู้ ≥ 16 คะแนน	99	3.76	0.69	-1.361	0.175
ความรู้ < 16 คะแนน	71	3.90	0.63		

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ความรู้	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
(n=170)					
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วม</u>					
<u>กิจกรรม</u>					
ความรู้ ≥ 16 คะแนน	99	4.11	0.55	-0.910	0.364
ความรู้ < 16 คะแนน	71	4.18	0.44		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
ความรู้ ≥ 16 คะแนน	99	4.27	0.52	0.172	0.864
ความรู้ < 16 คะแนน	71	4.25	0.44		

9. สมมติฐานที่ 9 คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

9.1) คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติระหว่างคณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แต่ละรูปแบบ คือ กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีผู้เข้าร่วม 131 คน กิจกรรมเฝ้าระวังมีผู้เข้าร่วม 151 คน กิจกรรมประชุมสัมมนา มีผู้เข้าร่วม 119 คน กิจกรรมการอนุรักษ์มีผู้เข้าร่วม 117 คน และกิจกรรมรณรงค์มีผู้เข้าร่วม 51 คน ด้วยสถิติทดสอบ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์มากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วม เท่ากับ 4.02 และ 3.99 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.00 และ 4.13 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมสัมมนา มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.99 และ 4.07 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.03 และ 3.98 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการสำรวจและ

รังกวัดแนวเขตมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.01 และ 4.02 ตามลำดับ เมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ กิจกรรมกรรมเฝ้าระวัง กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรมรังกวัดแนวเขตที่แตกต่างกันที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.75-0.4196$; $p\text{-value} = 0.676$, $t = 1.157$; $p\text{-value} = 0.249$, $t = 1.000$; $p\text{-value} = 0.319$, $t = -0.637$; $p\text{-value} = 0.525$, $t = -0.007$; $p\text{-value} = 0.994$ ตามลำดับ) สามารถสรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 3.81 และ 3.69 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่เข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.78 และ 3.83 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมสัมมนามีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.38 และ 3.80 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.78 และ 3.80 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่เข้าร่วมกิจกรรมรังกวัดแนวเขตมีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมเท่ากับ 3.85 และ 3.75 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ กิจกรรมกรรมเฝ้าระวัง กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรมรังกวัดแนวเขตที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.049$; $p\text{-value} = 0.296$, $t = 0.367$; $p\text{-value} = 0.714$, $t = 0.287$; $p\text{-value} = 0.775$, $t = 0.157$; $p\text{-value} = 0.876$, $t = -0.897$; $p\text{-value} = 0.371$ ตามลำดับ)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.10 และ 3.98 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่เข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังมีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.04 และ 3.33 ตามลำดับ คณะกรรมการฯที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมสัมมนามีระดับ

ความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.03 และ 4.19 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.10 และ 4.03 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์แนวเขตมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมเท่ากับ 4.04 และ 4.09 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.296$; $p\text{-value} = 0.023$) และคณะกรรมการฯ ที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรมรณรงค์แนวเขตที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.068$; $p\text{-value} = 0.290$, $t = -1.873$; $p\text{-value} = 0.063$, $t = -0.819$; $p\text{-value} = 0.414$ และ $t = 0.685$; $p\text{-value} = 0.495$ ตามลำดับ)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.79 และ 3.90 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 3.79 และ 4.03 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมสัมมนา มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 3.80 และ 3.87 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.85 และ 3.75 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์แนวเขตมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมเท่ากับ 3.80 และ 3.82 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ กิจกรรมเฝ้าระวัง กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรมรณรงค์แนวเขตที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.917$; $p\text{-value} = 0.361$, $t = 1.495$; $p\text{-value} = 0.137$, $t = 0.640$; $p\text{-value} = 0.523$, $t = -0.927$; $p\text{-value} = 0.355$, $t = 0.243$; $p\text{-value} = 0.808$ ตามลำดับ)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.15 และ 4.09

ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมเฟ้าระวังมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.14 และ 4.17 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมสัมมนา มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.13 และ 4.16 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.16 และ 4.09 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมร้งวัดแนวเขตมีระดับความคิดเห็นเท่ากับผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมคือ เท่ากับ 4.14 และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ กิจกรรมกรรมเฟ้าระวัง กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรมร้งวัดแนวเขตที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.573$; $p\text{-value} = 0.569$, $t = 0.259$; $p\text{-value} = 0.796$, $t = 0.350$; $p\text{-value} = 0.727$, $t = -0.824$; $p\text{-value} = 0.411$ และ $t = 0.046$; $p\text{-value} = 0.963$ ตามลำดับ)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.26 และ 4.27 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมเฟ้าระวังมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.26 และ 4.29 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมประชุมสัมมนา มีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 4.23 และ 4.32 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีระดับความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 4.27 และ 4.25 ตามลำดับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมร้งวัดแนวเขตมีระดับความคิดเห็นน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วม เท่ากับ 4.25 และ 4.26 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ กิจกรรมกรรมเฟ้าระวัง กิจกรรมประชุมสัมมนา กิจกรรมการอนุรักษ์ และกิจกรรมร้งวัดแนวเขตที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.152$; $p\text{-value} = 0.879$, $t = 0.259$; $p\text{-value} = 0.798$, $t = 1.126$; $p\text{-value} = 0.262$, $t = -0.261$; $p\text{-value} = 0.794$ และ $t = 0.087$; $p\text{-value} = 0.931$ ตามลำดับ)

จากการศึกษาพบว่า ยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังแตกต่างกัน มีความคิดต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมแตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่ดำเนินการโดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม

รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
(n=170)					
กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์					
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์					
เข้าร่วมกิจกรรม	131	4.02	0.45	-0.419	0.676
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	39	3.99	0.52		
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม					
เข้าร่วมกิจกรรม	131	3.81	0.62	-1.049	0.296
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	39	3.69	0.70		
ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์					
เข้าร่วมกิจกรรม	131	4.10	0.49	-1.068	0.029
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	39	3.98	0.64		
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์					
เข้าร่วมกิจกรรม	131	3.79	0.65	-0.448	0.654
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	39	3.90	0.75		
ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม					
เข้าร่วมกิจกรรม	131	4.15	0.46	-0.573	0.569
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	39	4.09	0.63		
ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ					
เข้าร่วมกิจกรรม	131	4.26	0.51	0.152	0.879
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	39	4.27	0.41		

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(n=170)					
รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
กิจกรรมเฝ้าระวัง					
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	151	4.00	0.46	1.157	0.249
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	19	4.13	0.50		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	151	3.78	0.63	0.367	0.714
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	19	3.83	0.71		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	151	4.04	0.53	2.296	0.023*
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	19	3.33	0.48		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	151	3.79	0.66	1.495	0.137
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	19	4.03	0.67		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	151	4.14	0.49	0.259	0.796
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	19	4.17	0.61		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	151	4.26	0.50	0.259	0.798
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	19	4.29	0.39		
กิจกรรมประชุมสัมมนา					
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	119	3.99	0.47	1.00	0.319
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.07	0.46		

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(n=170)					
รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	119	3.38	0.66	0.287	0.775
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	51	3.80	0.59		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.03	0.54	1.873	0.063
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.19	0.48		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	119	3.80	0.64	0.640	0.523
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	51	3.87	0.73		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.13	0.51	0.350	0.727
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.16	0.50		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.23	0.51	1.126	0.262
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.32	0.41		
<u>กิจกรรมการอนุรักษ์</u>					
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	117	4.03	0.44	-0.637	0.525
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	53	3.98	0.52		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	117	3.78	0.55	0.157	0.876
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	53	3.80	0.81		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	117	4.10	0.50	-0.819	0.414
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	53	4.03	0.59		

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(n=170)					
รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	117	3.85	0.66	-0.927	0.355
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	53	3.75	0.68		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	117	4.16	0.50	-0.824	0.411
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	53	4.09	0.52		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	117	4.27	0.51	-0.261	0.794
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	53	4.25	0.44		
<u>กิจกรรมการสำรวจและรังวัดแนวเขต</u>					
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.01	0.42	-0.007	0.994
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.02	0.48		
<u>ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	51	3.85	0.57	-0.897	0.371
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	119	3.75	0.67		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.04	0.44	0.685	0.495
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.09	0.56		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	51	3.80	0.61	0.243	0.808
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	119	3.82	0.69		
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.14	0.49	0.046	0.963
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.14	0.51		

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
(n=170)					
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
เข้าร่วมกิจกรรม	51	4.25	0.43	0.087	0.931
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	119	4.26	0.51		

9.2) คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมที่มีจำนวนรูปแบบแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติระหว่างคณะกรรมการฯที่มีรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มาก คือ มากกว่าหรือเท่ากับ 5 รูปแบบ และรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย คือ น้อยกว่า 5 รูปแบบ จำนวน 86 คนและ 84 คนตามลำดับ โดยพบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมมากมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมน้อย เท่ากับ 4.03 และ 4.00 ตามลำดับ เมื่อด้วยสถิติทดสอบ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.453$; $p\text{-value} = 0.651$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านขั้นตอนและกระบวนการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มากมีค่ามากกว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย เท่ากับ 3.83 และ 3.74 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านกระบวนการดำเนินงานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.931$; $p\text{-value} = 0.353$)

ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม มวลชนสัมพันธ์มากมีค่าน้อยกว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย เท่ากับ 4.05 และ 4.10 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมแตกต่างกันมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.602$; $p\text{-value} = 0.548$)

ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม มวลชนสัมพันธ์มากมีค่าน้อยกว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย เท่ากับ 3.81 และ 3.82 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมแตกต่าง กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ($t = -0.050$; $p\text{-value} = 0.961$)

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม มวลชนสัมพันธ์มากมีค่ามากกว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย เท่ากับ 4.19 และ 4.09 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วมแตกต่าง กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่าง กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.326$; $p\text{-value} = 0.187$)

ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบ การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์มากมีค่ามากกว่า คณะกรรมการฯที่มีจำนวนรูปแบบการเข้า ร่วมกิจกรรมน้อย เท่ากับ 4.27 และ 4.25 ตามลำดับ และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่

เข้าร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.288$; $p\text{-value} = 0.774$)

จากการศึกษาพบว่า ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย โดยจำนวนรูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมแต่ละรูปแบบมีเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันเป็นสำคัญ จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม

(n=170)

รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
<u>กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
กิจกรรม ≥ 5 รูปแบบ	86	4.03	0.45	-0.453	0.651
กิจกรรม < 5 รูปแบบ	84	4.00	0.48		
<u>ด้านกระบวนการดำเนินงาน</u>					
กิจกรรม ≥ 5 รูปแบบ	86	3.83	0.57	0.931	0.353
กิจกรรม < 5 รูปแบบ	84	3.74	0.71		
<u>ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์</u>					
กิจกรรม ≥ 5 รูปแบบ	86	4.05	0.51	-0.602	0.548
กิจกรรม < 5 รูปแบบ	84	4.10	0.55		
<u>ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์</u>					
กิจกรรม ≥ 5 รูปแบบ	86	3.81	0.66	-0.505	0.961
กิจกรรม < 5 รูปแบบ	84	3.82	0.68		

ตารางที่ 25 (ต่อ)

(n=170)					
รูปแบบกิจกรรม	n	\bar{X}	S.D.	t	p-value
<u>ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม</u>					
กิจกรรม ≥ 5 รูปแบบ	86	4.19	0.46	1.326	0.187
กิจกรรม < 5 รูปแบบ	84	4.09	0.54		
<u>ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ</u>					
กิจกรรม ≥ 5 รูปแบบ	86	4.27	0.55	0.288	0.774
กิจกรรม < 5 รูปแบบ	84	4.25	0.42		

จากผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จำนวน 9 สมมติฐาน สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 สรุปตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

ตัวแปร		\bar{X}	S.D.	t/F	p-value	
อายุ	กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 41 ปี	3.87	0.44	3.971	0.021
		41-50 ปี	4.02	0.42		
		50 ปีขึ้นไป	4.13	0.51		
ด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรม	น้อยกว่า 41 ปี	3.59	0.65	3.207	0.031	
	41-50 ปี	3.89	0.58			
	50 ปีขึ้นไป	3.82	0.67			
ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 41 ปี	3.90	0.57	7.192	0.043	
	41-50 ปี	4.04	0.47			
	50 ปีขึ้นไป	4.27	0.49			

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปร		\bar{X}	S.D.	t/F	p-value
ด้านบุคลากรและ เจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 41 ปี	3.61	0.60	5.001	0.008
	41-50 ปี	3.80	0.63		
	50 ปีขึ้นไป	4.01	0.73		
การศึกษา					
ด้านขั้นตอนและ กระบวนการในการดำเนิน กิจกรรม	ไม่ได้รับการศึกษา	3.78	0.59	2.705	0.047
	ประถมศึกษา	3.88	0.64		
	มัธยมศึกษา	3.55	0.65		
	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	3.78	0.42		
รายได้					
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 5,001 บาท	4.10	0.45	4.091	0.018
	5,001 – 10,000 บาท	3.92	0.46		
	มากกว่า 10,000 บาท	3.80	0.46		
ด้านเนื้อหาสาระของ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 5,001 บาท	4.16	0.54	3.424	0.035
	5,001 – 10,000 บาท	4.01	0.43		
	มากกว่า 10,000 บาท	3.90	0.59		
ด้านบุคลากรและ เจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 5,001 บาท	3.94	0.68	3.732	0.026
	5,001 – 10,000 บาท	3.70	0.64		
	มากกว่า 10,000 บาท	3.60	0.61		
สาเหตุการเป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ					
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	มีความสนใจในการดูแลรักษา	4.02	0.45	2.583	0.039
	ป่า				
	ชาวบ้านเลือกเป็นตัวแทน	4.06	0.54		
	หมู่บ้าน				
	เจ้าหน้าที่อุทยานฯ เข้ามาขอ	4.26	0.35		
รายชื่อ					

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปร		\bar{X}	S.D.	t/F	p-value
	ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	3.99	0.42		
	เป็นโดยตำแหน่ง	3.86	0.40		
ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	4.04	0.52	3.592	0.008
	ชาวบ้านเลือกเป็นตัวแทนหมู่บ้าน	4.11	0.46		
	เจ้าหน้าที่อุทยานฯเข้ามาขอรายชื่อ	4.40	0.38		
	ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	4.14	0.51		
	เป็นโดยตำแหน่ง	3.88	0.55		
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์	มีความสนใจในการดูแลรักษาป่า	3.75	0.68	3.009	0.002
	ชาวบ้านเลือกเป็นตัวแทนหมู่บ้าน	3.90	0.74		
	เจ้าหน้าที่อุทยานฯเข้ามาขอรายชื่อ	4.22	0.52		
	ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกและส่งชื่อไป	3.73	0.51		
	เป็นโดยตำแหน่ง	3.64	0.64		
ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ					
กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 1 ปี	4.10	0.50	2.532	0.023
	ตั้งแต่ 1-2 ปี	3.88	0.41		
	ตั้งแต่ 2-3 ปี	3.93	0.48		
	ตั้งแต่ 3-4 ปี	3.64	0.71		
	ตั้งแต่ 4-5 ปี	4.08	0.43		

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปร		\bar{X}	S.D.	t/F	p-value
	ตั้งแต่ 5-6 ปี	4.28	0.51		
	6 ปีขึ้นไป	4.10	0.39		
ด้านขั้นตอนและ กระบวนการในการดำเนิน กิจกรรม	น้อยกว่า 1 ปี	3.89	0.74	2.168	0.049
	ตั้งแต่ 1-2 ปี	3.63	0.59		
	ตั้งแต่ 2-3 ปี	3.61	0.66		
	ตั้งแต่ 3-4 ปี	3.35	0.96		
	ตั้งแต่ 4-5 ปี	3.92	0.56		
	ตั้งแต่ 5-6 ปี	4.12	0.68		
	6 ปีขึ้นไป	3.87	0.53		
ด้านด้านบุคลากรและ เจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์	น้อยกว่า 1 ปี	4.00	0.70	2.219	0.044
	ตั้งแต่ 1-2 ปี	3.69	0.61		
	ตั้งแต่ 2-3 ปี	3.77	0.68		
	ตั้งแต่ 3-4 ปี	3.18	0.90		
	ตั้งแต่ 4-5 ปี	3.85	0.60		
	ตั้งแต่ 5-6 ปี	4.23	0.80		
	6 ปีขึ้นไป	3.90	0.61		
ด้านผลที่ได้รับจากการเข้า ร่วมกิจกรรม	น้อยกว่า 1 ปี	4.22	0.45	2.425	0.027
	ตั้งแต่ 1-2 ปี	3.94	0.56		
	ตั้งแต่ 2-3 ปี	4.10	0.46		
	ตั้งแต่ 3-4 ปี	3.84	0.32		
	ตั้งแต่ 4-5 ปี	4.16	0.51		
	ตั้งแต่ 5-6 ปี	4.50	0.40		
	6 ปีขึ้นไป	4.24	0.51		
ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเผื่อรางวัล					
ด้านเนื้อหาสาระของ กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์	เข้าร่วม	4.04	0.53	2.296	0.023
	ไม่เข้าร่วม	3.33	0.48		

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ โดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง โดยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. รูปแบบการดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์โดยอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่

การดำเนินกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์โดยอุทยานแห่งชาติออบหลวงประกอบด้วย 3 ส่วนคือ การประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม และการบริการ ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ ดำเนินงานโดยงานมวลชนสัมพันธ์ ฝ่ายนันทนาการและการสื่อความหมายมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆของอุทยานแห่งชาติออบหลวง สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง ซึ่งในปัจจุบันมีการดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ การจัดรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ การจัดวิทยุชุมชน และหนังสือพิมพ์

2) การมีส่วนร่วม ดำเนินการ โดยโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นแผนงานแบบบูรณาการ โดยยึดหลักให้ประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้ ขณะเดียวกันก็ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ภายใต้กฎระเบียบและข้อบังคับ การดำเนินงานประกอบด้วย 3 ด้าน 5 แผนงาน ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย แผนงานการพัฒนาโครงการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจและ
พัฒนาคุณภาพชีวิต

ด้านสังคม ประกอบด้วยแผนงานเสริมสร้างความแข็งแกร่งและจัดตั้งองค์กรชุมชน
แผนงานรวบรวมฐานข้อมูลและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น และแผนงานจำแนกเขตการบริหาร
จัดการและการใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานแห่งชาติ

และด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย แผนงานคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและบรรเทา
ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานทั้ง 3 ด้าน 5 แผนงานนี้จะมีการสำรวจความคิดเห็นและสอบถามความ
ต้องการของประชาชนท้องถิ่นก่อนมีการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่าง
แท้จริง นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอันนำไปสู่
การพัฒนาอย่างยั่งยืนอีกด้วย

3) การบริการ เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างงานมวลชนสัมพันธ์ ฝ่าย
นันทนาการและการสื่อความหมาย และโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อจัดการ
อุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน โดยกิจกรรมที่จัดเป็นการอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือต่อ
กิจกรรมต่างๆของชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2. ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรม
มวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายเป็นร้อยละ 91.2 มีอายุเฉลี่ย
เท่ากับ 45.80 ปี และนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 91.2 เป็นคนไทยพื้นเมือง ร้อยละ 61.8 รองมาคือ
ปกากะญอ และม้ง ร้อยละ 24.7 และ 13.5 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาสูงสุดคือประถมศึกษา
ร้อยละ 60.6 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย และไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 12.4 และ 10.6
ตามลำดับ ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 80.6 มีรายได้ต่อเดือนประมาณ
6,200 บาท (S.D. = 5,601) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 96.5 อาศัยอยู่ครอบครัวเดียว
ร้อยละ 76.5 โดยอาศัยอยู่ในพื้นที่ตั้งแต่กำเนิดมากที่สุด ร้อยละ 65.9 สถานภาพทางสังคมส่วนใหญ่

มีตำแหน่งหน้าที่ทางการปกครองร้อยละ 62.7 เป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติเนื่องจากมีความสนใจในการดูแลรักษาป่า ร้อยละ 27.8 รองมาคือ ชาวบ้านเลือกให้เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และเป็นคณะกรรมการฯ โดยตำแหน่ง ร้อยละ 25.4 และ 21.3 ตามลำดับ มีระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการเฉลี่ยประมาณ 5 ปี (S.D. = 4.11)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 4.02 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วย โดยความคิดเห็นด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากที่สุด เท่ากับ 4.29 รองลงมาคือ ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม และเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.14 และ 4.08 ตามลำดับ และความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.78

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

จากการศึกษาโดยใช้สถิติ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่มีอายุ รายได้ สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ และระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.021, 0.018, 0.039 และ 0.023 ตามลำดับ) สามารถสรุปได้ดังนี้

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มี อายุ การศึกษา และระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการฯ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการให้การดำเนินกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.031, 0.047 และ 0.049 ตามลำดับ)

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มี อายุ รายได้ สาเหตุการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ และประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.043, 0.035, 0.008 และ 0.023 ตามลำดับ)

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีอายุ รายได้ สาเหตุการเป็น คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ และระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติมีความคิดเห็นด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p\text{-value} = 0.008, 0.026, 0.002$ และ 0.044 ตามลำดับ)

คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มีระยะเวลาการเป็น คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจาก การเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.027$)

ด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ไม่พบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการ อนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ และมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ± 0.752

ส่วนคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติที่มี สถานภาพทางสังคม การ เป็นสมาชิกกลุ่ม และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกัน มีความคิดเป็น เกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง ความคิดเป็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยาน แห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย จึงควรสนับสนุนให้กลุ่มแม่บ้าน หรือผู้หญิงได้มีเข้าร่วมกิจกรรมมวลชน สัมพันธ์มากขึ้น เนื่องจากกลุ่มแม่บ้านเป็นกลุ่มหนึ่งที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร และยังเป็นกำลัง เสริมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆอีกด้วย เช่น ช่วยในการประกอบอาหารสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม มวลชนสัมพันธ์ นอกจากนี้จากการสังเกต พบว่า ผู้หญิงก็มีหน้าที่ในการช่วยเหลืองานต่างๆ ของ

ครอบครัวเช่นเดียวกับผู้ชาย ดังนั้นการให้ผู้หญิงได้เข้าร่วมกิจกรรม จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ มีแนวทางในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตประจำวันที่สอดคล้องกับประชาชนในพื้นที่ทั้งหมด

1.2 จากผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิดมากในข้อความรู้เกี่ยวกับ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ กฎกติกาในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ความสำคัญของการอนุรักษ์ที่จะส่งผลถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน จึงควรเน้นให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ ผ่านกิจกรรมประเภทเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ หรือสอดแทรกไปกับกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม

1.3 จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมการสำรวจและรังวัดแนวเขตในจำนวนน้อย จึงควรเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้าร่วมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยให้เกิดการยอมรับในการแบ่งเขตระหว่างพื้นที่อุทยาน และพื้นที่ทำกิน หรือพื้นที่อาศัยของประชาชนท้องถิ่น โดยในการดำเนินการควรมีความละเอียดอ่อน โดยจากการสัมภาษณ์พบว่า แม้คณะกรรมการจะได้เข้าร่วมกิจกรรมการสำรวจและรังวัดแนวเขต แต่ก็ยังคงไม่ยอมรับในเขตนั้น เนื่องจากไม่เข้าใจในการใช้เครื่องมือต่างๆ ดังนั้นก่อนการทำกิจกรรมควรมีการอบรมเรื่องการใช้เครื่องมือ อย่างละเอียด รวมถึงมีการทดสอบความเข้าใจในการใช้เครื่องมือของประชาชนท้องถิ่นด้วย หรือให้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการรังวัดแนวเขต

1.4 จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมน้อยที่สุดในเรื่องการติดต่อประสานงานกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจเป็นเพียงกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อคงสถานะความสัมพันธ์ให้คงอยู่

1.5 จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติ ออบหลวงมีการโยกย้าย หรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่อยู่บ่อยครั้ง ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน และความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินงาน จึงควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ลดความสับสน และไม่เข้าใจกันซึ่งอาจเกิดขึ้น

1.6 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า ผู้ที่เป็นคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติโดยตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำที่สุด ดังนั้นการเลือกคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติในแต่ละหมู่บ้านควรเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ โดยอาจอาศัยวิธีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสนใจในการทำงาน

1.7 จากผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาแรก คณะกรรมการฯ จะเห็นด้วยกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ เช่นเดียวกับคณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ประมาณ 4 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ อาจเพราะระยะแรกของการดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการฯ มีความกระตือรือร้นจากการได้รับตำแหน่งใหม่ และเมื่อระยะเวลาผ่านไปความกระตือรือร้นก็ลดน้อยลง จนกระทั่งได้ดำรงตำแหน่งถึง 4 ปี จึงได้เปลี่ยนเป็นความเข้าใจ ดังนั้นการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องประมาณ 4 ปีขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น เยาวชน แม่บ้าน หรือประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้เป็นคณะกรรมการฯ ว่ามีความเข้าใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติอบหลวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งของเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์หรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ให้เหมาะสม และครอบคลุมต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆ ซึ่งอาจจะมีการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ที่มีความแตกต่างออกไป ปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่

2.3 ควรมีการศึกษาคิดตาม และประเมินผล การดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์เป็นระยะ เพื่อให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรมตำรวจ. 2541. คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์. กองแผนงาน 2 สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจ, กรุงเทพฯ.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. 2551. คู่มือโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, กรุงเทพฯ.
- กิติมา สุรสนธิ. 2548. ความรู้ทางการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. จามจุรีโปรดักท์, กรุงเทพฯ.
- ชวลิต โขนิตินิธิกุล. 2540. กฎแห่งมาตุภูมิ. ข่าวสารป่ากับชุมชน 4 (9): 28-32
- ชาติชาย โทสินธิติ. 2529. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการจัดตั้งสถานกาลีใน เขตพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐสุชา เอี่ยมสมบูรณ์. 2543. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ดอนหอยหลอด อำเภอ เมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณฎยา รัศมีเลิศกุล. 2548. ความคิดเห็นของราษฎรต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ ปางสีดา จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณุกัทร จันทวิช. 2548. กระบวนการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ของเจ้าหน้าที่ป่าไม้กับชุมชนกระ เหมียง หมู่บ้านแม่กระบุง อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- เดชฤทธิ์ ปัจจะมูล. 2540. ความคิดเห็นของปลัดอำเภอจังหวัดจันทบุรีต่อการปฏิบัติงานด้านการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ต่อลาก เล็งฮะ, พ.ต.ท. 2549. การมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ
ประชาชนในอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ธีรเบศร์ เก่งธัญญะชีพ. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของ
ชุมชนโดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิจัยวิจัยทางพฤกษศาสตร์และสังคมศาสตร์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

ลักขณา สตะเวทิน. 2540. หลักการประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัท เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง จำกัด,
กรุงเทพฯ.

วิศิษฐ จันทรโณทัย. 2544. ความคิดเห็นราษฎรที่มีต่อโครงการป่าพื้นที่บ้าน อาหารชุมชนของป่า
โลกหนองนอ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. 2545. จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. สุวีริยาสาส์น,
กรุงเทพฯ.

สมชาย มีอนันต์, พ.ต.ท. 2546. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนและมวลชน
สัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรตำบลไผ่โทน อำเภอร่องขาว จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สรณ ลพสุนทร. 2549. ความคิดเห็นของผู้มาเยือนต่อการท่องเที่ยวในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
กรณีศึกษา: เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้มปาง จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สราวุธ พิรานนท์, พ.ศ.ท. 2535. กระประเมินโครงการชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ของสถานี
ตำรวจภูธร อำเภอในเขตกองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สาขัณฑ์ กระแสแสน. 2539. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานตำรวจชุมชน
และมวลชนสัมพันธ์ ในพื้นที่ตำรวจภาค 4 ตามแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 2 (พ.ศ.
2525-2539). วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิโชค วรรณสันติกุล. 2546. จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์. บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด
(มหาชน), กรุงเทพฯ.
- สิทธิณัฐ ประพุทธนิตินสาร. 2550. กระบวนการเรียนรู้การจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วม:
คิดและทำอย่างเป็นรูปธรรม. จดหมายข่าวป่ากับชุมชน 14 (26): 3-6
- สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์. 2551. รูปแบบกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ในอุทยานแห่งชาติ. เอกสารสัมมนา
1 (308597) ปีการศึกษา 2551 ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2533. ความขัดแย้ง: การบริหารเพื่อความสำเร็จ. สำนักพิมพ์ตะเกียง,
กรุงเทพฯ.
- อารี เพชรสุด. 2539. การฝึกอบรมหลักสูตรการเป็นวิทยากรด้านการจัดการพื้นที่อนุรักษ์: การ
จัดการเขตกันชนและการแก้ไขความขัดแย้ง. ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อุทยานแห่งชาติออบหลวง. 2534. ข้อมูลพื้นฐานอุทยานแห่งชาติออบหลวง. อุทยานแห่งชาติ
ออบหลวง, เชียงใหม่. (อัดสำเนา)

อุทยานแห่งชาติออบหลวง. 2548. รายงานสรุปผลการดำเนินการ โครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน. อุทยานแห่งชาติออบหลวง, เชียงใหม่.

_____. 2549. สรุปผลการดำเนินงาน โครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน. อุทยานแห่งชาติออบหลวง, เชียงใหม่.

_____. 2550. สรุปผลการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน. อุทยานแห่งชาติออบหลวง, เชียงใหม่.

_____. 2551. รายงานผลการส่งเสริมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ป่าไม้. อุทยานแห่งชาติออบหลวง, เชียงใหม่. (อัดสำเนา)

_____. 2551. สรุปผลการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน. อุทยานแห่งชาติออบหลวง, เชียงใหม่.

_____. 2552. สรุปผลการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน. อุทยานแห่งชาติออบหลวง, เชียงใหม่.

Cronbach, L. J. 1972. **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed. Harper and Row Publisher, New York.

Foster, C.R. 1952. **Psychology of Life Adjustment**. American Technical Society, Chicago.

Katz, D., and R. L. Kahn. 1978. **The Social Psychology of Organizations**. 2nd ed. John Wiley and sons Inc, New York.

Mc Croskey, J.C., and J. A. Daley. 1987. **Personality and Interpersonal Communication**. Sage Publ. Inc., Beverly Hill, California.

Oskamp, S. 1977. **Attitude and Opinion**. Prentice-Hill., New Jersey.

Raven, B.H., and J. Z. Rubin. 1976. **Social Psychology: People in Group**. John Wiley and sons Inc, New York.

Remmers, H.H., H.L. Gage and J.F. Rummel. 1965. **A Practical Introduction to Measurement and Evaluation**. 2nd ed. Harper & Row, New York.

Roger, E.M. 1976. **Communication and Development: The passing of a dominant paradigm**. Communication Research.

Sherif, M. 1966. **In common Predicament: Social Psychology of Intergroup Conflict and Cooperation**. Houghton Mifflin, Boston.

Visalapron, S. 1991. **Conflict: Management for Creative**. Ta Keang Publisher, Bangkok. (in Thai) Cited A.C. Filley. 1975. **Interpersonal Conflict Resolution**. Glenview, Illinois.

Worchel, S., and J. Cooper. 1983. **Understanding Social Psychology**. 3rd ed. Dorsey Press, Homewood, Illinois.

ภาคผนวก

3. การตั้งถิ่นฐานของครอบครัว เกิดที่นี่
 ย้ายมาจากที่อื่น หมู่บ้านอื่นแต่ตำบลเดียวกัน
 ตำบลอื่นแต่อำเภอเดียวกัน
 อำเภออื่นแต่จังหวัดเดียวกัน
 จังหวัดอื่น โปรดระบุ.....
 ตั้งแต่พ.ศ.รวมถึงปัจจุบันเป็นเวลา.....ปี)

4. อาชีพ รับราชการ (หลัก รอง) รายได้.....บาท/ปี
 ค้าขาย (หลัก รอง) รายได้.....บาท/ปี
 รับจ้าง (หลัก รอง) รายได้.....บาท/ปี
 ทำการเกษตร (หลัก รอง) รายได้.....บาท/ปี
 ปศุสัตว์ (หลัก รอง) รายได้.....บาท/ปี
 อื่นๆ โปรดระบุ..... (หลัก รอง) รายได้.....บาท/ปี
 รายได้รวม.....บาท/ปี

5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม โปรดระบุ และอธิบายลักษณะกิจกรรมของกลุ่มนั้นๆ.....

6. สถานภาพทางสังคม ผู้ใหญ่บ้าน ครู/อาจารย์
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางศาสนา
 คณะกรรมการหมู่บ้าน อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติออบหลวง
 ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติออบหลวงปี
 สาเหตุการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2: ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเห็นควรว่าถูกต้องที่สุด

1. ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

	ข้อความ	ถูก	ผิด
1.	การอนุรักษ์ป่าไม้คือการรักษาป่าไม้ให้คงอยู่โดยไม่ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด		
2.	ทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนมาก สามารถใช้ได้ไม่มีวันหมด		
3.	ป่าไม้และสัตว์ป่าสามารถฟื้นตัวได้เอง ไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์		
4.	การปลูกป่าทดแทน ถือเป็น การฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว		
5.	รัฐบาลอนุญาตให้มีการเก็บของป่าได้อย่างอิสระ		
6.	ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ประโยชน์จากป่าไม่ว่าด้วยวิธีใด		
7.	ชาวบ้านสามารถทำการเกษตรในพื้นที่อุทยานฯ ได้ เนื่องจากเป็นการปลูกต้นไม้เหมือนกัน		
8.	การใช้กฎหมายเป็นวิธีการเดียวที่สามารถช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้		
9.	การใช้ทรัพยากรจำนวนน้อย ให้เกิดประโยชน์มาก เป็นวิธีการหนึ่งในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
10.	แม้ว่าประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ใครมาก่อนก็มีสิทธิในการใช้ทรัพยากร		
11.	การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติไม่ใช่หน้าที่ของชาวบ้าน		
12.	การทำกินในป่าอนุรักษ์เป็นสิ่งดีและสามารถทำได้ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์มาก		
13.	การตัดไม้ทำลายป่าเป็นสาเหตุของการเกิดภัยธรรมชาติ/อุทกภัย/वादภัยได้		
14.	การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทำได้ เพราะถือเป็นการเพิ่มจำนวนสัตว์ป่า		
15.	การใช้ทรัพยากรอย่างไม่จำกัด จะไม่ส่งผลต่อลูกหลานในอนาคต เพราะสามารถฟื้นตัวได้เอง		
16.	การถาง เผาป่าในบริเวณป่าเสื่อมโทรมในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเป็นที่ทำกินได้สามารถทำได้		
17.	การตัดไม้ ล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานฯ เพื่อใช้ในครัวเรือนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย		
18.	เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วว่าอาศัยอยู่ในพื้นที่ก่อนมีการประกาศจัดตั้งอุทยานฯ จะสามารถขยาย/เพิ่มพื้นที่ทำกิน/อยู่อาศัยได้		

	ข้อความ	ถูก	ผิด
19.	การเคลื่อนย้ายหลักเขตอุทยานแห่งชาติสามารถกระทำได้ด้วยตัวเอง		
20.	การล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติสามารถทำได้ หากใช้เครื่องมือที่ไม่ก่อให้เกิดเสียงดัง		
21.	การล่า หรือฆ่าสัตว์มีผลถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ได้		
22.	การแก้ไขความยากจนของชาวบ้านสำคัญกว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
23.	สัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ เพราะฉะนั้นชาวบ้านสามารถล่าสัตว์ป่าเพื่อกินเป็นอาหารได้		
24.	ถ้าอยู่ในพื้นที่อุทยานฯ ชาวบ้านสามารถขยายพื้นที่อาศัยได้หากมีลูกหลานในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น		
25.	การเผาต้นฝักหวานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์สามารถทำได้ เพราะจะทำให้แตกยอดอ่อนและเป็นอาหาร		

ส่วนที่ 3: ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

1. ประสพการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

1.1 กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ที่เข้าร่วม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ

ลำดับ	กิจกรรม	ประสพการณ์	
		เคยเข้าร่วม	ไม่เคยเข้าร่วม
1.	กิจกรรมเพิ่มพูนความรู้และประสพการณ์		
2.	กิจกรรมเฝ้าระวัง		
3.	กิจกรรมประชุมสัมมนา		
4.	กิจกรรมการอนุรักษ์		
5.	กิจกรรมการสำรวจและรังวัดแนวเขต		
6.	อื่นๆ(โปรดระบุ).....		

1.2 กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ○ ลงในช่องคำตอบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์*																							
1. ด้านขั้นตอนและกระบวนการ					3. ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่					4. ด้านผลลัพธ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม					5. ด้านคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ								
1.1)	1	2	3	4	5	3.1)	1	2	3	4	5	4.1)	1	2	3	4	5	5.1)	1	2	3	4	5
1.2)	1	2	3	4	5	3.2)	1	2	3	4	5	4.2)	1	2	3	4	5	5.2)	1	2	3	4	5
1.3)	1	2	3	4	5	3.3)	1	2	3	4	5	4.3)	1	2	3	4	5	5.3)	1	2	3	4	5
1.4)	1	2	3	4	5	3.4)	1	2	3	4	5	4.4)	1	2	3	4	5	5.4)	1	2	3	4	5
1.5)	1	2	3	4	5	3.5)	1	2	3	4	5	4.5)	1	2	3	4	5	5.5)	1	2	3	4	5
1.6)	1	2	3	4	5	3.6)	1	2	3	4	5	4.6)	1	2	3	4	5	5.6)	1	2	3	4	5
2. ด้านเนื้อหาสาระและกิจกรรม					3.7)	1	2	3	4	5	4.7)	1	2	3	4	5	5.7)	1	2	3	4	5	
2.1)	1	2	3	4	5	3.8)	1	2	3	4	5	4.8)	1	2	3	4	5	5.8)	1	2	3	4	5
2.2)	1	2	3	4	5	3.9)	1	2	3	4	5	4.9)	1	2	3	4	5	5.8)	1	2	3	4	5
2.3)	1	2	3	4	5	3.10)	1	2	3	4	5	4.10)	1	2	3	4	5	5.10)	1	2	3	4	5
2.4)	1	2	3	4	5	3.11)	1	2	3	4	5												
2.5)	1	2	3	4	5	3.12)	1	2	3	4	5												
2.6)	1	2	3	4	5	3.13)	1	2	3	4	5												
						3.14)	1	2	3	4	5												
						3.15)	1	2	3	4	5												
						3.16)	1	2	3	4	5												

หมายเหตุ: * ใช้ร่วมกับคู่มือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ส่วนที่ 4: ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

...ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม..

คู่มือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์
ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่

โดยนิสิตปริญญาโท ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง: แบบสอบถามนี้เป็นคู่มือที่ใช้ร่วมกับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดเชียงใหม่โดยคู่มือแบบสอบถามนี้จะประกอบไปด้วยคำถามเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ (ส่วนที่ 3) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 ด้านขั้นตอนและกระบวนการ ด้านที่ 2 ด้านเนื้อหาสาระของกิจกรรม
ด้านที่ 3 ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ด้านที่ 4 ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม
ด้านที่ 5 ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์

1. ด้านขั้นตอนและกระบวนการ
1.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติมีระบบชัดเจนและตรวจสอบได้
1.2 มีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้า
1.3 มีการประสานงานและติดต่อกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง
1.4 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้มีความทันสมัย เหมาะสมกับกิจกรรม
1.5 กิจกรรมที่จัดขึ้นมีความกระชับ เหมาะสม ทั้งเวลาและสถานที่
1.6 มาตรการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้าน

2.	ด้านเนื้อหาสาระและกิจกรรม
2.1	ภาษา เนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ยากเกินไป สามารถเข้าใจได้ง่าย
2.2	เนื้อหาข้อมูลมีความเหมาะสมไม่มากหรือน้อยจนเกินไป
2.3	กิจกรรมมีความสนุกสนาน ไม่เครียด
2.4	กิจกรรมก่อให้เกิดความเป็นกันเอง กับทั้งงานท.และผู้ร่วมกิจกรรมคนอื่นๆ
2.5	กิจกรรมที่จัดมีการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
2.6	ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
3.	ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่
3.1	เจ้าหน้าที่ที่มีความสนิทสนมเป็นกันเองกับชาวบ้าน
3.2	เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
3.3	เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่บ้านด้วยความจริงใจ
3.4	เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชาชนท้องถิ่น
3.5	เจ้าหน้าที่ไม่เอาเปรียบคนในชุมชน
3.6	เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่
3.7	เจ้าหน้าที่มีความรักทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง
3.8	เจ้าหน้าที่มีความเข้มงวดและจริงจังในการปฏิบัติงาน
3.9	เจ้าหน้าที่พบปะ พูดคุย กับชาวบ้านด้วยความจริงใจ
3.10	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
3.11	เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่
3.12	เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ
3.13	เจ้าหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้คนในชุมชนทราบอยู่เสมอ
3.14	เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ
3.15	เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากชาวบ้าน

4.	ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม
4.1	ทำให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เข้าใจปัญหา และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
4.2	ทำให้ได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านมากขึ้น
4.3	ทำให้เข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้น
4.4	ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านให้ดีขึ้น
4.5	เป็นโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องต่างๆ
4.6	เป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น
4.7	ทำให้ได้ชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกับทรัพยากร และเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างราบรื่น
4.8	ได้รับความรู้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
4.9	ทำให้เข้าใจในหน้าที่ของตนเองต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
4.10	คนในหมู่บ้านทุกคนควรเข้าร่วมในกิจกรรมกับทางอุทยานแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น
5.	ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ
5.1	คณะกรรมการฯมีส่วนที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น
5.2	คณะกรรมการฯประสานงานความสัมพันธ์ของชาวบ้านและเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ
5.3	คณะกรรมการฯมีหน้าที่บอกจากอุทยานแห่งชาติให้คนอื่นได้รู้ต่อไป
5.4	การมีคณะกรรมการฯช่วยให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดูแลป่ามากขึ้น
5.5	การมีคณะกรรมการเป็นตัวแทน ชาวบ้านจึงยอมรับในกฎกติกาที่กำหนดขึ้นร่วมกัน
5.6	การมีกติกาที่กำหนดขึ้นร่วมกันทำให้ชาวบ้านยอมรับในกฎกติกาต่างๆที่กำหนดขึ้นร่วมกัน
5.7	การมีคณะกรรมการฯทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการดูแลรักษาป่ามากขึ้น
5.8	การเป็นคณะกรรมการฯทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น
5.9	การเป็นคณะกรรมการฯทำให้มีบทบาทหน้าที่ในหมู่บ้านและเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านมากขึ้น
5.10	การเป็นคณะกรรมการฯทำให้มีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารมากกว่าชาวบ้านในชุมชน

ตารางผนวกที่ ข1 ผลการทดสอบค่าความเชื่อถือ (reliability) ของคำถามความคิดเห็นของ
คณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ต่อกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์
ของอุทยานแห่งชาติออบหลวง

ความคิดเห็น		Alpha if Item Delete
ด้านขั้นตอนและกระบวนการ		
1.1	กระบวนการดำเนินกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติมีระบบชัดเจนและตรวจสอบได้	.930
1.2	มีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวกิจกรรมให้ทราบล่วงหน้า	.930
1.3	มีการประสานงานและติดต่อกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง	.928
1.4	อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้มีความทันสมัย เหมาะสมกับกิจกรรม	.932
1.5	กิจกรรมที่จัดขึ้นมีความกระชับ เหมาะสม ทั้งเวลาและสถานที่	.930
1.6	เวลาการจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้าน	.931
ด้านเนื้อหาสาระและกิจกรรม		
2.1	ภาษา เนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่ยากเกินไป สามารถเข้าใจได้ง่าย	.929
2.2	เนื้อหาข้อมูลมีความเหมาะสมไม่มากหรือน้อยจนเกินไป	.930
2.3	กิจกรรมมีความสนุกสนาน ไม่เครียด	.929
2.4	กิจกรรมก่อให้เกิดความเป็นกันเอง กับทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ร่วมกิจกรรมคนอื่นๆ	.932
2.5	กิจกรรมที่จัดมีการเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	.931
2.6	ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง	.929
ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่		
3.1	เจ้าหน้าที่ที่มีความสนิทสนมเป็นกันเองกับชาวบ้าน	.929
3.2	เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน	.930
3.3	เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่บ้านด้วยความจริงใจ	.929
3.4	เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชาชนท้องถิ่น	.930
3.5	เจ้าหน้าที่ไม่เอาเปรียบคนในชุมชน	.929

ตารางผนวกที่ ข1 (ต่อ)

ความคิดเห็น		Alpha if Item Delete
3.6	เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	.930
3.7	เจ้าหน้าที่ที่มีความรักทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงใจ	.929
3.8	เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้มงวดและจริงจังในการปฏิบัติงาน	.931
3.9	เจ้าหน้าที่ที่พบปะ พูดคุย กับชาวบ้านด้วยความจริงใจ	.929
3.10	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	.932
3.11	เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	.928
3.12	เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ	.930
3.13	เจ้าหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้คนในชุมชนทราบอยู่เสมอ	.930
3.14	เจ้าหน้าที่ทำงาน ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ	.930
3.15	เจ้าหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากชาวบ้าน	.930
ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม		
4.1	ทำให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เข้าใจปัญหา และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น	.930
4.2	ทำให้ได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านมากขึ้น	.930
4.3	ทำให้เข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากขึ้น	.928
4.4	ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านให้ดีขึ้น	.929
4.5	เป็นโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องต่างๆ	.931
4.6	เป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น	.930
4.7	ทำให้ได้ชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกับทรัพยากร และเจ้าหน้าที่เป็น ไปอย่างราบรื่น	.930
4.8	ได้รับความรู้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	.929
4.9	ทำให้เข้าใจในหน้าที่ของตนเองต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	.929
4.10	คนในหมู่บ้านทุกคนควรเข้าร่วมในกิจกรรมกับทางอุทยานแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น	.934

ตารางผนวกที่ ข1 (ต่อ)

ความคิดเห็น	Alpha if Item Delete
ด้านบทบาทของคณะกรรมการท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	
5.1 คณะกรรมการฯมีส่วนที่สำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น	.930
5.2 คณะกรรมการฯประสานงานความสัมพันธ์ของชาวบ้านและเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ	.930
5.3 คณะกรรมการฯมีหน้าที่บอกจากอุทยานแห่งชาติให้คนอื่นได้รู้ต่อไป	.928
5.4 การมีคณะกรรมการฯช่วยให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดูแลป่ามากขึ้น	.931
5.5 การมีคณะกรรมการฯเป็นตัวแทน ชาวบ้านจึงยอมรับในกฎกติกาที่กำหนดขึ้นร่วมกัน	.933
5.6 การมีกติกาที่กำหนดขึ้นร่วมกันทำให้ชาวบ้านยอมรับในกฎกติกาต่างๆที่กำหนดขึ้นร่วมกัน	.933
5.7 การมีคณะกรรมการฯทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการดูแลรักษาป่ามากขึ้น	.931
5.8 การเป็นคณะกรรมการฯทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น	.930
5.9 การเป็นคณะกรรมการฯทำให้มีบทบาทหน้าที่ในหมู่บ้านและเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านมากขึ้น	.931
5.10 การเป็นคณะกรรมการฯทำให้มีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารมากกว่าชาวบ้านในชุมชน	.929

หมายเหตุ: N of Cases = 30; N of Items = 47; Reliability Coefficients (Alpha) = 0.931

ภาคผนวก ค
ค่าความยากของคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางผนวกที่ ๑1 ค่าความยากง่ายของคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อความ	ค่า P	ค่าความยาก
1. การอนุรักษ์ป่าไม้คือการรักษาป่าไม้ให้คงอยู่โดยไม่ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด	0.70	ค่อนข้างง่าย
2. ทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนมาก สามารถใช้ได้ไม่มีวันหมด	0.47	ค่อนข้างยาก
3. ป่าไม้และสัตว์ป่าสามารถฟื้นตัวได้เอง ไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์	0.67	ค่อนข้างง่าย
4. การปลูกป่าทดแทน ถือเป็น การฟื้นฟู และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว	0.43	ค่อนข้างยาก
5. รัฐบาลอนุญาตให้มีการเก็บของป่าได้อย่างอิสระ	0.57	ค่อนข้างง่าย
6. ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ประโยชน์จากป่าไม่ว่าด้วยวิธีใด	0.63	ค่อนข้างง่าย
7. ชาวบ้านสามารถทำการเกษตรในพื้นที่อุทยานฯ ได้ เนื่องจาก เป็นการปลูกต้นไม้เหมือนกัน	0.40	ค่อนข้างยาก
8. การใช้กฎหมายเป็นวิธีการเดียวที่สามารถช่วยอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้	0.50	ยากปานกลาง
9. การใช้ทรัพยากรจำนวนน้อย ให้เกิดประโยชน์มาก เป็นวิธีการ หนึ่งใน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	0.90	ง่ายเกินไป
10. แม้ว่าประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ใคร มาก่อนก็มีสิทธิในการใช้ทรัพยากร	0.67	ค่อนข้างง่าย
11. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติไม่ใช่หน้าที่ของชาวบ้าน	0.87	ง่ายเกินไป
12. การทำกินในป่าอนุรักษ์เป็นสิ่งดีและสามารถทำได้ เพราะมี ความอุดมสมบูรณ์มาก	0.73	ค่อนข้างง่าย
13. การตัดไม้ทำลายป่าเป็นสาเหตุของการเกิดภัยธรรมชาติ/อุทกภัย/ ภัยแล้งได้	0.93	ง่ายเกินไป
14. การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทำได้ เพราะถือเป็นการ เพิ่มจำนวนสัตว์ป่า	0.30	ค่อนข้างยาก

ตารางผนวกที่ ค1 (ต่อ)

ข้อความ	ค่า P	ค่าความยาก
15. การใช้ทรัพยากรอย่างไม่จำกัด จะไม่ส่งผลกระทบต่อลูกหลานในอนาคต เพราะสามารถฟื้นตัวได้เอง	0.83	ง่ายเกินไป
16. การถาง เผาป่าในบริเวณป่าเสื่อมโทรมในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเป็นที่ทำกินได้สามารถทำได้	0.87	ง่ายเกินไป
17. การตัดไม้ ล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานฯ เพื่อใช้ในครัวเรือนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย	0.73	ค่อนข้างง่าย
18. เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วว่าอาศัยอยู่ในพื้นที่ก่อนมีการประกาศจัดตั้งอุทยานฯ จะสามารถขยาย/เพิ่มพื้นที่ทำกิน/อยู่อาศัยได้	0.53	ค่อนข้างง่าย
19. การเคลื่อนย้ายหลักเขตอุทยานแห่งชาติสามารถทำได้ด้วยตัวเอง	0.83	ค่อนข้างง่าย
20. การล่าสัตว์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติสามารถทำได้ หากใช้เครื่องมือที่ไม่ก่อให้เกิดเสียงดัง	0.70	ค่อนข้างง่าย
21. การล่า หรือฆ่าสัตว์มีผลถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ได้	0.60	ค่อนข้างง่าย
22. การแก้ไขความยากจนของชาวบ้านสำคัญกว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	0.30	ค่อนข้างยาก
23. สัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ เพราะฉะนั้นชาวบ้านสามารถล่าสัตว์ป่าเพื่อกินเป็นอาหารได้	0.37	ค่อนข้างยาก
24. ถ้าอยู่ในพื้นที่อุทยานฯ ชาวบ้านสามารถขยายพื้นที่อาศัยได้หากมีลูกหลานในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น	0.40	ค่อนข้างยาก
25. การเผาต้นผักหวานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์สามารถทำได้ เพราะจะทำให้แตกยอดอ่อนและเป็นอาหาร	0.73	ค่อนข้างง่าย

หมายเหตุ: N of Cases = 30; N of of Items = 25

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	5 มีนาคม 2528
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	-
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-
ผลงานดีเด่นและรางวัลทางวิชาการ	-
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	-

